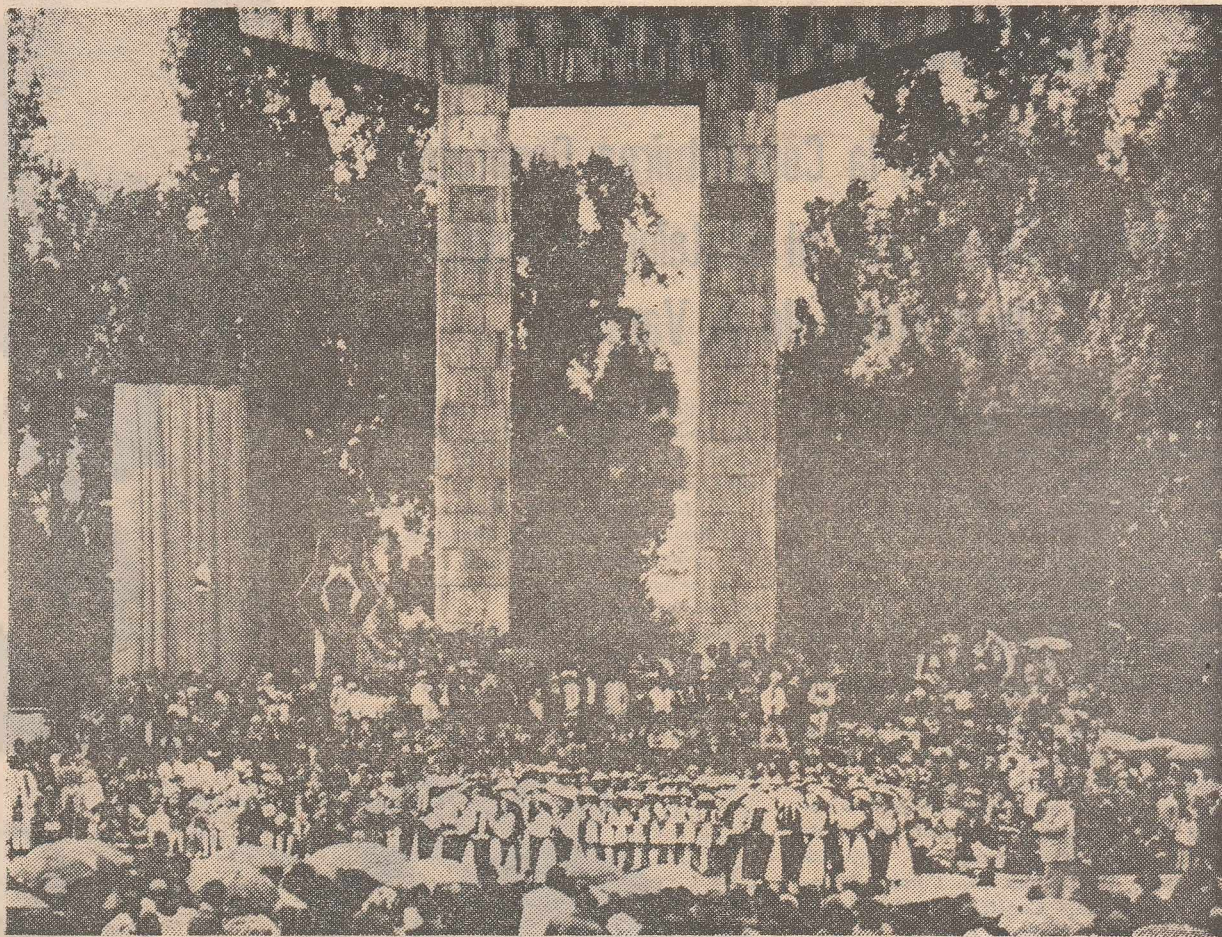

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a sosit marți după-amiază în capitala R. P. Polone

pentru a participa la Consfătuirea
Comitetului Politic Consultativ
al statelor participante la Tratatul
de la Varșovia

Oaspeți ai României, ai președintelui Nicolae Ceaușescu
KIM IR SEN HUA GUOFENG SEKOU TOURÉ

(comentarii în paginile 3-4)

Un monument-omagiu Cimpiei Libertății de la Blaj

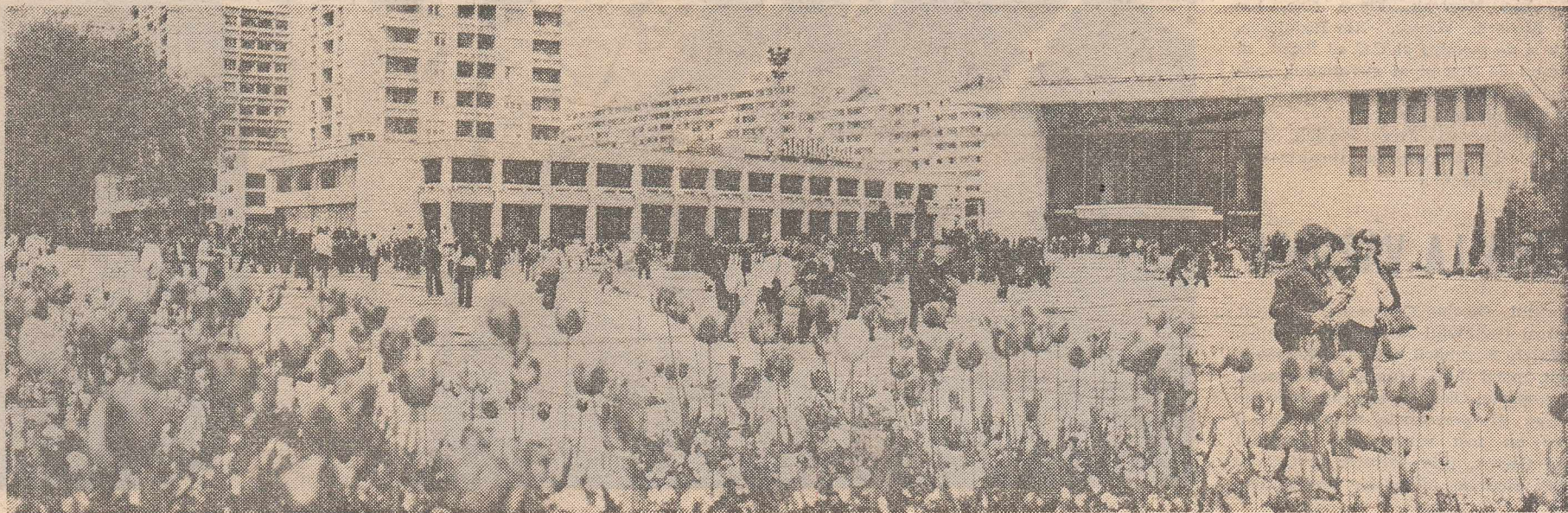
20

ANUL XXIX (1301)
15 MAI 1980

Flacăra

Săptăminal editat de
Frontul Democrației
și Unității
Socialiste

În inima orașului unduie, în adierile acestei primăveri, un câmp de lalele

De primăvara și pînă toamna aproape că nu este ziar și nu este zi în care la radio sau la televizor să nu ni se aducă știri despre vreun „oraș al trandafirilor”, oraș care nu trebuie să ne mire că este identificat, pe rînd, în toate colturile țării, după cum lesnă de înțeles este și faptul că, deși nici unul nu s-a hotărît să devină orașul panseluțelor sau al zambilelor, pretutindeni aceste flori mai mici și de rangul doi se află

la locul lor, necesare, curate, gingașe și parfumate, pentru a completa culorile și farmecul tabloului intruchipat prin migală de munca oamenilor de a-și înfrumuseța localitățile în care trăiesc. Piteștiul a intrat și el demult în această cursă a frumuseții și, cum ne încredința Mircea Pungoci, inginerul-șef al serelor orașului, pe cele 315 hectare de spații verzi fac umbră pămîntului și luminează ochilor și sufletului oamenilor

tel, stejarii roșii, castani, platani, arțari, mesteceni, sălcii plîngătoare și spiralele, plopi piramidali, frasinii, duzi, meri după cum și mulțime — milioane — de flori. De pe vremea cînd Piteștiul se numea și el „orașul trandafirilor” în cartierele București, Nord, Căvana, Trivale, Războieni s-au răs-pîndit mai cu seamă cei numiți Bacara, Leipzig, Sport, The Queen, Madame Meillard, Tizian, adică așa-zișii tran-

dafiri pitici, mai mulți la număr dar tot la fel de frumoși ca și cei semi-urcători sau urcători, care se avîntă pe fețele clădirilor și suie pe balcoane aducînd în pragul ușilor și lîngă ramele ferestrelor efluvii parfumate și ră-

(Continuare în pagina 2)

D. CONSTANTINESCU ■
Fotografie de ELENA GHERA ■

La intervenția noastră :

Un utilaj medaliat urcă pe linia de montaj

Cam lungă și alambicată în denumirea ei, dar așa i se zice corect : Intreprinderea mecanică a agriculturii și industriei alimentare Timișoara. Fabrică, printre altele, instalații de muls mecanic în șase variante, autospeciale pentru transportul puilor de-o zi, autospeciale pentru transportul vițelilor mici, întreaga linie tehnologică de prelucrat păsări — instalație ce se exportă și în Republica Democrată Germană — precum și utilaje diverse pentru dotarea atelierelor de reparat tractoare și motoare, piese de schimb pentru mașini agricole etc. Tot înșirînd nomenclatorul de produse, directorul întreprinderii, inginerul Emil Moldovan, are la un moment dat o ezitare. Iși reia apoi firul vorbirii, ridicîndu-și parcă de pe suflet o povară :

— Și, nu în ultimul rînd, noi producem bancul de centricubat pompe de injecție, un utilaj complex, foarte solicitat de beneficiari, dar care ne dă multă, multă bătaie de cap.

— Acest banc de probat pompele de injecții — intervine explicativ inginerul șef Gheorghe Șandor — este un produs de înaltă tehnicitate. El are un sistem

electronic de control al turației și de decuplare automată, instantanee, a prizei în momentul terminării numărului de turații stabilit. Prin reglarea corectă a pompelor cu ajutorul lui, se reduce consumul de carburanți la motoarele diesel cu pînă la 20 la sută, iar poluarea se elimină aproape total. Cu alte cuvinte, este de mare eficiență economică (închipuți-vă ce avantaj mare înseamnă pentru economia noastră națională să diminuăm cu o cincime consumul la toate tractoarele și mașinile cu motoare diesel din țară !), ceea ce a făcut să se bucure de o foarte bună apreciere atît la Tîrgul de la Zagreb, unde a primit și o medalie, cît și, mai recent, la Beijing unde, de asemenea, a stîrnit un real interes în rîndul specialiștilor, avînd multe șanse de a ieși la export.

— Tovarășe Moldovan, mai concret care-i necazul ?

— Un subsansamblu extrem de impor-

(Continuare în pagina 7)

MIHAI STANESCU ■

Canoane de miere

Se împlinesc două sute de ani de cînd Samuil Micu, împreună cu Gheorghe Șincai, au publicat prima gramatică românească : **Elementa linguae daco-romanae sive valachicae**. Atunci limba noastră de la Dunăre și de la Argeș și din toate riurile s-a așezat în tipar de vecie. O mie de canoane și toate de miere ca laptele mamei, ca aurul din cazanii și ceara din saltire. Cuvîntul și-a găsit dimineață, amiază și seară, așa cum peste o sută de

ani avea să-și găsească visul nemuritor : Părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă. Prin care trece, albă, regina nopții moartă...

Cu două sute de ani în urmă, verbul a fi l-a chemat alături pe verbul a avea și de atunci ființa românească nu se mai poate rupe în două. Nici un cuvînt nu e neisprăvit, păcătos sau lichea, toate știu să fie durute cu primăvară și toamnă și să aducă apă vie din miazănoapte și din miazăzi. Gramatica e țara care le încălzește cu fructe și cu frunze și le dă să aleagă

inelele cu care pot străluci în lumea vorbirii. Zevzecii cred că gramatica duce oamenii la spînzurătoare (și ei mindri, nu găsesc funie), că a fi gramatical înseamnă a încălța pantofi mai mici decît porți și asta fiindcă mari scriitori, cum a fost Tudor Arghezi, forțînd regulile gramaticii — dar în spiritul viu al gramaticii ! —

au dat la iveală versuri fără de asemănare. Dar Arghezi, plin fiind de prea multă limbă română, nu bătea cuvintele cu joarda și nu le jupea de șapte rînduri de piele, ci el scotea din firea lor partea de cîntec nevăzută și tînuță din începuturi. Furios pe comportarea prea cuminte a anumitor reguli el le-a umplut urechea cu o muzică nouă.

A vorbi și a scrie gramatical înseamnă a avea puncte cardinale. Gramatica e lumina limbii române.

Fără ea cuvintele ar fi cu ochii arși de uitare și și-ar pierde poteciile.

FANUȘ NEAGU ■

Mult e dulce

● L-AM CUNOSCUȚ PE TUDOR ARGHEZI (paginile 18-19)
● Reportaj de platou : Carnaval la marginea nopții (pag. 21)

PLECAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

în R. P. Polonă, la Consfătuirea Comitetului
Politic Consultativ al statelor participante
la Tratatul de la Varșovia

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a plecat, marți după-amiază, în R.P. Polonă, pentru a lua parte la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu este însoțit de tovarășii Ilie Verdeț, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-ministru al guvernului, Virgil Cazacu, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe, și general-maior Constantin Olteanu, membru al C.C. al P.C.R., ministrul apărării naționale.

La plecare, pe aeroportul Otopeni, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost salutat de tovarășa Elena Ceaușescu, de tovarășii Iosif Banc, Emil Bobu, Ion Coman, Nicolae Constantin, Constantin Dăscălescu, Janos Fazekas, Ludovic Fazekas, Cornelia Filipaș, Petre Lupu, Paul Niculescu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Ion Pășan, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Aneta Spornic, Virgil Trofin, Ștefan Voictec, Mihai Gere, Suzana Gădea, Ion Ioniță, Ana Mureșan, Elena Nae, Ion Ursu, Richard Winter, Ilie Rădulescu, precum și de membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători de instituții centrale, organizații de masă și obștești, generali.

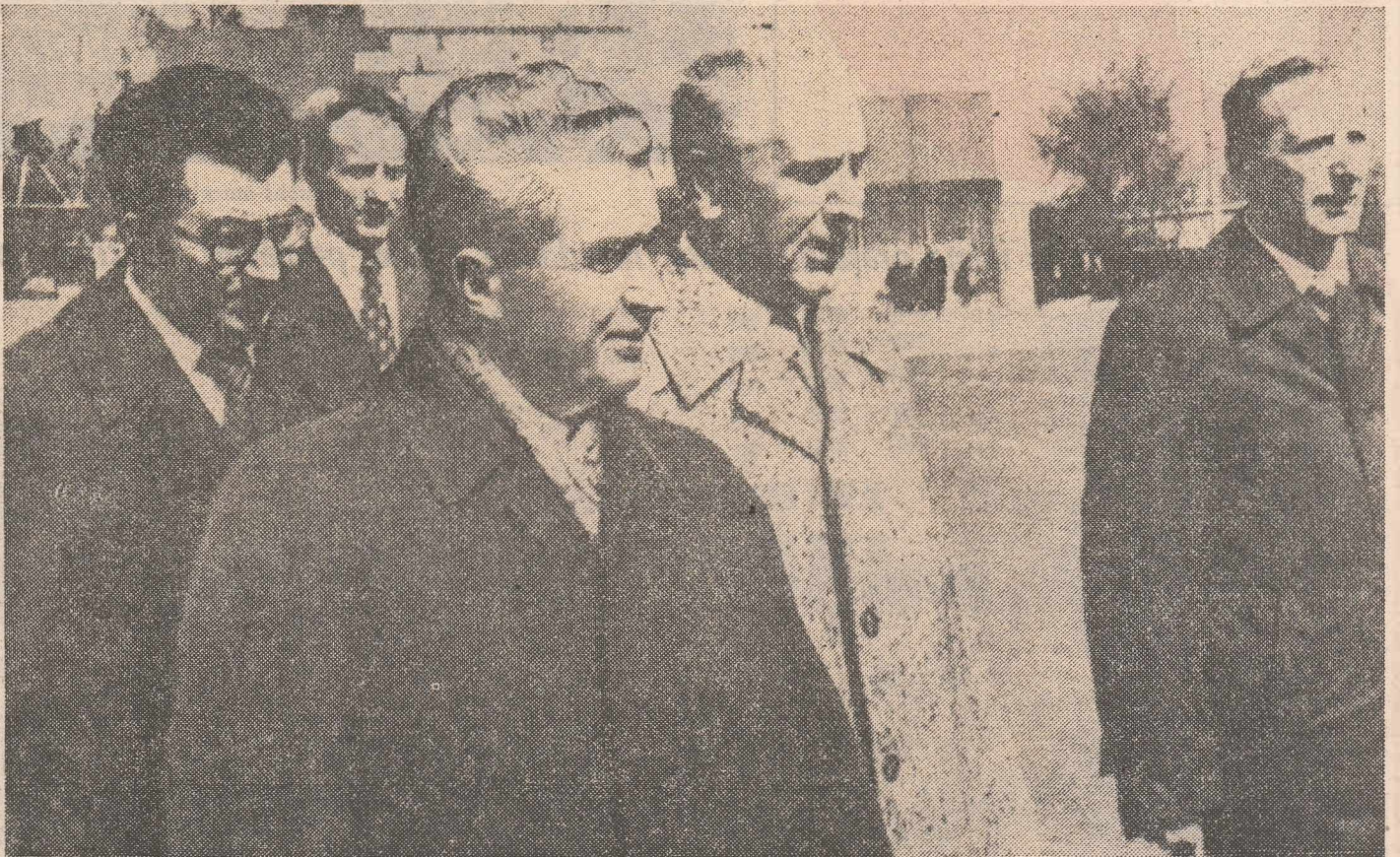
Au fost prezenți Jerzy Kusiak, ambasadorul R.P. Polone la București, și membri ai ambasadei.

Consiliului de Stat al R.P. Polone, Edward Babiuch, președintele Consiliului de Miniștri, de alți conducători de partid și de stat polonezi.

Au fost prezenți Ion Cosma, ambasadorul Republicii Socialiste România la Varșovia, membri ai ambasadei.

Tovarășului Nicolae Ceaușescu i-au fost oferite buchete de flori.

După intonarea imnurilor de stat ale Republicii Socialiste România și Republicii Populare Polone, tovarășul Nicolae Ceaușescu a trecut în revistă garda militară aliniată în onoarea sosirii sale.

SOSIREA LA VARȘOVIA

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a sosit, marți după-amiază, la Varșovia.

Pe aeroportul Okencie, tovarășul Nicolae Ceaușescu și persoanele oficiale care îl însoțesc au fost salutați de tovarășii Edward Gierek, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., Henryk Jablonski, președintele

În inima orașului unduie, în adierile acestei primăveri, un câmp de lalele

(Urmare din pagina 1)

coroase. Cu toate că numărul trandafirilor a sporit. Piteștiul a devenit însă, de la o vreme încoace, „orașul lalelelor“.

„Începutul, spune inginerul Mircea Pungoci, datează de prin urmă de șapte-opt ani. Primele 2000 de bucăți le-a adus, de la Arad, Alexandru Popa, directorul întreprinderii noastre. În anii următori am procurat alte noi loturi tot de la Arad dar am mai luat și de la Timișoara. În 1976 am cumpărat de la Stațiunea experimentală floricolă Eforie Nord 20.000, tot de acolo în 1977 precum și în anul următor, când am mai adus și de la Codlea. Bineînțeles, concomitent cu aceste cumpărări, am căutat să înmulțim și noi numărul bulbilor. În toamna lui '79 am plantat 30.000 iar în toamna acestui an, adică în octombrie-noiembrie, vom pune alte 90.000. Avem până în prezent 60, de soiuri de lalele, plantate mai cu seamă în zona centrală a orașului, pe strada Victoriei care pleacă din Piața Lenin și ajunge până la Teatrul Al. Davila“.

Seful sectorului floricol nr. 1 central, al orașului, custodele lalelelor din Pitești, cum îi place să-și spună, se numește Floarea Nistor, este tehnician și lucrează cu cei 28 de oameni din echipa sa pentru minunea puținei vieți — maximum trei săptămâni — a unei lalele și pentru frumusețea de mai lungă durată a primăverii la Pitești, prin compozițiile florale în „covoare“ cu părălute și pansele, a lalelelor

ce înfloresc — primele — la sfârșitul lui martie iar ultimele pe la începutul lunii iunie, în prag de vară. La început, mărturiseste Floarea Nistor, s-a întrebat de n-o fi vreo modă ideea de a aduce între florile orașului, ca personaje de seamă, lalelele, însă pe urmă, tot el spune, n-a mai avut vreme să se oprească la astfel de gânduri fiindcă numărul acestor flori între flori a crescut rapid și chiar primăvara la Pitești, spune, s-a schimbat, are altă înfățișare acum, e parcă mai plină, mai bogată, iar oamenii simt trecerea în alt anotimp altfel decât prin monotona rupere a filei de calendar la sfârșitul fiecărei zile. „Acum știu că orașul nostru e foarte potrivit creșterii lalelelor pentru că e așezat într-o depresiune și are un climat bun, constant, fără vânturi puternice, nu se poate compara cu Constanța, unde bate vântul de curăț și nici cu Craiova, de exemplu, sau Bucureștiul, unde diferențele între temperaturile anuale sînt foarte mari“. Astfel de învățături le-a deprins fie de la șefii lui de la serele orașului, fie de la „grădinarul fostului Pitești“ cum îl numește pe bunul său prieten mai în vîrstă, Anghel Marin, de 75 de ani, de la care Floarea Nistor a luat aminte mesajul și tehnologia, ca să-i zicem așa, floricolă, cit și un gând mai adînc despre rostul meseriei lui, un fel de crez și profesiune de credință ce generează reacții care aduc, inflexibile, respectul pentru munca sa la măsura cuvenită. Floarea Nistor răsădește florile și le îngrijește dar le și apără de câte-o mină mai lungă, așa

cum, îmi povestește, iesind odată din încăperea de lângă magazinul „Trivale“ unde-și depozitase uneltele și văzînd, în fața teatrului un tînar care tocmai se aplecase să rupse o lalea pentru a o oferi iubitei, n-a ezitat să-l ia la rost și chiar să-i mîne pașii spre primărie, în ciuda protestului că floarea fusese cumpărată în piață. „Îl văzusem cu ochii mei, zice Floarea Nistor. Și-apoi, în piață nu există așa ceva. Era un Giuseppe Verdi“. Mai departe Floarea Nistor mă lămurește că Giuseppe Verdi e o lalea galbenă cu striții portocalii, o mindrie a primăverii la Pitești, împreună cu cele numite Paloma, Gluck, Oxford ori celebrele — numai 30 de bucăți, deocamdată — lalele negre.

„Într-adevăr, reia inginerul Mircea Pungoci, nici un oraș din România nu are atîtea lalele cît Piteștiul. Dar nu este numai meritul nostru, al horticultorilor. Fără înțelegerea și sprijinul organelor administrative locale n-am fi reușit să ajungem aici. Vreau să spun că am obținut nu doar aprobări ci ajutor concret. De fapt ideea aceasta, de a face din Pitești orașul lalelelor se datorează în bună măsură primarului municipiului nostru. Tovarășul primar Valeriu Nicolescu s-a dus singur la Eforie și ne-a adus bulbi. Dar as mai adăuga și alt fapt, pe care-l cred esențial: la Pitești, arhitectura nouă a presat și ne-a obligat să venim cu idei noi în privința hainei florale a orașului. Piteștiul e un oraș splendid, după credința mea unul dintre cele mai frumoase orase ale țării. El intră în seria acelor orase care au devenit de nerecunoscut în răstimpul, de vreo cincisprezece ani încoace, al acestei renașteri românești. Înainte de a spune un cuvînt bun despre noi, se cuvine așadar să fie spus un cuvînt bun pentru arhitectii acestui oraș. Ei au creat condiții și pentru ca munca noastră, a horticulto-

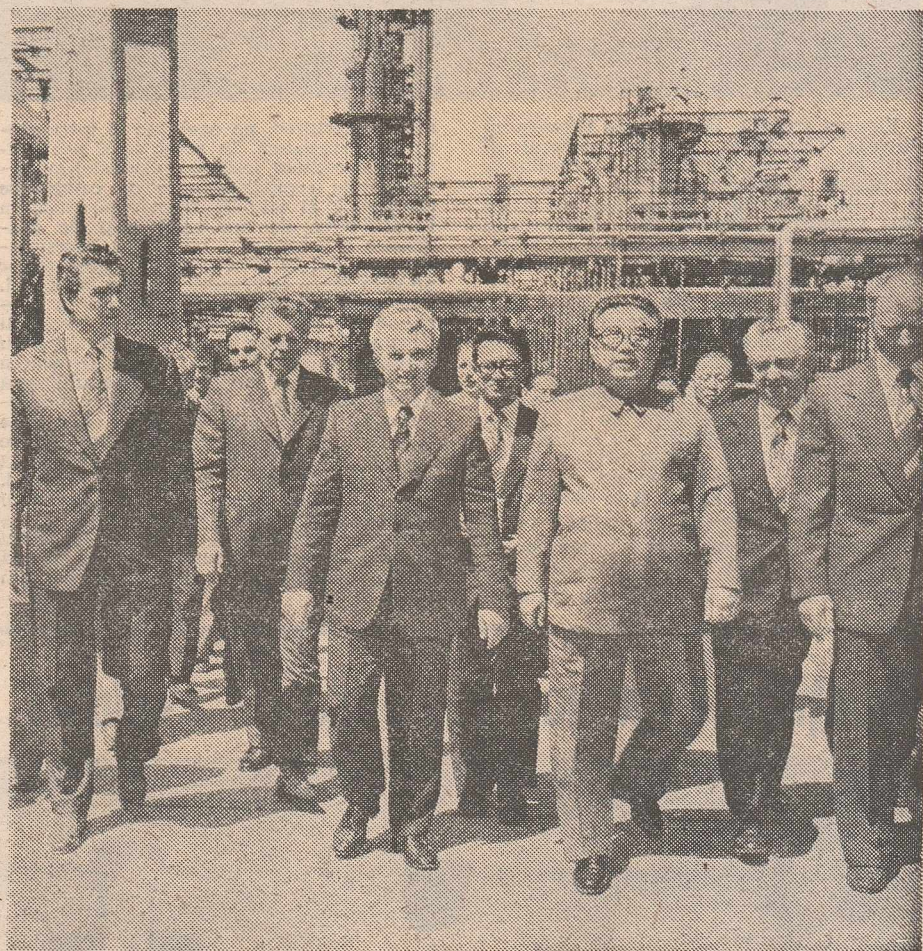
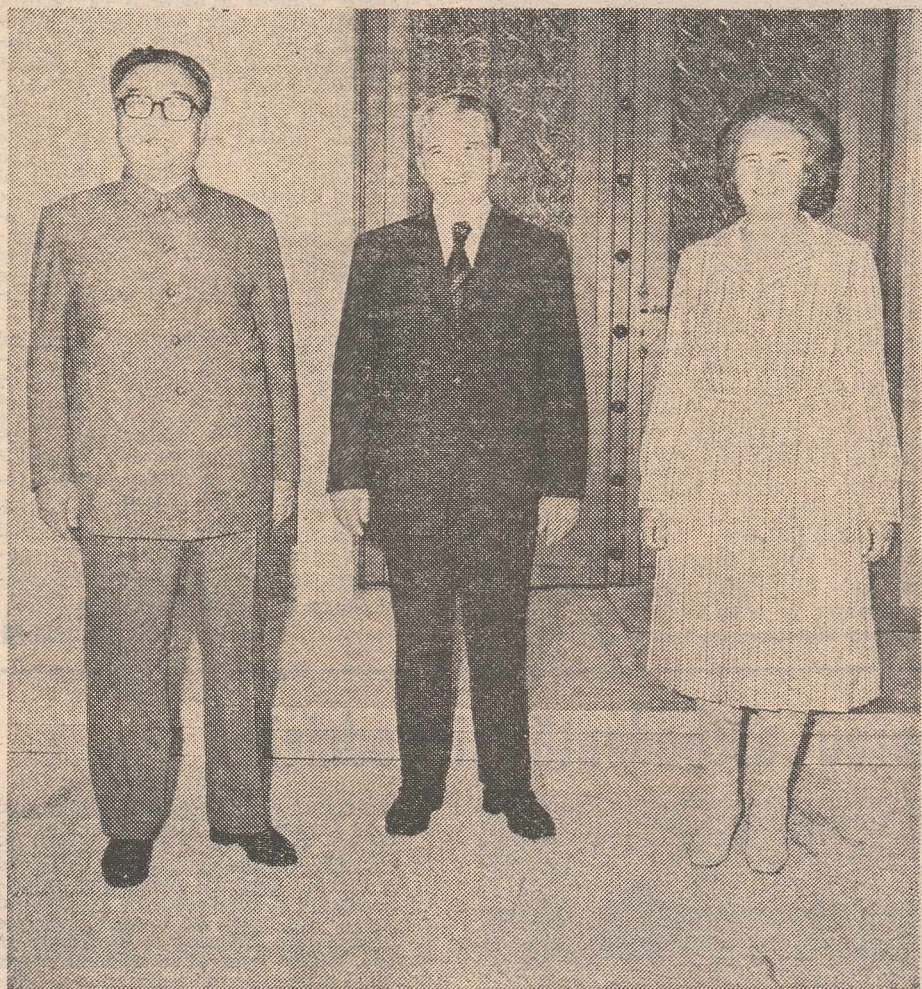
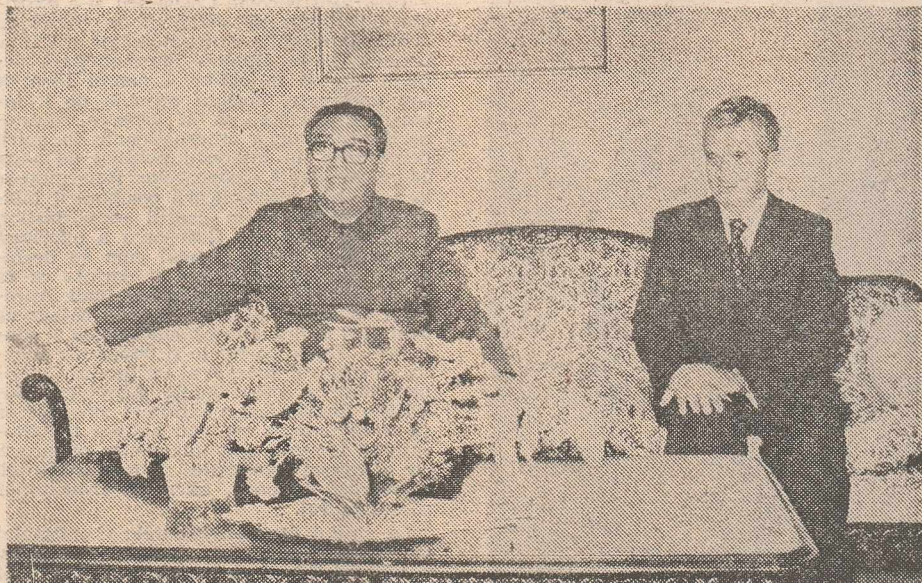
rilor, să fie pusă mai bine în valoare. Treptat, pe baza unei experiențe care, cum spuneam, datează de mai mulți ani, s-a înfiripat și ideea de a organiza aici, la Pitești, o expoziție națională de flori, plante de apartament și aranjamente floricole, pe 6-9 mai 1978, odată cu simpozionul „Florile — o necesitate pentru omul modern“. Au venit 40 de delegații, din toate județele, și mii de vizitatori. Iată cartea de impresii...“

Inginerul Mircea Pungoci îmi întinde un registru, frumos legat, din care notez la întâmplare: „Numai ora închiderii te mai poate scoate din această expoziție...“

„În 1979, continuă inginerul sef, am organizat ediția a doua a acestei expoziții, de fapt o suită de manifestări sub titlul „Simfonia lalelelor“, și tot sub patronajul Comisiei centrale de floricultură, dendrologie și arhitectură peisagistă București și al Consiliului popular municipal am organizat acum ediția a treia, între 9 și 12 mai a.c. Mai adaug că la noi, la Pitești, au început de anul trecut lucrările de construcție pentru Expoziția națională horticolă permanentă ce se va întînde, la Valea Teiului, pe 20 de hectare. Dacă în primăvara trecută, la ediția a doua a Simfoniei lalelelor, prezentam oaspetilor noștri macheta acestei expoziții, acum pot fi admirate deja terasele și scările lucrate în piatră albă, piatră de Albesti“.

În felul acesta, e lesne de înțeles, Piteștiul e pe cale să devină capitala horticulturii și floriculturii românești. Și totul a plecat, reamintim, de la gîndul gospodarilor acestui oraș — al cincilea oraș industrial al țării — de a restitui vieții oamenilor partea ei de frumusețe. Fără a fi fost o modă sau o simplă ambiție municipală, covorul de lalele al Piteștiului lasă să se întrevadă un gînd înalt despre nevoia de frumos a locuitorilor lui, despre o autentică civilizație urbană.

O nouă pagină în cronică relațiilor tradiționale de prietenie și colaborare româno-coreene

Intr-o atmosferă de caldă cordialitate și înțelegere tovarășească, caracteristică relațiilor de prietenie frățească și solidaritate militantă româno-coreene, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a efectuat o vizită în țara noastră tovarășul Kim Ir Sen, secretar general al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, președintele Republicii Populare Democrate Coreene.

În cadrul convorbirilor dintre cei doi conducători de partid și de stat au fost abordate probleme legate de dezvoltarea în continuare a raporturilor excelente româno-coreene, întemeiate pe principiile și prevederile Tratatului de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Democrată Coreeană. De ambele părți a fost exprimată hotărârea de a acționa și în viitor pentru a da un nou și puternic impuls acestor relații, bazate pe încredere, stimă și respect reciproc, pe egalitate și înțelegere tovarășească, pentru a pune în evidență noi modalități și căi de largire și diversificare a conlucrării politice, economice, tehnico-științifice și culturale româno-coreene, în interesul accelerării propășirii celor două popoare pe drumul socialismului. În interesul cauzei generale a socialismului și păcii în lume. De comun acord s-a ajuns la concluzia de a dezvolta colaborarea și cooperarea în domeniul minier, petrolier și în alte sectoare de activitate, de a realiza în următorii ani o largă cooperare în producție.

Referindu-se la problema reunificării pașnice a Coreei, tovarășul Kim Ir Sen a exprimat profundă recunoștință partidului, guvernului și poporului român, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru sprijinul acordat poporului coreean în îndeplinirea idealurilor sale de reunificare pașnică a patriei. În toastul rostit la di-

neul oferit de șeful statului român în onoarea înaltului oaspete coreean, tovarășul Kim Ir Sen a spus: „Dumneavoastră ați sprijinit cauza poporului nostru privind unificarea, acordându-i atenție ca unei probleme proprii, iar de această dată sprijiniți activ poziția noastră privind unificarea pașnică și independentă a patriei. Pentru aceasta vă exprimăm profundă noastră grațitudine”. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a afirmat solidaritatea deplină și sprijinul activ ale partidului, guvernului și poporului român față de aspirațiile legitime ale poporului coreean de unificare pașnică, democratică și independentă a patriei, marele ideal național al poporului coreean, apreciind că realizarea acestor năzuințe are o mare importanță pentru poporul coreean, dar și pentru pacea din această zonă, pentru politica de independență națională, de destindere și de pace în întreaga lume.

Procedind la un larg schimb de vederi în probleme internaționale actuale, cei doi conducători de partid și de stat au evidențiat necesitatea întreprinderii de măsuri eficace pentru oprirea cursului de agravare a situației internaționale, pentru reluarea politicii de pace, destindere și independență. În acest sens, s-a subliniat importanța respectării ferme în relațiile internaționale a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și avantajului reciproc, neamestecului în treburile interne, nefolosirii forței sau amenințării cu forța — condiție vitală a păcii și stabilității internaționale, a afirmării dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, în conformitate cu interesele și aspirațiile sale. S-a reafirmat necesitatea ca problemele litigioase dintre state să fie soluționate numai pe cale politică, prin tratative, pe baza respectării intereselor tuturor popoarelor.

Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Kim Ir Sen au subliniat că este în interesul popoarelor române și coreene, al tuturor

popoarelor lumii de a face totul pentru a se trece la dezarmare și în primul rând la dezarmarea nucleară, pentru realizarea unei noi ordini economice internaționale. În cadrul convorbirilor, în toasturile roșite la dîneul oficial, s-a scos în evidență însemnătatea pe care o prezintă pentru îmbunătățirea generală a climatului politic mondial, îndeplinirea unui sistem real de securitate și cooperare în Europa. În acest context, a fost relevată necesitatea bunei pregătiri a reuniunii de la Madrid din acest an, menită a da un nou impuls îndeplinirii Acordului final de la Helsinki, întăririi colaborării și încrederii pe continent, adoptării unor măsuri reale de dezangajare militară și dezarmare. „Noi considerăm — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — că realizarea securității în Europa, pe continentul unde sînt acumulate principalele armamente și armate, inclusiv armamentul nuclear, constituie una din problemele fundamentale ale politicii de pace, nu numai în Europa, ci pe plan internațional”.

În timpul convorbirilor s-a evidențiat importanța participării tuturor statelor, indiferent de mărimea lor, în condiții de deplină egalitate, la viața internațională, relevîndu-se rolul crescînd ce revine țărilor în curs de dezvoltare, țărilor nealiniate în soluționarea problemelor internaționale, în imprimarea unui nou curs în relațiile internaționale. Totodată s-a subliniat că, ținînd cont de gravitatea situației internaționale, de problemele multiple care trebuie soluționate, se impune mai mult ca oricînd întărirea solidarității și colaborării dintre țările socialiste, dintre țările în curs de dezvoltare, țările nealiniate, dintre toate forțele progresiste și antiimperialiste.

În cursul zilei de luni, tovarășul Kim Ir Sen împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu au făcut o vizită în municipiul Ploiești. Aici a fost vizitată mai întîi cu-

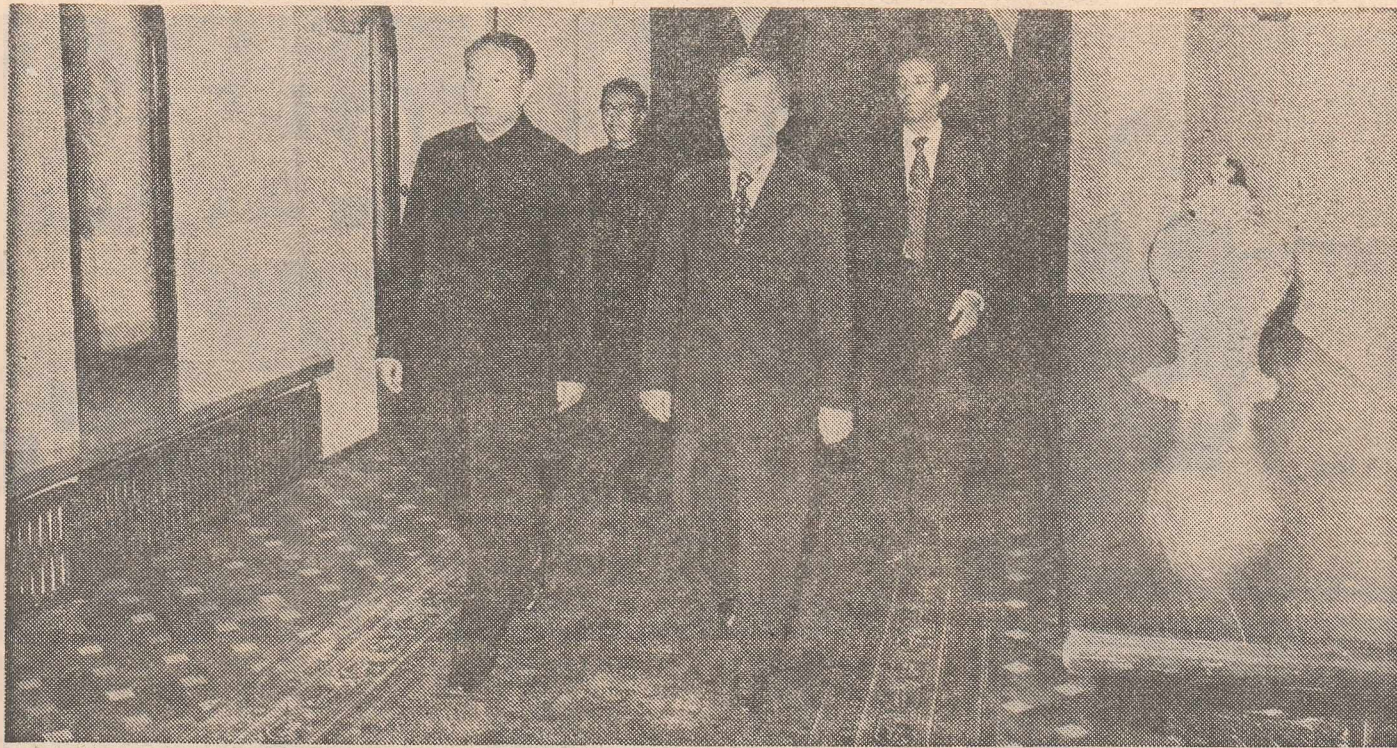
noscuta Întreprindere „1 Mai”, producătoare de utilaje petroliere, precum și de instalații necesare industriilor miniere, metalurgice și chimice. Gazdele au arătat înalților oaspeți că întreprinderea a fost concepută ca o uzină complet integrată, dispunînd acum de toate sectoarele necesare procesului de fabricație, fiind totodată uzină coordonatoare a întregii producții de utilaj petrolier a țării. Celălalt obiectiv al vizitei l-a constituit Combinatul petrochimic de la Brazi, unitate cunoscută în întreaga lume ca o puternică citadelă a industriei petroliere din România, care continuă în chip strălucit tradiția seculară a prelucrării țițeiului pe aceste meleaguri. Vizita la Ploiești a constituit pentru înaltul oaspete coreean un prilej de a cunoaște efectele politicii de industrializare socialistă promovată de partid și statul nostru. În Cartea de onoare a Întreprinderii „1 Mai”, tovarășul Kim Ir Sen a scris: „Vizitînd această întreprindere, am fost profund impresionat de minunatele realizări obținute de poporul român, sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, în lupta consacrată construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate. Urez tuturor oamenilor muncii din această întreprindere succes tot mai mari în lupta lor”.

Pretutindeni pe parcursul vizitei înaltului oaspete coreean, în Capitală, în țară, populația l-a întâmpinat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și Kim Ir Sen cu deosebită căldură, exprimîndu-și satisfacția față de noua întîlnire dintre cei doi conducători de partid și de stat, care marchează un moment important în dezvoltarea și adîncirea continuă a relațiilor dintre partidele și țările noastre, în folosul și spre binele ambelor popoare, al cauzei socialismului și păcii în lume.

ION D. GOIA

În interesul ambelor popoare, al cauzei socialismului și păcii

Un nou dialog româno-chinez la nivel înalt

Vinerea trecută, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a efectuat o scurtă vizită în țara noastră tovarășul Hua Guofeng, președintele Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, premierul Consiliului de Stat al Republicii Populare Chineze.

În convorbirile pe care le-au avut, cit și în toasturile rostite la dîneul oferit de tovarășul Nicolae Ceaușescu în onoarea tovarășului Hua Guofeng, cei doi conducători de partid și de stat au subliniat cu satisfacție că înțelegerea stabilită cu prilejul întâlnirilor anterioare, de la Beijing și București, se realizează cu succes, impulsiv și puternic evoluția relațiilor româno-chineze, pe plan politic, economic, tehnico-stiințific, cultural și în alte domenii. A fost exprimată, de ambele părți, hotărîrea de a acționa în continuare pentru dezvoltarea și mai intensă a acestor raporturi, întemeiate pe încredere, stimă și

respect reciproc, pe egalitate și întruajutare tovarășească. În acest sens s-a arătat că apropiata sesiune a Comisiei guvernamentale româno-chineze de colaborare economică și tehnică trebuie să ducă la identificarea de noi posibilități de dezvoltare a colaborării bilaterale, corespunzător potențialului economic și programelor de dezvoltare economică a celor două țări.

În cadrul schimbului de păreri în probleme actuale internaționale, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Hua Guofeng și-au manifestat îngrijorarea față de agravarea situației pe plan mondial. A fost subliniată necesitatea de a se acționa pentru soluționarea pe cale pașnică a tuturor stărilor de încordare și conflict existente în diferite regiuni ale globului, pornindu-se de la principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, nerecurgerii la forță, al dreptului sacru, inalienabil, al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, fără amestec din afară.

O atenție deosebită a fost acordată problemei înfăptuirii securității și colaborării în Europa. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat preocuparea României față de această problemă și a subliniat necesitatea pregătirii temeinice a reuniunii de la Madrid. Tovarășul Hua Guofeng a remarcat pericolul pe care îl reprezintă acumularea de armament, inclusiv de armament nuclear, în Europa și a arătat importanța pe care o are întărirea securității pe continentul european atît pentru popoarele Europei, cit și pentru întreaga lume.

Au fost abordate, de asemenea, probleme privind lupta împotriva rasismului, situația din Orientul Mijlociu, înfăptuirea dezarmării. Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Hua Guofeng au salutat victoria luptătorilor Z.A.N.U.-F.P., în frunte cu președintele Robert Mugabe, și au exprimat speranța că această victorie a poporului zimbabwe va avea o înfrîiere pozitivă asupra luptei pentru independența Nami-

biel, împotriva rasismului și apartheidului în Africa de Sud. Cei doi conducători de partid și de stat au subliniat necesitatea unei soluții globale în Orientul Mijlociu, care să ducă la retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate, la rezolvarea problemei poporului palestinian, inclusiv crearea unui stat palestinian propriu, independent.

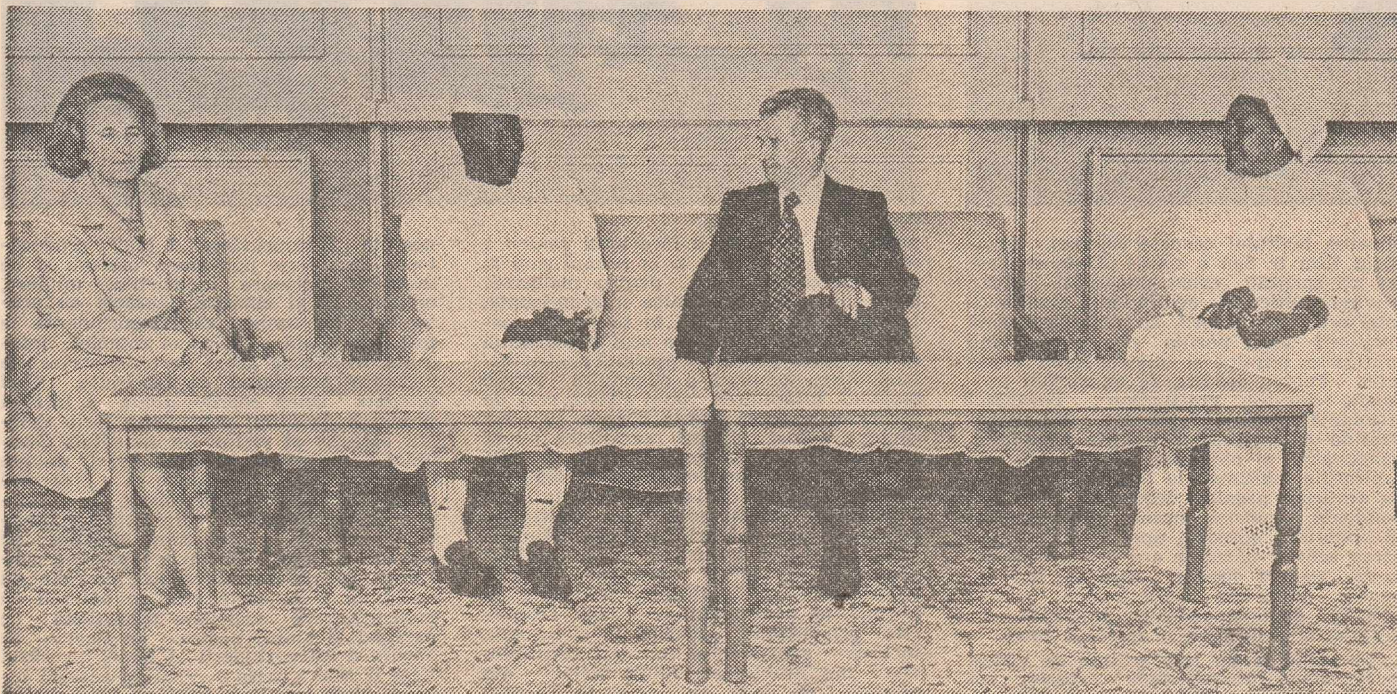
Tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a exprimat satisfacția că schimbul de vederi cu privire la relațiile dintre România și China, precum și la situația internațională actuală a scos în evidență poziții identice sau apropiate, dorința comună de a intensifica colaborarea în vederea soluționării problemelor internaționale în spirit democratic, în interesul politicii de pace, de independență a popoarelor. Referindu-se la aspectele intensificării colaborării bilaterale, discutate în cadrul convorbirilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a exprimat mulțumirea pentru modul cum se desfășoară această colaborare și dorința ca ea să se ridice la un nivel tot mai înalt. Aprecînd că vizita înaltului oaspete chinez va contribui la dezvoltarea solidarității și conc lucrării dintre partidele și popoarele noastre, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România și-a exprimat convingerea că o colaborare tot mai strînsă româno-chineză servește atît intereselor reciproce, cit și cauzei generale a independenței, colaborării și păcii, afirmării principiilor socialismului.

La rîndul său, președintele Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, premierul Consiliului de Stat al Republicii Populare Chineze a apreciat că relațiile chino-române pot servi drept model. Tovarășul Hua Guofeng a arătat că aceste relații au o vitalitate puternică și că ele se vor dezvolta tot mai mult. Oaspetele chinez a dat o înaltă apreciere calităților de om de stat ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, arătînd că îl respectă foarte mult. El a exprimat acordul său deplin cu cele afirmate de secretarul general al Partidului Comunist Român, că pozițiile noastre sînt aceleași sau apropiate, subliniînd că este foarte util ca între conducători să se facă schimburi de experiență și păreri, pentru că aceasta ajută la întărirea prieteniei și colaborării, la adîncirea cunoașterii reciproce.

Prin ovații îndelungate, scandînd „Ceaușescu—Hua Guofeng”, locuitorii Capitalei noastre prezenta manifestările de pe aeroport și-au exprimat sentimentele de stimă și preuire pe care le nutrește poporul român față de poporul chinez, satisfacția cu care România socialistă a întâmpinat această nouă întâlnire dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Hua Guofeng, menită să dea un nou impuls dezvoltării relațiilor de colaborare multilaterală româno-chineză, în interesul celor două popoare, al cauzei socialismului și păcii.

ION CODRU ■

Relațiile româno guineeze — evoluție mereu ascendentă și rodnică

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, vineri și sîmbătă s-a aflat în țara noastră, într-o scurtă vizită, tovarășul Ahmed Sekou Touré, secretar general al Partidului Democrat din Guineea, președintele Republicii Populare Revoluționare Guineea.

În cadrul convorbirilor care au avut loc cu acest prilej între cei doi conducători de partid și de stat, au fost abordate probleme privind relațiile româno-guineeze precum și probleme actuale ale vieții internaționale. Analizînd felul cum s-au dezvoltat raporturile dintre cele două țări, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ahmed Sekou Touré au subliniat cu satisfacție că relațiile dintre Partidul Comunist Român și Partidul Democrat din Guineea, dintre România și Guineea au cunoscut în ultimul timp o evoluție mereu ascendentă și rodnică, prin transformarea în viață a în-

țelegerilor stabilite cu prilejul convorbirilor purtate la București și Conakry. În acest sens, au fost evidențiate rezultatele obținute în promovarea colaborării bilaterale, pe plan politic, economic, tehnico-stiințific, cultural și în alte domenii de interes reciproc. Analizîndu-se posibilitățile existente pentru dezvoltarea în continuare a colaborării româno-guineeze, a fost exprimată hotărîrea comună de a amplifica și aprofunda continuu, în spiritul și pe baza măsurilor convenite, conc lucrarea dintre partidele și țările noastre, de a extinde cooperarea în producția industrială și agricolă, în minerit, de a sporii și diversifica legăturile comerciale, de a întări prietenia și solidaritatea dintre poporul român și poporul guineez. În timpul convorbirilor, cei doi conducători de partid și de stat au subliniat că intensificarea raporturilor româno-guineeze este în folosul și spre binele celor două state și popoare, al prosperității și progresului

lor, al cauzei păcii, colaborării și înțelegerii între națiuni.

Un loc important în cadrul convorbirilor l-au ocupat problemele internaționale. Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ahmed Sekou Touré și-au manifestat îngrijorarea față de accentuarea tensiunii pe arena mondială și deteriorarea relațiilor internaționale, subliniînd că, în aceste condiții, este necesar să se acționeze pentru oprirea cursului spre încordare, pentru soluționarea problemelor litigioase dintre state numai pe calea tratativelor politice, pentru reluarea și consolidarea procesului destinderii, pe temeiul principiilor deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forță, al dreptului sacru, inalienabil, al fiecărui popor de a trăi liber, de a se dezvolta de sine stătător, fără nici un amestec din afară.

Considerînd că în prezent se impun mai mult ca oricînd pași concreți în direcția dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, cei doi conducători de partid și de stat au subliniat necesitatea întăririi securității și colaborării pe continentul european, realizării de măsuri concrete de dezangajare militară și dezarmare în Europa. Aceste imperative răspund cauzelor generale a păcii în întreaga lume și contribuie la întărirea colaborării pe plan mondial. Legat de aceasta, a fost evidențiată necesitatea pregătirii temeinice a reuniunii de la Madrid.

Lichidarea fenomenului subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice internaționale au figurat, de asemenea, pe agenda convorbirilor dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ahmed Sekou Touré. S-a arătat că înfăptuirea acestor obiective va asigura progresul mai rapid al tuturor țărilor și îndeosebi al celor rămase în urmă, precum și stabilitatea politică și economică mondială. Cei doi sefi de partid și de stat au subliniat că soluționarea problemelor complexe ce confruntă omenirea reclamă participarea activă și egală la viața internațională a tuturor statelor, indiferent de mărime sau de orînduire socială, un rol crescînd revenind țărilor în curs de dezvoltare, statelor nealiniat, care reprezintă marea majoritate a lumii și sînt direct interesate în promovarea unei politici de pace, destindere și independență națională.

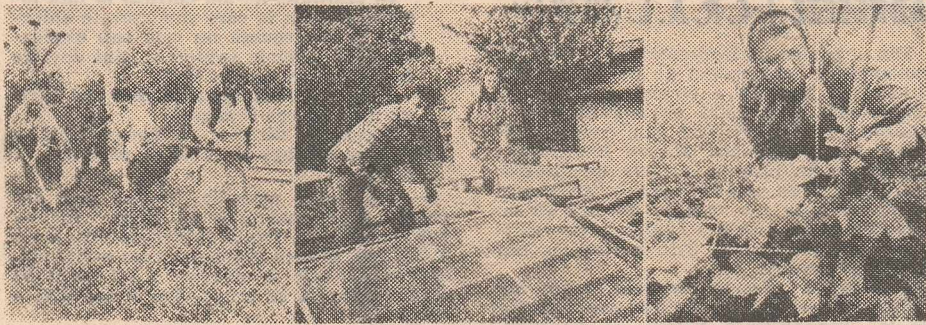
Relevînd marea importanță și semnificație a victoriei poporului zimbabwe, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ahmed Sekou Touré au reafirmat hotărîrea României și Guineei de a contribui și în viitor la lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, a rasismului și apartheidului, la crearea unui climat de pace, securitate, colaborare și înțelegere în Europa, în Africa și în întreaga lume, la înfăptuirea idealurilor de libertate, independență și progres ale tuturor popoarelor.

Numerosi bucureșteni au ovacionat cu căldură, la aeroport, pe cei doi conducători de partid și de stat, dînd glas satisfacției față de noua întâlnire dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ahmed Sekou Touré, menită să contribuie la amplificarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre partidele, țările și popoarele noastre.

ION DUMBRAVA ■

Comuna Jilava

O farmacie a legumiculturii

Mașina 71, de la bariera C.F.R.-Progresul, te lasă în câteva minute în centrul comunei Jilava. Practic nici nu-ți dai seama când s-a terminat zona Capitalei și încep pământurile comunei. Dar, după ce treci pe sub pasarelă de cale ferată, după cum sînt aranjate terenurile de pe șosea, imbinînd estetic atît culturile florale cît și cele legumicole, îți dai seama de la prima vedere că este vorba de mîini de gospodari harnici și înimosi care știu să folosească la maximum terenurile, creînd un echilibru perfect între frumos și util. Duminică dimineață stătea să plouă. Dar chiar la intrarea în comună, în fața Combinatului de articole tehnice din cauciuc, lumea satului lucra de zor la săpatul ultimelor suprafețe de pămînt, cuprinse între șosea și curțile gospodariilor. Odată ajuns la grupul de oameni întreb

dacă printre cei prezenți se află cineva din conducerea comunei.

— Cum să nu, ne răspunde un tîrîm între două vîrste care, profitînd de această mică pauză, și-a scos o batistă mototolită pe care a trecut-o de câteva ori pe fruntea brăzdată de sudoare. Puteți sta de vorbă cu tovarăsa primar. Este cea care stringe iarba cu grebla.

M-am apropiat. Prin felul de a munci și după felul cum era îmbrăcată primăria nu se deosebea de ceilalți oameni.

— Bună ziua, vă deranjez; dumneavoastră sinteți tovarăsa primar? întreb.

— Da; și ce vă putem fi de folos?

După ce i-am spus exact ce intenții ne-au adus în comună Jilava, după ce am așteptat câteva minute să se termine treaba începută, tovarăsa primar m-a invi-

tat pe o bancă în fața curții unui gospodar:

— Mă numesc, zice, Ileana Vișu. Sint primarul comunei de cîteva luni, mai precis din octombrie anul trecut. Ce să vă mai spun? Astăzi, mai întreaga suflare se află prezentă la muncă patriotică. Acțiunea, să-i spunem așa, este inițiată de către organizațiile democrației și unității socialiste, cele care-și desfășoară activitatea în comună noastră. Încă de la prima ședință a „Tribunei Democrației”, ne-am propus să dăm o mîină de ajutor celor de la domeniul public, care ne-au făcut șoseaua. De cum s-a încălzit timpul, adică de cum s-a topit zăpada, în fiecare duminică sîtenii au răspuns chemării de a munci, în ideea folosirii la maximum a întregii suprafețe de teren. Dacă vă uitați atent și dacă vă pricepeți, o să vedeți pe întreaga lungime a șoselei că pămîntul, de la partea carosabilă pînă la curtea gospodarului, a fost cultivat. Priviți ce frumos au ieșit cartofii. Mazărea este mare de-o palmă. Pînă și morcovii au început să apară. Aici, pe ultimele porțiuni care au mai rămas de cultivat vom pune cartofi de toamnă și trifoi pentru vaci. Nu vreau să mă laud sau să-i laud peste măsură pe sîtenii, dar toată lumea a înțeles că prin folosirea chibzuită a pămîntului, nu numai din curți, ci și prin exploatarea suprafețelor de teren răslete, se ajunge la ridicarea bunăstării fiecăruia, la o mai bună aprovizionare a pieței Capitalei. Numai anul trecut, de pe aceste terenuri s-a obținut o cantitate de peste 300 tone legume. Anul acesta, ne-am propus să obținem încă pe atît. Unii au spus că e prea mult, alții au tăcut și s-au apucat de treabă. Soiul de tomate, bizon 10, de pildă, foarte productiv, permite acest lucru. Se obțin tomate multe, încă din primele luni ale verii, iar pămîntul poate fi destinat altei culturi, cum ar fi varza de toamnă sau castraveții.

— Desigur, tot ceea ce mi-ați spus pînă acum sint rezultatele la care s-a ajuns. M-ar interesa să cunosc, în mod concret, cum s-a acționat, astfel ca Jilava, comună suburbană a Capitalei, să se detașeze în mod vizibil, să-și păstreze o anumită personalitate.

— În primul rînd, este vorba de spiritul gospodăresc al tuturor celor care locuiesc în Jilava. Indiferent de locul de muncă, întreprindere industrială sau cooperativă agricolă de producție, oamenii se întorc acasă cu gîndul de a acționa la bunul mers al comunei. Toti, dar absolut toți cei pe care i-am cunoscut mai bine, cred și doresc să rămînă cu acel statut de tîrîm, în ciuda tuturor tentațiilor bucurăstene.

— Aici ar mai fi multe de spus, intervine în discuție Maria Telus, membră cooperatoare și vicepreședintă a organizației democrației și unității socialiste. Este vorba, după părerea mea, de felul de a munci și de modul cum tîrîmii din Jilava, încă tîrîmii, înțeleg să-și tină promisiunile și cuvîntul dat. Încă de la primele întîlniri ale „Tribunei Democrației”, s-a simțit acest lucru. Desigur, fără să folosim cuvinte mari, s-a înțeles cu aceste prilejuri că pe lângă corințe, colectivitatea are și multe îndatoriri. Astfel, tîrîmii particulari li s-a înlesnit posibilitatea cumpărării de semințe selecționate, de folie de plastic și de îngrășăminte chimice. Fiecare membru cooperator are acasă grădina frumoasă, cu tot ceea ce trebuie pe lângă casa omului. Între noi există o

mare întrecere cînd vorbim de curțile de pe lângă casă. Pe lângă toate aceste aspecte, întreaga suprafață de pămînt din fața curților, la ora actuală, este cultivată. De asemenea strada Morii este o adevarată livadă cu caiși, iar pe strada Merisor avem sute de meri care așteaptă razele soarelui de vară, să-și coacă fructele. În cadrul organizațiilor democrației și unității socialiste din comună, s-a acționat prin 14 echipe pentru convingerea și încheierea contractelor pentru creșterea porcinelor. Rezultatul: în cîteva zile au fost semnate peste 400 de oferte.

Prima poartă la care batem este a lui Marin Anghelescu, brigadier la C.A.P. din comună. Soția lui, Maria, membră cooperatoare. Întreaga curte este parca desernată; peste 1500 de metri pătrați, acoperiți cu folie. Pînă și pe marginea drumului, pavat cu dale, salata este gata de recoltat. În solarii, roșiile așteaptă în liniște timpul coacerii. Dacă ai arunca un ban, cum se spune, banul nu ar putea atinge pămîntul. Gospodarii, în ciuda faptului că-i duminică, nu sint acasă, se găsesc la terenurile C.A.P.-ului, unde a început plantarea în cîmp a răsădurilor.

Batem la numărul 42, de pe strada Ungureni, intrăm în grădina: Nicolae Toadici, membru cooperator, lucrează la brazdele cu varză. Nicoleta, elevă în ultimul an la Școala de artă din București, dă o mîină de ajutor părinților, copiland la roși. Florian a venit, pentru cîteva zile din armată. Acum, ca să poată fi liber după amiază, trebuie să săpe o bucată de pămînt care urmează să fie cultivată cu copidă. Bunica, în etate de 68 de ani, împreună cu Floarea, soția lui Nicolae, prășesc căpșunile. Deci, după ce a stat la masă, întreaga familie, cu mic, cu mare, muncește în grădina. În cei 1800 de metri pătrați acoperiți cu folie de polietilenă, peste 7000 de roșii, aflate la al treilea rînd de rod, așteaptă să dea în pîrg.

— Sintem cam întîrziată, spune nea Nicolae, dar, în cel mult două săptămîni, vom fi cu ele pe piață. De-abia aștept. Vă rog să mă credeți că și noaptea mă scol de cîteva ori, să văd cum se prezintă culturile. La legume dacă nu le mingii și nu ai grijă, așa ca de copiii tăi, nu se face mare lucru. Este multă muncă dar și satisfacțiile sint mari, poți obține cu mîinile tale fructe gustate și apreciate de toată lumea.

Am fost și pe strada Morii numărul 5. Familia Dumitru Anghelescu și Alexandru Dimitriu, zis Cocuța, nu au avut posibilitatea să-și facă construcții speciale pentru solarii. Dar nu i-a împiedicat nimenei ca în întreaga curte, în mod științific și gospodăresc, să cultive tot ce au nevoie, atît ei cît și celelalte rude din București. Astfel, pe 300 metri pătrați, duminică, au plantat peste 2400 de fire de tomate. Alături, un uncheș al acestora, Marin Stan, veteran de război, deși are un picior care nu-l prea ascultă, a recoltat cîteva sute de salate care vor fi transportate pe piața Capitalei.

La plecarea din comună Jilava se vedeau, din autobuz, imense suprafețe acoperite cu folie de plastic; străluceau în razele soarelui. Sub aceste bucăți de plastic se puteau ghici roadele. Și vorba tovarăsei primar Ileana Vișu: „fără a folosi cuvinte mari!”.

P. SORIN

La Drăghiceni, într-o comună din județul Olt:

Oamenii își trăiesc viața frumos, în demnitate

Cîte seară, nori grei se învălmășică deasupra comunei și, după cîteva fulgere, din văzduh porni să se dezlănțuie ploaia. Oamenii s-au retras repede pe la casele lor. În cîteva minute aproape că nimeni n-a mai rămas afară. Doar pe ulița mare a satului Grozăvești, un bărbat cu bicicleta de coarne, însoțit de o femeie cu umbrelă, sfidează cerbicia vremii. Din loc în loc, ei se opresc și bat zdravăn în porțile gospodariilor.

— Cine-i? se aude din ceardacuri cîte-o voce răgușită.

— Oameni buni, oameni buni! i se răspunde.

Bărbatul, puțin negricios, îndesat și cu mers de cavalierist, e Nicolae Păun, secretar adjunct al Comitetului comunal de partid Drăghiceni, președintele consiliului local al F.D.U.S., iar cea care îl însoțește nu-i alta decît Georgeta Drăghic, o vrednică activistă obștească, președinta organizației Grozăvești a democrației și unității socialiste. Ieșit în întîmpinare, Călina Octav, căruțașul, îl recunoaște ușor prin întunericul serii:

— Aa, dumneavoastră erați?!...

— Chiar noi, nene Căline. Vezi, dimineață, la șapte, așa cum ne-am înțeles de-alaltăieri, ești prezent și dumneata, cu căruța cu tot, în Valea Satului, acolo unde am hotărît să facem podul peste pîriu. Te ocupi de transportul fierului-beton și cofragului. Nea Gheorghe al lui Pascu ne promise că vine și el sigur, tot cu căruța, să care cei patruzeci de saci cu ciment și ce-o mai fi nevoie. Poate că treceți unul pe la altul și veniți împreună. Să nu vă așteptăm, că pînă la prînzul 'al mare, vrem să și terminăm cu turnarea capetelor.

— Apoi, am zis o dată o vorbă, eu mă

țin de ea, tovarăse Păun: la 7 fix sistem acolo, în vale! Numai ploaia asta afurisită să ne lase.

— Pentru cîmp e nemaipomenită, dar cred că-i trecătoare, așa că... Sara-bună!

...Și tot așa, trecînd din poartă-n poartă, simbată seara, au fost anunțați pe rînd și alți gospodari, membri ai organizației sîtenii a F.D.U.S.: dulgherii Ștefan Pavlache și Mihai Tănase, membrii cooperatoarei Petre Ungureanu, Nicolae Stelian, Mihai și Costică Andrei. Au fost chemați să dea o mîină de ajutor și Victor Alciu, și Titel Coman, care, deși lucrează în întreprindere din județul Olt, tot în satul de baștină locuiesc, împreună cu familiile. Oamenii nu s-au lăsat rugați de două ori. Au răspuns toți cu bunăvoință. Acțiunea fusese, deci, bine organizată, pînă în cele mai mici amănunte, de cei doi activiști care s-au întors acasă în tirziul serii, uzi, frînți de oboseală.

— Văd că aveți activitate pe linia organizației; ați dus la bun sfîrșit o serie de acțiuni ce se regăsesc în nivelul dezvoltării economice și edilitar-gospodărești al comunei.

— Una dintre cele mai importante este și cea referitoare la folosirea fondului funciar. După cum ați și remarcat, noi am făcut niște lucruri; am întreprins niște inițiative. De pildă, am încheiat recent acțiunea de identificare a fiecărei parcele nefolosite din intravilan, din curțile oamenilor, ale instituțiilor, le-am însămîntat cu legume și zarzavaturi pentru uzul propriu al cetățenilor și chiar pentru piața orașelor din apropiere. A fost o inițiativă de masă, la care au participat toți cei 170 de membri ai organiza-

țiilor democrației și unității socialiste.

Au fost valorificate, prin cultivarea de către cetățeni a cepei și usturoiului, a morcovilor, fasolei, verzei și castraveților, roșiilor și ardeiului, aproape 26 de hectare. Ultimele 3,2 ha au fost depistate recent și au fost date tot cetățenilor să le cultive. Începînd din această primăvară, s-a extins cultura legumelor timpurii în solarii individuale. Insuși președintele consiliului comunal al F.D.U.S. a dat exemplu, amenajîndu-și în curtea propriei sale gospodării un solar model, pe o suprafață de 100 metri pătrați, în care, la această oră, se află, într-un stadiu avansat de vegetație, roșiile, ardeii, castraveții și alte soiuri de legume și zarzavaturi, pe care omul și le întrefine în timpul său liber, munciad aici cu întreaga sa familie.

— Un hectar de solarii în curțile caselor, nu vi se pare puțin?

— Cam puțin, într-adevăr, dar la noi abia anul acesta s-a acționat mai virtos. Pînă acum nici n-am avut așa ceva. De-acum, oamenii au prins gustul; au început să-și dea mai bine seama de avantajele cultivării legumelor timpurii în solarile mici, acoperite cu folie. Cred că am rupt și aici cu inerția și am pornit și noi mai bine.

— Am constatat în programul propriu de acțiuni și activități că v-ați propus în acest an să sprijiniți intens acțiunea de contractare a unor cantități tot mai însemnate de produse agroalimentare din gospodăriile personale ale cetățenilor. Pînă acum, ați încheiat ceva contracte?

— Membrii organizațiilor noastre au fost și aici printre fruntași. Gheorghe Niculina, spre exemplu, a contractat cu statul 35 de oi. Ion Ciocan a contractat un porc de o sută de kg. Florea Dinu a contractat doi viței. Și mulți alții. Iată, am aici în dosar un tabel întreg, întocmit pe organizații, pe circumscripții electorale. Din planul anual pe care-l avem, am contractat deja 49,1 tone carne (din 55 tone planificate), 2 tone lînă și alte produse.

— Alțeva ce ați mai consemnat în bilanțul acesta de primăvară al muncii membrilor organizațiilor democrației și unității socialiste?

— Am plantat cu puiței de salcîm un

teren supus erodării, în suprafață de două hectare, obiectiv la a cărui realizare au participat volunțar aproape toți membrii organizației sîtenii din circumscripțiile electorale nr. 14 și 15, dar îndeosebi Ștefana Costache, Elena Stăfănescu, Savin Viorea și Victoria Stancu. Tot prin muncă patriotică, am încercat și descîrcat din autocamioane o cantitate de circa 1500 tone balast, pe care l-am transportat pe cei 6 km drumuri în interiorul comunei; am plantat peste 500 pomi fructiferi pe marginile căilor de acces, am amenajat o pepinieră pentru producerea a circa 1000 puiței de lînă.

Închizîndu-și cu grijă planurile și tablele în fișet, președintele a deschis un alt capitol al activității oamenilor din cele trei organizații ale democrației și unității socialiste: participarea lor la muncă în cooperativa agricolă de producție. Am mai aflat că unitatea dispune de peste 2400 ha teren arabil, din care 400 ha se află în sistemul local de irigații și că în prezent se fac lucrările de finisaj pentru amenajarea a încă 200 ha, urmînd ca întregul sistem să cuprîndă o suprafață de aproximativ 1000 hectare, ce vor fi cultivate cu porumb, soia, sfeclă de zahăr, lucernă și roșii.

Oamenii din Drăghiceni Oltului sînt puși pe fapte mari. În acest an, ei vor să obțină cele mai mari producții din istoria comunei, pe terenurile cultivate în sistem irigat cu porumb, soia, lucernă și sfeclă de zahăr. Sint hotărîți să amenajeze un parc de odihnă și agrement în preajma lacului de acumulare creat în spatele barajului, iar într-o perspectivă nu prea îndepărtată să construiască o instalație de producere a biogazului necesar introducerii încălzirii centrale la principalele instituții ale comunei, să introducă rețeaua de apă potabilă și să asfalteze principală cale de acces spre drumul național ce trece prin imediata apropiere, la nici doi kilometri distanță, să amenajeze o seră comunală producătoare de legume și flori. Toate acestea, înscrise în planul dezvoltării economico-sociale în profil teritorial, figurează, se înțelege, și pe agenda de lucru și în programele organizațiilor locale ale democrației și unității socialiste.

MIHAI MERIȘANU

Indiferent de partea cui e dreptatea, întârzierile investiției de la „Tehnometal” se cer cât mai grabnic recuperate!

Investiția despre care va fi vorba în cele ce urmează, foarte importantă, în valoare de multe zeci de milioane de lei, e serios rămasă în urmă. Prevăzută inițial pentru 31 martie, decalată ulterior pentru 31 decembrie, punerea ei în funcțiune riscă să nu fie nici de data asta respectată, ritmul de lucru și, mai grav, o serie de divergențe târâgând lucrarea, de fapt o extindere a întreprinderii „Tehnometal” din Capitală. Asupra rămănerii în urmă, află beneficiarul, unitate de frunte a Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, cit și antreprenorul general, Trustul de Construcții Industriale Agrozootehnice București din Ministerul Construcțiilor Industriale, sint de acord. De aici încolo însă lucrurile se complică, fiecare parte încercând să dea vina pe cealaltă, după cum vom constata îndată.

Beneficiarul:

„DEȘI A SEMNAT,

CONSTRUCTORUL REFUZĂ

SĂ EXECUTE! BA MAI MULT,

TOT CERE ȘI TOT PUNE

CONDIȚII!”

La „Tehnometal”, în biroul inginerului Zaharia Șandru, director general adjunct al centralei ce tutelează întreprinderea, în prezența acestuia, discutăm cu inginerul George Niță, șeful serviciului de investiții.

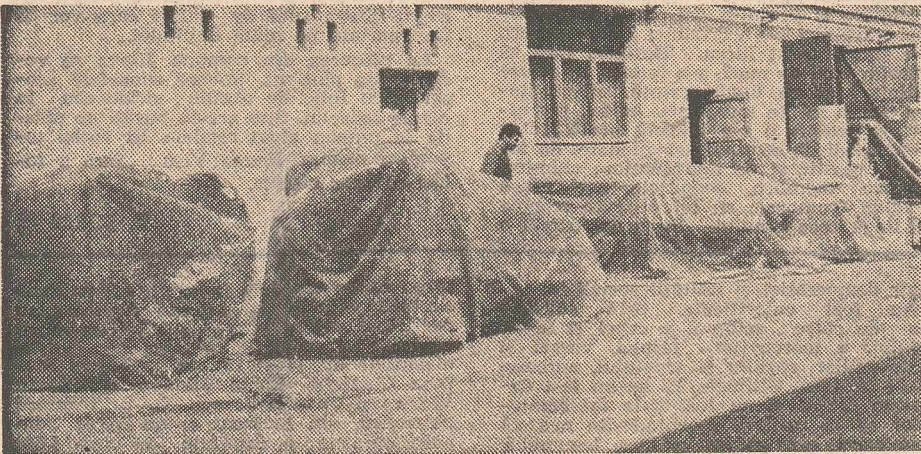
— Tovarășe inginer Niță, vă propunem să începeți cu începutul! Poftiți.

— Conform uzanțelor am înaintat spre aprobare graficul de eșalonare al investiției, care prevedea, fără a intra în amănunte, extinderea halei principale de fabricație, o anexă tehnică și câteva laboratoare, o stație de compresoare, una de acetilenă, o magazie centrală de modelare, un depozit de chimicale, un altul de laminare, o cameră pentru cuptoare miezuire, una pentru tratament termic, pentru grunduire și așa mai departe. Cu totul, peste 186 de milioane de lei, din care 35 reveneau lucrărilor de construcții-montaj.

— Clar. Ce s-a întâmplat cu graficul de eșalonare al investiției?

— El a fost avizat de toată lumea.

— Ce înțelegeți prin asta?

— Află, firește, de noi, care-l prezentăm, cit și de constructor, respectiv, de M.C.Ind. și T.C.I.A.B., graficul cuprinzând toate obiectele pe care le-am enumerat. După aceea însă constructorul a refuzat să mai execute 11 poziții, între care stația de compresoare, grunduirea, camera pentru cuptoare miezuire, magazia centrală de modelare, stația de acetilenă, altele, lucrări importante, condiționând punerea în funcțiune. Ba mai mult, el ne-a tot cerut și ne-a tot pus condiții!

— De pildă?

— Ne-a somat să asigurăm, gratuit, energie, electrică și termică, apă, un vestiar, o magazie, 3 birouri, 20 de muncitori, din care jumătate calificați, lăcătuși și sudori, un post telefonic, masă la cantină, utilaj de montaj etc., etc. Altfel zis, noi plătim, noi lucrăm, iar constructorul asistă? Mergeți pe șantier și-o să vă convingeți cum stau lucrurile.

(Facem aici o primă paranteză. Situația din șantier pare să confirme spusese inginerului Niță. T.C.I.A.B. avea la lucru, în dimineața documentării noastre, 12 oameni, 6 dulgheri, 2 lăcătuși, 2 betonisti, 2 fierari-betonisti, câteva utilaje, între care o macara de mare capacitate. De 10 zile, după calculul maistrului Gheorghe Neagu, șeful punctului de lucru, macaraua stătea nefolosită, din lipsa grinzilor. Deși plătim pentru ea cam 1 000 de lei pe zi, nu pot s-o dau disponibilă, ne-a mărturisit maistrul Neagu, de teamă că n-am s-o mai capăt înapoi! După părerea aceluiași, lucrarea e mult întârziată, din cauza lipsei forței de muncă. În ritmul acesta, s-a intristat interlocutorul nostru, n-avem cum să terminăm la 31 decembrie. Am tot spus asta la trust, dar nu s-a luat nici o măsură!

În aceeași dimineață se găseau pe

șantier 48 de muncitori din partea beneficiarului.)

— Tovarășe inginer Niță, pe ce bază a refuzat constructorul să mai execute o parte din lucrări?

— Pe baza unei decizii unilaterale, pe care a încercat s-o ataceze la contract. Noi însă n-am fost de acord, din motive lesne de înțeles. El a întocmit o notă în care a scris că, redau exact, „indiferent de modul cum sint prevăzute în graficul de eșalonare a investiției și în prezentul contract, în Anexa 2 și 3, antreprenorul general T.C.I.A.B. nu execută următoarele obiecte...” și urmează lista la care m-am referit.

— Avea constructorul dreptul să facă o astfel de intervenție?

— N-avea, cum să aibă?! Procedind așa, el a încălcat atât cuvântul dat, prin avizarea de care vorbeam mai devreme, cit și, ca în Caragiale, propriile-i dispoziții!

(E necesară o a doua paranteză. Iată ce scrie, negru pe alb, articolul 112 din respectivul contract de antrepriză, emis chiar de T.C.I.A.B.:

„În privința graficului de eșalonare al investiției, SINGURUL GRAFIC VALABIL ESTE CEL PE CARE ISI DĂ ACORDUL ANTREPRENORUL GENERAL (subl. n.), indiferent de faza (la S.T.E., pe parcurs) la care se dă acest acord. La întocmirea contractului (actului adițional) va fi luat în considerație numai graficul care îndeplinește condiția de mai sus”. Acest grafic e, nu începe nici o îndoială, cel la care se referea inginerul George Niță, dreptatea fiind, iarăși nu începe nici o îndoială, de partea beneficiarului.)

— Ce-a urmat?

— Au urmat discuții și concilierii, la nivelul ministerelor tutelare. Nu s-a ajuns însă la o înțelegere. Chiar Comitetul mu-

nicipal de partid a intervenit, atenționând T.C.I.A.B. să realizeze toate obiectele prevăzute în graficul eșalonator al investiției, dar șantierul n-a dat curs.

— Și?

— La ultima conciliere, reprezentantul Ministerului Construcțiilor Industriale s-a prezentat, a discutat punctele în divergență, s-a convins, dar a refuzat să exprime o opinie, oricare, albă sau neagră! Drept urmare, în 8 aprilie, am trimis la T.C.I.A.B. o notă, în care atrăgeam atenția că la „Tehnometal” se lucrează pe un front restrins și că antreprenorul n-a acoperit, pe primul trimestru al anului, decât 14 la sută din plan. S-a scurs, iată, o lună și n-am primit nici un răspuns.

— Așadar, tovarășe inginer Niță, în pofida angajamentului asumat, T.C.I.A.B. nu vrea să mai execute o parte din lucrări, e clar. În mare întârziere față de grafice se află însă și acea parte din lucrări pe care el a consimțit s-o execute, așa-i?

— Da, iar treaba asta ne dă nouă mari bătăi de cap.

— În ce sens?

— Noi am corelat contractarea utilajelor cu punerea în funcțiune și, normal, am primit până acum utilaje, strunguri, freze, mașini de rectificat, în valoare de 25 de milioane. Unele, venite din import. Ca să nu stea și să ne atragă penalizări, le-am montat cum și unde am putut, pe spațiile existente, dar provizoriu. Cînd va fi gata hala, le vom fixa pe amplasamente, adică vom face aceeași treabă de două ori!

(A treia paranteză. La „Tehnometal”, curtea interioară a unității e presărată cu astfel de utilaje, după cum se poate constata și din imaginea alăturată. Chiar dacă protejate cu folii de polietilenă, ele se degradează. Unele din aceste mașini costă, frezele porțat de pildă, peste 1 milion de lei fiecare.

În același timp, ne informa directorul general adjunct Zaharia Șandru, întreprinderea e silită să plătească sume importante pentru colaborări! Negraja și superficialitatea constructorului au, iată, tot felul de consecințe!)

— O ultimă întrebare, tovarășe inginer Niță. „Tehnometalul” e o uzină puternică, are mari posibilități, de ce nu se încearcă realizarea celor 11 obiecte, la care a renunțat T.C.I.A.B., cu forțe proprii?

— Nu ne legăm, din cele 11 poziții, de cabina pentru poartă sau de gospodăria pentru șpan, pe-astea le-am rezolva noi, cu puterile noastre. E vorba însă de câteva lucrări speciale, grunduirea, extinderea estacadei la turnătorie, stația de compresoare, pentru care oamenii din „Tehnometal” n-au, oricît s-ar strădui, competența necesară.

Constructorul:

„SĂ-ȘI FACĂ SINGURI SAU,

LE DAU EU SOLUȚIA, SĂ SE

ADRESEZE I. C. R. A. L. -ULUI!”

Din partea antreprenorului general, executantul construcției de pe Bulevardul Bucureștii Noi 170 e Grupul de șantiere „Băneasa”. Fost, până nu demult, șef al platformei „Politehnică” din cadrul aceluiași trust, inginerul Mircea Ivanciu îndeplinește, în prezent, funcția de director al Grupului de șantiere „Băneasa”, dînsul fiind persoana cea mai în măsură să ne lămurească în privința stadiului de realizare a investiției, de care a răspuns din clipa declanșării ei.

— Tovarășe director Ivanciu, v-am înfățișat, în rezumat, obiectiile partenerilor de la „Tehnometal”. Poftiți, vă ascultăm.

— Față de „Tehnometal” n-am nici o vină!

— Chiar așa?!

— Exact. Nu m-am angajat să le fac decât extinderea halei, nu și toate fleacurile pe care le pretind! Să-și facă singuri sau, le dau eu soluția, să se adreseze ICRAL-ului!

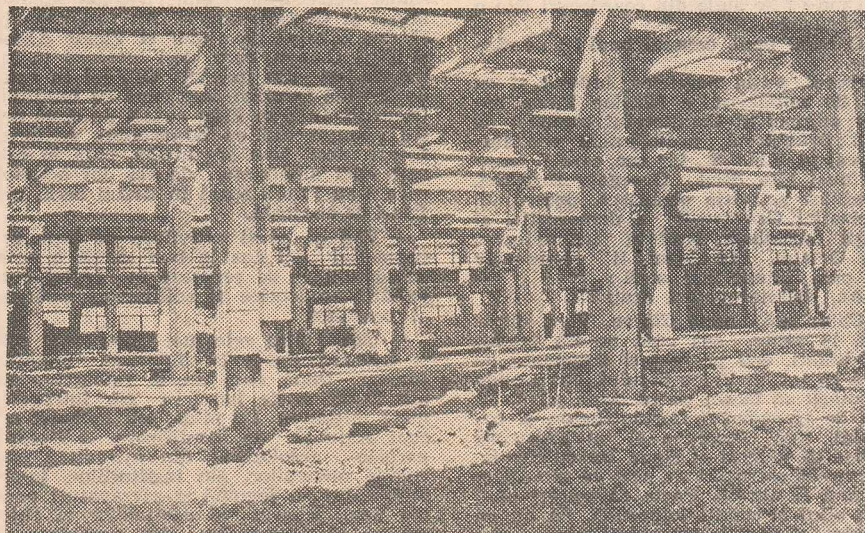
— Chiar așa?!

— De ce nu?! Noi avem, vă putem arăta, altele și altele sarcini de dus la îndeplinire, de la Brazi la Giurgiu, n-o să pierdem timpul cu un șantier de mîna a doua. Și mai e ceva, tovarășii de la „Tehnometal” nu s-au ocupat! Să știți de la mine, beneficiarul care trage cu dinții rezolvă, nu există să nu rezolve, cîstit vorbind!

(Să deschidem o nouă paranteză, spre a nota că, într-adevăr, constructorii Grupului de șantiere „Băneasa” au multe obligații, punctele lor de lucru fiind răspindite pe sute de kilometri. Ei și-au creat, prin seriozitate și sudoare, un bun renume, situîndu-se adesea printre fruntași. Și cum frunțașilor li se dau, de regulă, misiunile cele mai dificile, așa s-a întâmplat și se întâmplă și cu constructorii de aici. Numai că, ne permitem să apreciem, laudele primite pînă acum și lipsa de fermitate, ea să nu-i zicem altfel, arătată la „Tehnometal”, n-au a face una

Astfel se prezintă situația, deloc îmbucurătoare, a investiției de la „Tehnometal”, serios amenințată de întârziere. Din ce motive, am încercat să explicăm mai sus. Chiar dacă T.C.I.A.B. poate invoca o serie de circumstanțe atenuante, unele din ele plauzibile pînă la un punct, poziția adoptată, intratabilă, de forță, ni se pare greșită, culpa constructorului fiind, opinăm, evidentă, în ciuda strădanilor acestuia de a pasa, nu totdeauna cu gentilețe, responsabilitatea. Numai că azi, cînd jumătatea anului se apropie cu pași repezi, se pune mai puțin sau deloc problema găsirii unui țap ispășitor. A venit timpul ca beneficiar și constructor, așezați pe o platformă de înțelegere și colaborare, să declanșeze o energie acțiune de recuperare a întârzierilor, în așa fel încît investiția să fie realizată la termen. Promitem să revenim, cit de curînd, cu o nouă relatare pe această temă.

OVIDIU IOANIȚOIA

Printre stîlpii viitoarei hale, nu se vede mai nimeni! Nici nu-l de mirare, de vreme ce constructorul n-are pe șantierul de la „Tehnometal” decât 12 oameni!

Între ce scrie pe opis și cum se procedează-n prăvălie

Sâmbătă și duminică am întreprins un raid prin câteva unități „Alimentara”, prin câteva centre de colectare a ambalajelor de sticlă, situate în cartierul Berceci. De ce tocmai aici? Pentru că foarte mulți cetățeni ne-au sesizat faptul că în acest cartier preluarea ambalajelor din sticlă este defectuoasă. Și aceasta în pofida faptului că, de la un timp, întreprinderile comerciale „Alimentara” fac o publicitate susținută; în pofida faptului că fiecare unitate „Alimentara”, fiecare centru de legume și fructe au afișate pe pereți îndemnuri de felul acesta: „Stimăm consumatorii, valorificăm în acest magazin borcane și sticle goale, contra numerar, la schimb sau contra marfă”. Un astfel de afiș există și în unitatea nr. 10, din Berceci Sud 1, șef unitate Mircea Ionescu. Numai că una scrie pe afiș și alta e în realitate: când „stimat consumator” se adresează casieritei Elena Juncu să-i primească sticlele, aceasta îl repede de parcă consumatorul ar fi scris afișul de la locul de muncă al casieritei. Asistăm la o astfel de scenă, de față sînt și doi tovarăși inspecțori ai Inspectoratului comercial de stat, și ne adresăm șeful de unitate:

— Sub ce formă primiți în unitate ambalajele de sticlă?

— Sub toate cele trei forme, ne răspunde Mircea Ionescu; adică la schimb, contra numerar și contra marfă.

— Am constatat că ambalajele nu se primesc sub nici o formă, încercăm să-l convingem pe șeful de unitate și, pentru a fi și mai convingători, îl propunem să facem un test. Acceptă testul, maestrul Lazăr Albeșteanu împreună cu soția sa merg la una dintre caserite cu câteva sacoșe pline cu sticle și borcane, dar sînt refuzați la fel ca și ceilalți cetățeni care încercaseră mai înainte.

În curtea acestui complex comercial mai există un centru de preluare a ambalajelor din sticlă, tot al întreprinderii comerciale locale „Alimentara” 4, dar nici acesta nu funcționa la data raidului nostru. Mai multe gospodine asteptă, poate-poate achizitorul I. Strugurel va apărea de undeva. Dar Strugurel nu apare, dăm de dînsul, după un timp, la magazinul de carne, îl întrebăm de ce nu se află la locul lui de muncă și ne motivează că și centrul său e blocat, nu are

nici bani, nu i se ridică ambalajele. În cazul cînd nu are bani (deși conducerea întreprinderii ar fi putut reglementa această situație, adică Strugurel ar fi putut lua bani de la Unitatea nr. 10, în incinta căreia funcționează centrul) achizitorul primește sticlele de la cetățeni, fără bani, îi notează doar într-un caiet, fapt nepermis de nici o normă de comerț, cum ne confirmă cel doi tovarăși inspecțori. Aceeași situație se constată și la Complexul comercial Berceci Sud 2, unitatea nr. 1: adică de cele mai multe ori nu se primesc ambalajele de sticlă sau

Recuperarea ambalajelor

cînd totuși lucrătorii de aici se încumetă să respecte instrucțiunile și normele de comerț, în această direcție, merg pe alete, primesc adică numai sticlele de un litru și de jumătate de litru. În această situație, cetățenii sînt puși pe drumuri, merg de la centru la centru, de la „Alimentara” la „Alimentara”, căutînd să scape de sutele de sticle și borcane care le populează balcoanele, cămășile: „am plecat de acasă, ne declară Mihai Jidovu, bd. Brincoveanu nr. 118, bloc M 2-4, etaj 1, apartament 183, de la ora 7 dimineața. Am fost mai întîi la centrul de preluare a ambalajelor din strada Izvorul Crișului: era blocat, nu era nimeni, deși pentru încadrării de acolo este zi de lucru; am venit apoi la centrul de pe strada „Mihai Petrescu”. Dar și acesta era închis, o hirtie, lipită pe geam, anunța: „centru blocat”. Am încercat, de asemenea, la centrul de pe strada „Emil Racoviță”, dar și acela este închis. Acum este ora 9 și 30 de minute și încă n-am predat aceste sticle pe care le port cu mine prin tot cartierul. Eu îmi pun o singură întrebare: de ce nu ia nimeni nici o măsură împotriva acestor oameni care ne fac greutate, care nu-și fac elementara datorie de a veni la programul lor de lucru?”

Cetățenii au dreptate. Am verificat și noi spusele lor și s-au confirmat. Întru totul: toate aceste centre erau închise. Știm, desigur, că unele se vor desființa,

prin decret, această activitate de preluare a sticlelor și borcanelor a trecut la unitățile „Alimentara”. Dar unele unități din sectorul 4, Berceci, am văzut, nu respectă încă aceste dispoziții, sub invocarea mai multor motive: I.C.R.A. nu ridică la timp ambalajele din depozite și din unitățile comerciale, lăsîndu-le să blocheze spațiile de depozitare, sălile de vinzare, să blocheze chiar aleile de pietoni din jurul unor unități”. N-am putea spune că, uneori, acești șefi de unități nu au dreptate. Am văzut că în cartierul Berceci există suficiente centre de preluare a ambalajelor, există unități „Alimentara” care au obligația fermă, prin lege, de a prelua de la cetățeni, sub cele trei forme, ambalajele de sticlă. Trebuie numai acești oameni să-și facă datoria. Pentru că pot să-și facă datoria, sînt obligați să-și facă datoria. Ne-am convins de această posibilitate la Complexul comercial BIG-Berceci: aici ambalajele se recuperează cu adevărat.

— Cum v-ați organizat primirea ambalajelor? îl întrebăm pe Petre Draica, șeful complexului.

— Pentru a veni în ajutorul populației, în afara faptului că primim sticlele și borcanele de orice fel, în unitate, sub cele trei forme, ne-am organizat și un centru propriu, în spatele complexului. Vin la noi din tot cartierul, din alte sectoare chiar, dar treaba asta nu ne prea mulțumește pentru că ne blochează depozitul, complexul, spațiile de vinzare, în situația în care nu ni se ridică ambalajele la timp. Azi am fost nevoit să apelez la conducerea „Comalimentului”, să ne trimită lazi de ambalaj: ne-au trimis 1.300 de navețe. Dacă înainte cu o lună achiziționam sticle și borcane în valoare de 5.000 lei, acum am ajuns la 25.000—30.000 lei.

Activitatea de preluare a ambalajelor de către unitățile „Alimentara” e o măsură bună, oamenii muncii de la Complexul alimentar BIG Berceci dovedesc că se poate realiza cu succes, fapt care ne face să sperăm că și ceilalți lucrători din celelalte unități comerciale vor proceda la fel. Mai ales că, în ziua raidului nostru, cei doi inspecțori ai Inspectoratului comercial de stat al Capitalei au aplicat și măsurile legale convenite cu toată fermitatea.

N. GRIGORE ■

Un utilaj medaliat

(Urmare din pagina 1)

tant al acestui utilaj de excepție îl constituie pompa cu pistoane coaxiale. Aceasta este inima lui. N-o are, și fără ea bancul de centricubat, cu toată valoarea lui, rămîne o instalație moartă. Anul trecut (aici intervine necazul), din 150 de seturi de pompe speciale, contractate cu întreprinderea mecanică Plopeni, județul Prahova, n-am primit decît zece seturi. Din această cauză, la ora actuală bancurile fabricate de noi au rămas ca producție neterminată, în valoare de circa 25 de milioane de lei. Ceea ce, de bună seamă, influențează negativ asupra situației noastre financiare, în timp ce motoarele diesel existente la noi în țară mențin un consum încă ridicat de carburant, datorită neregării sau reglării incorecte a pompelor de injecție. Ne-am străduit să evităm o astfel de situație; am discutat direct de la conducere la conducere, s-au făcut mai multe schimburi de adrese, au fost trimiși delegați peste delegați, am dat zeci de telefoane, dar degeaba. N-am găsit suficientă înțelegere, ne-am izbit de o anume inerție, cu toate că ni s-a promis, ni s-au dat unele speranțe. Anul acesta întreprinderea Plopeni are obligația contractuală de a ne livra lunar cîte 10 seturi de pompe, dar ne-a livrat doar cota pe ianuarie și februarie — 20 de seturi. Cele de anul trecut au rămas tot nelivrate, furnizorul nebinevoind să mai contracteze nimic în plus, deși am insistat și iar am insistat, am vorbit personal cu tovarășul director comercial Ion Miu, am trimis far delegați. Ni s-a motivat ba că nu au rulmenți din import, ba că nu au fontă și oțeluri speciale, n-au capacitate; că sînt anumite priorități și cauze obiective.

— Și v-ați resemnat?

— Nu, nici vorbă! Am căutat alți furnizori, dar tot fără sorți de izbîndă. Am apelat atunci la sprijinul unor foruri mai înalte, la conducerea ministerelor de resort. Cineva ne sugerase chiar ideea să recurgem la importul pompelor coaxiale, dar am renunțat imediat la această variantă.

— Era și normal. Doar de nenumărate ori conducerea partidului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu au atras atenția și au insistat să se folosească pe cît posibil piese și subansamble de producție românească, să se asimileze în fabricația proprie acele piese și utilaje ce pot fi produse în țară și pentru care există materiale și resurse indigene, și să se apeleze la import numai și numai în cazuri cu totul și cu totul justificate.

— Noi respectăm întocmai această îndicație, dar iată, a mai apărut un necaz: în componența bancurilor intră și echipamente electronice furnizate prompt de prinderea de specialitate din Alexandria. Acum stau și astea în stoc și ne costă și ele mai mult de patru milioane. O socoteală simplă duce deci la con-

cluzia că la întreprinderea mecanică a agriculturii și industriei alimentare din Timișoara a rămas neterminată, încă de anul trecut, o producție valorind aproape 30 de milioane. La aceasta adăugăm nu doar prezumtiva ci și reala risipă a miilor și miilor de tone de carburanți făcută de motoarele diesel care funcționează la ora actuală cu pompele de injecție nereglate corect, precum și efectele poluante pe care acestea le au asupra atmosferei. I-am întreat pe cei trei conducători de unitate — pe secretarul comitetului de partid, pe director și pe inginerul șef: ce preconizează, ce își propun pentru a leși din impas? Mi-au răspuns că ei n-au nici o posibilitate, că totul depinde de fermitatea respectării contractului de către furnizorul din Plopeni.

...Iată-ne, așadar, la Plopeni. În lipsa directorului general, îl pun în temă și discut pe indelețe cu cîteva dintre principalii factori de răspundere ai întreprinderii mecanice din localitate: inginer Gheorghe Geantă, director adjunct tehnic; inginer Ion Miu, director adjunct comercial; și inginer Stelian Dumitrescu, directorul fabricii de mașini-unelte și hidraulice.

— Vă rugăm, tovarășe director, să reamintiți concis cauzele nerespectării, de către dumneavoastră, a contractului cu I.M.A.I.A. Timișoara!

Gh. Geantă: Pentru pompele speciale solicitate, îndeosebi pentru cea de tipul 716 BZ-2000, nu dispunem, deocamdată, de capacități productive în măsură să satisfacem prompt toate cerințele mari pe care le avem. Apoi, ne lipsesc încă o parte din carcasele turnate din fontă de înaltă rezistență pe care, îndeobște, le procurăm din colaborarea cu alte uzine (nici acestea nu-și respectă totdeauna și în mod ritmic contractul); simeringurile și unele garnituri de cauciuc nu ne vin totdeauna de la furnizori în cantitățile și calitatea de care avem nevoie; rulmenții cu role și unele oțeluri speciale încă le mai procurăm din import pînă cînd se vor asimila definitiv întreprinderii de profil din Birlad și Tirgoviste. Pînă va intra în producție noua noastră investiție, avem deci un deficit de cîteva mii de astfel de pompe, ceea ce face să întîmînim serioase greutăți în stabilirea priorităților, în repartizarea producției pe care o realizăm.

I. Miu: Cauzele obiective sînt îndeobște cele arătate aici de tovarășul director tehnic. Avem și noi, e drept, vinovăția noastră, poate pentru că am acceptat cu oarecare ușurință, într-un fel pe bază de sinceră prietenie, un contract care ne-a fost impus în ultima parte a anului. Probabil, tovarășul director Moldovan își amintește — și este bine să-și aducă aminte — că a venit la noi abia în trimestrul IV al anului trecut și nici măcar nu a avut precizat bine tipul de pompă ce îi era necesar. O dată ne-a solicitat un tip, apoi, după puțină vreme, ne-a pretins altul. Așa că, oricîtă bunăvoință și înțelegere am fi avut noi, în cîteva luni de zile îi era oricui imposibil să livreze 150 de seturi de pompe de tipul 712 EX

și 716 BZ. Mai ales aceasta din urmă este de o mare complexitate, foarte greu de realizat.

— Totuși, contractul e contract. Odată semnat, el devine lege de la care nimeni nu are dreptul și nu trebuie să se abată.

Gh. Geantă: Noi v-am spus deschis cauzele, dv. trageți acum concluziile.

I. Miu: Le-am propus să schimbăm tipul de pompă 716 BZ-2000 cu un alt tip de pompă asemănător și pe care le-am putea produce ușor în cantitățile solicitate, dar beneficiarul n-a vrut în ruptul capului.

— E și normal; însemna o altă calitate, care nu-i avantaja. Cazul este acum consumat. Situația este cea de față. Cum vedeți dv. rezolvarea problemei? Vă rog să țineți seama de rolul și avantajele mari, deosebit de mari, ale bancului de centricubat pompe.

Gh. Geantă: Să mai umblăm cumva pe la priorități în livrare; mai amînam pe unii, mai luăm cîte un set-două de la alții.

Șt. Dumitrescu: Și datorită intervenției revistei dv., și datorită eforturilor mai mari pe care le vom depune, în calitate de director al fabricii de mașini-unelte și hidraulice, aș vrea să consemnăm că ne vom respecta întocmai contractul pe acest an și vom livra toate seturile solicitate de I.M.A.I.A. Timișoara, pînă contractul nr. 28, din decembrie 1979, după cum urmează: în mai 10 seturi, în iunie 10, în iulie, august, septembrie și octombrie cîte 15, iar în noiembrie și decembrie cîte 10. Cu cele 20 livrate în ianuarie și februarie fac în total 120 de seturi.

Sigur, în intenția noastră n-a fost și nici nu este să scoatem cumva vreun țap ispășitor, cît mai degrabă să urnim din impas o situație neplăcută, pentru că nîmănui nu-i poate fi indiferent astăzi dacă un motor diesel consumă mai mult sau mai puțin combustibil, dacă contribuie sau nu la poluarea atmosferei. Cert este însă că tovarășii din conducerea întreprinderii timișorene — a căror temeritate de a aborda un astfel de produs pretențios merită în orice caz salutată! — au pornit la drum insuficient de bine pregătiți sau, cum se mai spune, cu lecția nu prea bine învățată, iar tovarășii de la întreprinderea din Plopeni, speculînd bîlbăiala de început a beneficiarului, au tratat chestiunea cu destulă ușurință și aici au greșit și își au partea lor de vină. Iar dacă am coborît acum pe firul tergiversărilor și al cauzelor, departajînd într-o anume măsură și vina furnizorului, o facem din dorința de a contribui la punerea lucrurilor la punct. Buna intenție însă nu-i suficientă într-o astfel de întreprindere care costă, iată, zeci și zeci de milioane. Furnizorul, care se pare că de data aceasta și-a privit cu mai multă răspundere menirea, e dator în continuare să-și mobilizeze forțele și posibilitățile și să răspundă mai prompt solicitărilor îndreptățite. De îndată ce se semnează și se parafează un contract, el devine lege pentru ambele părți și ca atare trebuie respectat.

Cuget, deci exist

Condiția învățaturii prin literatură

Un subiect pentru care s-a risipit de-a lungul timpului mult efort de inteligență e subtila mărturisire a lui Marx conform căreia a învățat din opera lui Balzac mai multă economie politică decît din toate tratatele de specialitate la un loc. Ca și alte afirmații de ale clasicii în spațiul literar-artistic, această afirmație pentru măreția literaturii (căci ce poate fi mai mare decît afirmația unui gînditor de talia lui Marx că a învățat mai multă economie politică de la un scriitor decît de la un om de specialitate) s-a transformat într-o anume perioadă, prin înțelegere simplistă, într-un argument pentru punerea la îndoială a literaturii. S-a văzut în această mărturisire a lui Marx, poate prea rapid identificată ca teză teoretică fundamentală, fără întrebare dacă nu cumva e vorba doar de o simplă opinie de cititor, adevărul conform căruia literatura este și mai ales trebuie să fie un alt mod, e drept mult mai plăcut, de a preda economia politică, matematica, gramatica și filozofia, cititorii de literatură fiind văzuți ca niște elevi cărora pentru a nu chiuli de la orele de economie politică și filozofie, obositoare prin atingerea inteligenței de subiecte abstracte, aride, li se oferă teze și concepte amare sub dulcele înveliș al literaturii. Căci ce altceva e teza de estetică aplicată conform căreia literatura și arta exprimă același adevăr ca și știința, dar cu alte mijloace însă? Căci ce altceva a fost practica unei literaturi didactice, dintr-o anume perioadă, în care învățătura morală sau filozofică era transmisă cititorilor prin discursuri intercalate în text? Lăsînd la o parte fetişizarea acestei mărturisiri a lui Marx, în care lesne putera recunoaște practica simplistă de a considera textul marxist la nivelul literar și nu la cel al spiritului, al viziunii de ansamblu, să repetăm că această afirmație a lui Marx, judecată în spiritul ei, cu recunoașterea specificității literaturii, deci e un argument hotărîtor pentru măreția literaturii. Așa cum lesne se poate înțelege, literatura are capacitatea de a transmite învățături morale și filozofice cu o putere mult mai mare decît cea a tratatelor de specialitate. Cu o condiție însă: să fie literatură, adică învățătura să fie implicată în profunzimile textului literar-artistic. Cu o astfel de condiție respectată, se poate spune că, da, într-adevăr, dintr-o pagină literară se poate învăța mai mult decît din zeci de tratate de economie politică. Ca să dau numai un exemplu. Este în romanul „Un om între oameni” al lui Camil Petrescu o pagină excepțională pentru teza teoretică a rolului intereselor economice în revoluția burgheză, o pagină deci din care se poate învăța mult mai mult, adică mult mai profund decît dintr-un manual de economie politică. Ion Brătianu și Rosetti merg în mahalaua Dorului pentru a convinge pe negustorii de acolo să se ridice la luptă în favoarea revoluției. Cît timp Rosetti vorbește despre „revoluție”, „libertate”, cît timp rămîne în sfera abstractă a tezelor și conceptelor, auditorul e entuziasmat, bate cu cîmele în mese și chiuie, evidentă expresie a receptivității la astfel de ipoteze teoretice. Dar cînd același auditoriu află că revoluția înseamnă desființarea acizilor și a barierelor pentru țărani care intrau în oraș cu mărfuri, o tăcere rece, dacă nu chiar ostilă, se întinde pînă departe. Desființarea acizilor și a barierelor însemna anularea oricărei posibilități de cîștig pentru cei din barieră și, astfel definită concret, revoluția nu mai stîrnea entuziasmul. E nevoie de promptă intervenție a lui Brătianu pentru a stîrni din nou entuziasmul manifest al auditorului: „revoluție înseamnă să desființăm pe cei care stau acum la barieră și să vă punem în loc pe dumneavoastră”. Un scriitor didacticist ar fi prelungit această pagină de subtilă ironie cu o pagină de filozofare privind rolul fundamental al intereselor de clasă în revoluția burgheză. Camil Petrescu se oprește aici. Și astfel, pagina de mai sus face într-adevăr cît zeci de tratate de economie politică.

ION CRISTOIU ■

„O descoperire epocală, care relevă merite extraordinare, talent, pasiune și trudă, foarte multă trudă!”

Viorica Enăchiuc-Mihai s-a născut la 4 aprilie 1938, în comuna Tupilați (Neamț). Termină liceul la Piatra Neamț și Facultatea de română-istorie la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, în 1962. Lucrează ca director la Muzeul de istorie din Dorohoi, apoi ca șef de secție (istorie) la Muzeul regiunii Porțile de Fier. În prezent este muzeograful principal, specialitatea arheologică, la Oficiul pentru patrimoniu cultural național al Muzeului județean Ilfov.

A susținut comunicări științifice la: Congresul internațional de pre și protoistorie de la Praga (1966); Congresul al III-lea internațional de studii sud-est europene (1974); Congresul al II-lea internațional de arheologie de la București (1977); Congresul internațional de pre și protoistorie de la Nice. Este invitată, de asemenea, la al III-lea Congres de tracologie de la Viena (1980) și la Congresul internațional de bizantinologie de la Viena (1981).

Din câte cunoaștem noi, tovarășă Viorica Enăchiuc, în cercetările de până acum v-ați ocupat de cultura materială și spirituală a populațiilor din comuna primitivă (epoca bronzului și fierului), cu referire specială la Cimpia Română. De ce Cimpia Română?

— A fost pentru mine un spațiu generos, iar problema de care mă ocup mi se pare deosebit de importantă deoarece un studiu interdisciplinar, cum este al nostru, a rezolvat și poate rezolva încă multe enigme; enigme care au condus de multe ori la emiterea unor ipoteze foarte des afirmate dar niciodată demonstrate!

Nu înțeleg la ce vă referiți.

— La faptul că unii dintre arheologii afirmă și azi, când îi combat suficiente dovezi, că indo-europenii, adică tracii, geto-dacii, ilirii, grecii, n-ar fi autohtoni, ci ar fi venit pe locurile pe care se află urmașii lor, pe la sfârșitul mileniului 3 î.e.n., de undeva din est, și ar fi indo-europenizat populația neolitică „neindo-europeană”.

Pe ce se bazează cei care fac această afirmație?

— Pe unele descoperiri arheologice care atestă infiltrări doar de populații, dinspre est, și pe faptul că populațiile neolitice de pe teritoriul țării noastre trec de la viața sedentară, agricolă, la cea pastorală, mai dinamică.

Și nu este adevărat ce afirmă acești arheologi?

— Să vă răspund la întrebare: **nevoie de o demonstrație.**

Vă rog să o faceți.

— **Înții:** populațiile considerate indo-europene care ar fi venit pe teritoriul țării noastre, la sfârșitul mileniului 3, sînt reprezentate doar prin 234 morminte, în 43 complexe funerare, dacă ne referim la statistica unuia dintre susținătorii acestei ipoteze. Dar numărul mic de morminte descoperite, neatestarea unor așezări mai compacte a acestor populații **venite**, separate de ale populației indigene, nu ne pot convinge să credem că populația de pe teritoriul României ar fi fost indo-europenizată de acești nou-veniți. A admite valabilitatea ipotezei indo-europenizării populației neolitice de la noi ar însemna să ajungem la concluzia că populațiile neolitice ar ține de alte familii de limbă (decît de familia limbilor indo-europene), cum ar fi: ugro-fine, semito-hamitice, mongolo-altaice, fapt care nu poate fi demonstrat, cu atât mai mult nu poate fi acceptat, deoarece pe plan științific internațional se cunosc de mult arile de răspîndire a populațiilor neindo-europene amintite. Mai mult, cercetătorii care susțin această ipoteză, a indo-europenizării, nu au precizat niciodată cărei familii de limbă ar fi putut aparține „neindo-europenii”. Dimpotrivă, cercetările lingvistice au stabilit că nu există nici un substrat neindo-european pe teritoriul nostru. **Doi:** cercetările antropologice confirmă, de asemenea, perpetuarea în acest spațiu a unei populații cu caracteristici principale mediteranoide, care aparține indo-europenilor (vezi antropologii Eugen Pittard, Kumar și Dardu Nicolescu-Ploșșor). Au mai susținut etnicul indo-european al populației neolitice de pe teritoriul țării noastre și germanul Karl Schuchardt, Ion Andriescu și chiar istoricul C.C. Giurescu, iar în prezent, profesorul universitar Arion Vraciu.

Aveți și alte argumente?

— Stați că n-am terminat; lingviștii și arheologii bulgari au comunicat, de asemenea, că tracii, deci și geto-dacii, sînt autohtoni și nu veniți la sfârșitul neoliticului. Au comunicat pe baza descoperirilor arheologice. La aceiași convingere au ajuns arheologii și lingviștii albanezi, pentru originea ilirilor. Sînt, constatați, suficiente dovezi care să ne permită (deocamdată numai acestea) să afirmăm că punctul de vedere al cercetătorilor care susțin indo-europenizarea este un

punct de vedere izolat, fără posibilitate de demonstrare.

Să aprofundăm cu exemple...

— Un cercetător adept al indo-europenizării susține, de pildă, că semnele incizate pe tăblițele de la Tărtăria alcătuiesc o scriere (nu un decor cum credeau alții), ale cărei semne, junele, s-ar asemăna cu semne de scriere din Mesopotamia, deci cu semnele unei scrieri semite. Un altul a și publicat de altfel o lucrare cu descifrarea textelor într-o limbă veche semită.

Ce ar rezulta dacă ne-am lua după o astfel de ipoteză?

— Indirect s-ar afirma etnicul semit al celor care au scris textele pe tăblițele de la Tărtăria, fapt care, după noi, nu corespunde adevărului. Semnele în discuție se întîlnesc nu numai în Transilvania, ci se întîlnesc pînă la Marea Egee, așa cum demonstrează savantul iugoslav I. Todorović.

Sper, tovarășă Viorica Enăchiuc, să nu combați această ipoteză numai prin descoperirile altora, ci și prin propriile dv. descoperiri. Care sînt?

— Eu am identificat și descifrat scrierea geto-dacică încă din epoca mijlocie a bronzului (1600—1150 î.e.n.), din cultura Gîrla Mare. Convingerea noastră este că textele de la Tărtăria sînt redactate într-o limbă veche indo-europeană, proto-daco-gelă. Unul dintre aceste texte se referă, am descoperit noi, la un ritual pentru zeul Ares, al războiului, pe care-l cunoșteau și dacii. Ne-am convins că multe astfel de semne și mai ales multe ideograme din această scriere se întîlnesc pe teritoriul nostru încă din neolitic, în Transilvania (la Tărtăria), în Moldova (cultura Cucuteni). Descoperirile noastre confirmă faptul că populațiile neolitice de pe teritoriul Daciei erau indo-europene, vorbeau o limbă indo-europeană, care prin evoluția ei firească a contribuit la formarea limbii geto-dacice.

Ați spus: „am identificat și descifrat”. Ce și cum ați descifrat?

— Pînă la cercetările noastre, scrierea din cultura Gîrla Mare a fost considerată de cercetători ca fiind un ornament pe obiectele de ceramică, decor pe care neputînd să și-l explice printr-o formulare adecvată, l-au numit: „decor fără nume”, „decor în formă de fluturaș”, „decor în formă de M” și alte asemenea denumiri. Eu, studiind atent aceste așa-zise ornamente, realizate prin imprimare sau incizie pe ceramică, am remarcat că unele dintre ele sînt formate, fiecare în parte, din mai multe semne, care se asociază într-o ordine, pe un vas. În altă ordine pe alt vas sau în asociație cu elemente noi, precum literele într-o scriere. Am făcut inventarul semnelor și ne-am dat seama că unele aveau corespondențe pînă la identitate (90 din 147) cu semne din scrieri contemporane sau mai vechi din insulele Mării Egee și pînă în Valea Indusului.

La ce concluzii v-au condus aceste asemănări?

— Mi-am dat seama că mă aflu în fața unei scrieri silabice, însoțită uneori de ideograme — care făceau precizări asupra conținutului noțiunilor exprimate prin semne abstracte.

Și sînteți convinsă că este vorba de o scriere a dacilor?

— Da, este scrierea geto-dacilor, înrudită cu Liniarul A, din Creta, cu hitita-hieroglifică și cu scrierea din cultura Harappa, din Valea Indusului. Ținînd cont de faptul că vechii greci, micenienii, au împrumutat silabarul Liniarului A, din Creta, și l-au adoptat la limba lor (tot indo-europeană), putem afirma că scrierea geto-dacilor se situează înaintea scrierii miceniene.

Atunci această descoperire a dv., ni se pare nouă, este una epocală; asemănătoare cu cea a lui Jean François Champollion, care a descifrat scrierea hieroglifică egipteană! Sau la fel de mare cu aceea a lui M. Vendris, care a descifrat Liniarul B (scrierea miceniană) sau, ca să împingem lucrurile puțin mai departe, cu descoperirea, la fel, epocală, a savantului ceh B. Hrozný, care a descifrat limba hitită-cuneiformă și hieroglifică!

— Nu sînteți singurul care dați o asemenea dimensiune descoperirilor noastre: la fel le consideră și unii specialiști. Iată ce scrie aici unul dintre aceștia:

Notăm dintr-o prefată, nepublicată încă, semnată de prof. universitar dr. Arion Vraciu, prefată la cartea Vioricăi Enăchiuc, la fel nepublicată deocamdată: „Cercetarea întreprinsă de Viorica Enăchiuc-Mihai ne introduce într-o lume de mister sau enigmatică (în aparență), controlată de rațiune și interpretată cu rafinament, ținînd seama de metodologia complexă și de rezultatele studierii multidisciplinare a unei etape din preistoria populațiilor indo-europene din Valea Indusului, Asia Mică, Grecia și țara noastră. Este o cercetare unică în felul ei, dar care a fost posibilă pe fondul unor remarcabile descoperiri și studii realizate de oamenii de știință în ultimii 60 de ani. Descoperirea de față este deci

una epocală și relevă merite extraordinare, talent, pasiune și trudă, foarte multă trudă”.

Dar descifrarea scrierii din cultura Gîrla Mare, scriere neidentificată, nici descifrată pînă la noi, aduce mărturie concretă despre organizarea socială, teritorială, spirituală a geto-dacilor, încă din epoca bronzului; aduce totodată în discuție nume de femei, bărbați, zeițăți, toponime, ceea ce constituie un material lingvistic foarte important pentru studiul limbii, al civilizației unui popor despre care se știa foarte puțin.

Inseamnă că geto-dacii erau un popor a cărui cultură materială și spirituală nu era mai prejos de civilizațiile contemporane lor.

— Afirmația este confirmată de descifrările textelor de pe inscripțiile amintite, de la Gîrla Mare, și ale textelor descifrate de noi ulterior: piatra de la Corbi, inscripția de la Radovanu (Ilfov), inscripția de la Drobeta-Turnu Severin, care demonstrează, toate, că geto-dacii au etalat pe scara valorilor materiale și spirituale rezultate care au stîrnit admirația grecilor și mai tîrziu a romanilor.

La ce vă referiți?

— Platon (423—347 î.e.n.), în Legile, referindu-se la educația de care ar fi trebuit să beneficieze femeile din Grecia, se întreabă dacă nu ar fi mai bine să li se statornicească, prin lege, aceleași porunci ca și bărbaților, așa cum în vremea

— Prin atribuirea de valori fonetice semnelor de pe un vas, am ajuns la descifrarea următorului text: SA BA SA — care este numele zeului Saba, cunoscut la daci cu numele de Sabadios sau Sabazios; de pe un alt vas, am descifrat o altă expresie: SA RA BAL — care este numele unei femei dace.

— Știm, tovarășă Viorica Enăchiuc, că prin descifrarea textelor hitiților din Anatolia s-a ajuns la concluzia că hitiții aveau chiar și o literatură, în genuri diferite: legende, poeme, eintări și imnuri către zei. Ați semnalat cumva existența unei încercări de literatură în scrierea geto-dacilor din epoca bronzului?

— Da, formulările rituale de pe statuetele de ceramică constituie, unele, adevărate poeme, de o frumusețe și o profunzime filozofică demne de invidiat. Iată un astfel de poem tradus de noi din limba dacilor în limba română: „Te depunem / în pămînt / La 8 ani și 8 luni / La Marea zeită Teșup / Mergi la Saba / Mergi suflat al lui Mekar / Mergi, Saba / Păzește, păzește, păzește, păzește / Marele suflat al bărbatului Mekar, bărbat / Născut din neamul Șarpei și al Berbecului / Mekar născut în neamul Șarpei / (ocrotit) de Kupapa / Zeița Marelui pămînt / Din Marele trib cu trei neamuri / Mergi, suflăte la cer, suflăte!”

Este într-adevăr un poem care poate stîrni mari emoții și deopotrivă invidie; este, ni se pare nouă, tulburător! Ce comunică el specialistului?

— În afară de marea bogăție sufletească, de florul de adîncă demnitate pe care-l transmite dintr-o mare durere, de filozofia lui, aflăm date în legătură cu ierarhia zeităților: Mekar, cel mort, se înfăișează, pentru a renaște, în fața zeiței Teșup, a Soarelui, prin Marele preot Saba. Mai aflăm că Mekar este descendent din părinți de neamuri diferite, dar din același trib: tatăl, în casa căruia e născut Mekar, e din neamul Șarpei, iar mama este din neamul Berbecului. Aflăm astfel că totdeauna soția este adusă în casa soțului, semn al întăririi familiei patriarhale. Aflăm convingerile geto-dacilor de a nu se uni (căsători) doi parteneri din același neam: Șarpe cu Șarpe sau Berbec cu Berbec! Știați deci că o astfel de căsătorie ducea la degenerarea urmașilor.

În poem apare și zeița Kupapa...

— Kupapa mai este numită și Dakam Mater = Mamă a Pămîntului; sau Dakmater, apărut prin eliminarea lui... kam și reținerea numai a primei silabe din Dakam, adică: Da'mater! Damater nu este altă zeitate decît Demetra, venerată de geto-dacii de mai tîrziu, mult amintită în izvoarele antice.

Ați descifrat, cunoaștem, și scrierea geto-dacă de pe piatra de la Corbi: are vreo legătură cu scrierea din cultura Gîrla Mare?

— Scrierea de pe piatra de la Corbi reprezintă o fază mai nouă a scrierii geto-dace, trecerea de la scrierea silabică, însoțită de ideograme, la scrierea fonetică în care se mai păstrează anumite semne care notează încă silabe și ideograme. Este un prag trecut spre scrierea fonetică geto-dacă, exemplificată, dacă vreți, prin inscripția fonetică de la Drobeta-Turnu Severin, secolul 3 e.n.

Despre aceasta, vă rog, mai țirzii; continuați să răspundeți la prima întrebare.

— Menționez că dacă nu descifram scrierea de la Gîrla Mare, n-aș fi descifrat nici piatra de la Corbi. În plus, mi-am dat seama că valorile fonetice ale vocalelor din scrierea de la Gîrla Mare se păstrează și pe piatra de la Corbi, însemnate (aceste vocale) cu aceleași semne.

Cum apare piatra de la Corbi și ce ni se comunică prin acest mesaj incrustat de milenii în ea?

— Este o piatră ovală, meteoritică, pe care de-a lungul circumferinței este imprimată o inscripție iar pe cele două fețe sînt reprezentate hărți cuprinzînd teritorii din Dacia, Scitia, Anatolia, Transcauzia.

Vreți să ne redați textul?

— Este următorul: „EUMEL KUN MEG ERU ATEAS 10 APPOL, apoi urmează o ideogramă, care înseamnă: solie Na LAXIS ideogr. „cetate” ISTRONANIS UET EU SORN LAH I MAI PHILIP 403 ideogr. „corăbii” DAS”.

Acum vă rugăm să ni-l traduceți!

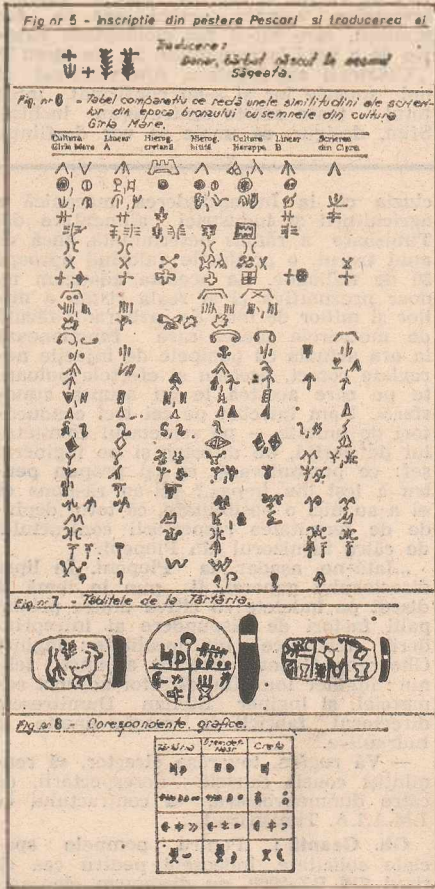
— Traducerea sună, să zic așa, astfel: „De la Eumel cel drept, Marele Vultur Ateas la 10 zile de la echinocliul de primăvară a trimis solie la Apollonia, din nou să lovească cetatea lui ISTRONANIS, să distrugă frumoasa Sorn, și (în starea aceasta) marele Filip să lovească cu 403 corăbii”. Asta-i tot!

Ce semnificație are acest mesaj?

— La faptele cuprinse în acest mesaj descoperit pe teritoriul țării noastre s-au referit, lucru foarte important, scriitorii antici ca: Pompeius Trogus, în „Istoria lui Philip”, apoi Lucian, în „Oamenii cu viață lungă” și Diodor din Sicilia, în „Biblioteca istorică”, ceea ce demonstrează faptul că documentul ne prezintă o situație de fapt din anul 339 î.e.n., înainte de echinocliul de primăvară, prin care se sublinia existența a două alianțe armate: Ateas, regele scitiilor, cu Apollonia (colonie grecească) și cu Philip al II-lea, regele Macedoniei, pe de o parte, împotriva regelui get HISTRIANARUM, care era aliat la rîndul său cu regele Bosforului Cimerian, Parysades și cu fiul acestuia, Eumelos.

(În numărul viitor, despre cetatea Sorn și cum s-a numit tatăl lui Burebista.)

N. GRIGORE MĂRAȘANU ■

sa se întimpla în jurul Pontului. Scena nr. 23, de pe Columna lui Traian, vorbește de aceasta: femeii geto-dace păzesc prizonieri romani, fapt ce arată că Platon avea dreptate. Mai mult, Dioscoride, medic militar la Roma (41—68 e.n.), utilizînd lucrările unor medici care au trăit cu mult înaintea sa, cum sînt Crateus (120—63 î.e.n.) sau Q. Sextius Niger (a doua jumătate a secolului 1 î.e.n.), a considerat ca fiind necesar să introducă în lucrarea sa — „Despre materia medicală” — și plantele medicinale folosite de daci, cu denumirile în limba dacă, alături de cea latină. Acest fapt ne amintește de o altă afirmație a lui Platon care, subliniînd prin vorbele lui Socrate priceperea medicilor tracii, în vindecarea bolilor, susține că medicii tracii au rezultate mai bune decît ale grecilor: medicul trac mai susține că „dacă acest întreg (trupul și suflatul) este bolnav, partea nu poate fi sănătoasă... căci toate lucrurile bune și rele — pentru corp și pentru om în întregul său — vin de la suflul și de acolo curg ca de la cap la ochi. Trebuie deci — mai ales și în primul rînd — să tămăduim izvorul răului, ca să se poată bucura de sănătate capul și tot restul trupului... Suflatul se vindecă...” Am arătat însă într-un studiu mai amplu cit de apreciați erau geto-dacii de antici, de contemporanii lor, nu cred că este cazul să insistăm acum în această direcție.

De acord, dar nu ne-ați oferit un exemplu de scriere și de descifrare din cultura Gîrla Mare!

Un savant mexican despre lucrările doctorului Ștefan Odobleja

„CONCEPTELE SAVANTULUI ROMÂN DIN
«PSIHOLOGIA CONSONANTISTĂ» VIN SĂ ADUCĂ
IMPORTANTE DESLUȘIRI ȘI SĂ COMBATĂ
GRAVE ERORI”

În septembrie anul acesta se vor împlini doi ani de la moartea doctorului Ștefan Odobleja, creatorul și părintele legitim al ciberneticii teoretice. Puțin cunoscut în timpul vieții sale, savantul severinean se bucură din ce în ce mai mult de interesul și atenția unor cercuri de specialiști din lumea întreagă. Sint tot mai mulți cei care, studiind „Psihologia consonantistă” și ultima lucrare a doctorului Odobleja, „Psihologia consonantistă și cibernetica”, recunosc în ele pe întemeietorul de drept și de fapt al ciberneticii, al unor concepte de o uluitoare profunzime și viabilitate, mereu actuale și capabile de a aduce în continuare o contribuție de esență în dezvoltarea mondială a acestei discipline de vîrf.

De data aceasta vă prezentăm părerile și considerațiile unui eminent om de știință din Mexic, profesorul universitar

Încetat din viață. Sint dictatele nemiloase ale destinului împotriva cărora nu avem arme de luptă. Ei bine, din compendii prezentate de domnul Bajureanu am reținut câteva idei ce mi s-au părut de o deosebită importanță și actualitate, iar cînd am aflat că ele aparțin unei lucrări publicate cu patru decenii în urmă, am fost pur și simplu înmărmurit. Conceptele și soluțiile propuse de Ștefan Odobleja soseau dealtfel și într-un moment în care cibernetica și teoria sistemelor traversau un moment de criză.

— Ce înțelegeți prin criza ciberneticii?
— Un fenomen la care asistăm și în clipa de față. Există în lume prea multe școli și curente în acest domeniu, constituite în veritabile doctrine, prea multe concepte și limbaje încifrate care împiedică unificarea datelor într-o concepție generală și care, tocmai de aceea, preju-

López Jiménez Elohim, președintele Asociației mexicane pentru cibernetica și sisteme și șeful compartimentului de inginerie a sistemelor din cadrul Institutului politehnic din Mexic.

— Cititorii noștri, stimate domnule profesor, sint interesați, bănuim, de a cunoaște cînd și cu ce prilej ați cunoscut lucrările compatriotului nostru, medicul Ștefan Odobleja.

— Primele și dealtfel singurele informații privind opera doctorului Odobleja mi-au parvenit cu ocazia celui de-al IV-lea Congres de cibernetica și sisteme, desfășurat la Amsterdam în vara anului 1978. Din păcate, n-am avut posibilitatea de a cunoaște în mod direct „Psihologia consonantistă”, ci doar prin mijlocirea comunicării prezentate la congres de către domnul inginer Ștefan Bajureanu, colaborator și prieten apropiat al medicului Odobleja. La data respectivă, după cum se știe, autorul „Psihologiei consonantiste” se afla tîntuit la pat de o boală nemiloasă, iar după scurtă vreme a și

diciază cibernetica sub raport teoretic și practic. Or, Ștefan Odobleja propunea tocmai integrarea diferitelor domenii ale științei, iar aceasta încă de acum 40 de ani, ceea ce mi s-a părut cu totul remarcabil. Și încă ceva. În cibernetica există în prezent două căi. Una propune să pornim de la cuceririle fizicii și tehnologiei spre elaborarea inteligenței artificiale, sau ceea ce mi se pare fals. Cea de a doua propune, la fel ca Ștefan Odobleja, să extindem cunoștințele de biologie și psihologie asupra domeniilor fizicii și tehnologiei. Creierul artificial este un produs al gândirii vii. Or, în această privință, conceptele savantului român, pe baza cărora sint structurate mai multe capitole ale „Psihologiei consonantiste”, vin să aducă importante deslușiri și să combată grave erori.

— Intenționați să prezentați publicului mexican lucrările lui Ștefan Odobleja?
— Doresc să traduc cele două opere tipărite. Din fericire pentru mine, „Psihologia consonan-

tistă” a fost publicată în limba franceză, o limbă pe care o cunosc și o vorbesc. „Psihologia consonantistă și cibernetica” a văzut lumina tiparului într-o editură din România. Limba română mi se pare ușoară, avînd în vedere asemănarea ei cu spaniola, dar cred că va trebui totuși să recurg la un traducător autorizat. De fapt important este nu să efectuăm o traducere literală, ci una prin care să deslușim și să prezentăm cit mai fidel gîndirea lui Ștefan Odobleja.

— Ați venit în România în mod special pentru a cunoaște în mod nemijlocit opera compatriotului nostru?

— Periplusul meu european a cuprins pînă în prezent cîteva scurte popasuri la Viena, Cracovia, Praga și Budapesta, unde am fost interesat să mă informez asupra unor probleme particulare privind dezvoltarea ciberneticii și teoriei sistemelor. În România, da, am venit special pentru Ștefan Odobleja. Ultimele exemplare din „Psihologia consonantistă”, tipărite acum 40 de ani la Paris, se găsesc numai în tara dumneavoastră. E adevărat, as fi izbutit, poate, să mi le procur și pe altă cale, dar am socotit că o întrevedere cu specialistii români, cei mai autorizați cunoscători ai operei lui Odobleja, îmi va fi de mare folos. Am dorit apoi să cunosc activitatea ciberneticienilor români și să aflu, totodată, ce probleme a pus organizarea celui de-al III-lea Congres de cibernetica și sisteme, desfășurat la București în 1975, deoarece Mexicul dorește să fie gazda celui de-al V-lea Congres de cibernetica și sisteme. Pe noi, în Mexic, ne interesează foarte mult modul de extindere al ciberneticii la studiul fenomenelor economice și sociale. La ora actuală tara mea se confruntă cu probleme foarte complicate. Între acestea as aminti fantastica explozie demografică. Populația Mexicului a atins 70 de milioane de locuitori, iar după estimările specialistilor ea se va cifra în anul 2000 la aproximativ 110 milioane. În prezent jumătate din populația țării nu depășește vîrsta de 15 ani. Va trebui să facem eforturi considerabile pentru a crea școlile necesare, pentru a avea suficiente cadre pentru învățămîntul elementar, liceal și universitar. Iată deci tot altă problema care reclamă aportul calculatoarelor, al ciberneticianului, dar al unei cibernetici vii. Sint sigur că lucrările lui Odobleja ne vor fi de un real folos în crearea unor sisteme cibernetice viabile. Odobleja porneste de la om și se întoarce la om.

— Ce ați vizitat în România?

— Sederă mea în România va fi scurtă. Am fost la Pitești pentru a-l întîlni pe domnul Bajureanu și la București unde am avut o întrevedere cu domnul Mihai Drăgănescu, directorul Institutului central de informatică și conducere. România este o țară foarte frumoasă și sper să o revăd și să o vizitez fără să mă uit mereu la ceas. Dar acum sint presat de timp. Am plecat din Mexic la 4 aprilie și mai am de făcut un popas la München pentru a lua parte la un colocviu. Consider ca și Odobleja că trebuie să pornim de la tot ceea ce este viu și adevărat. În sfîrșit, un popas la Londra pentru a discuta cu domnul John Rose, președintele Organizației mondiale de cibernetica și sisteme, despre viitorul congres din Mexic. Apoi mă voi întoarce acasă. Voi ține însă o legătură permanentă cu specialistii români, așa că, dacă socotii necesar, revista dumneavoastră va avea la timp toate informațiile privind drumul lucrărilor lui Ștefan Odobleja pe pămîntul și în conștiința poporului mexican.

LIVIU TIMBUS

În legătură cu articolul
„De ce a fost abandonată
cultura unei valoroase
plante medicinale?”

În numărul din 28 februarie 1980, revista „Flacăra” a publicat un articol prin care aducea îndreptățite critici Trustului Plafar pentru faptul că acesta a scos din cultură o valoroasă plantă medicinală aromată, cunoscută sub denumirea științifică de „Dracocephalum moldavica”. Într-o scrisoare reprodușă în „Flacăra” din 3 aprilie a.c., inginerul Florentin Crăciun, director general al Trustului Plafar, a ținut să prezinte, aducînd în acest scop o suită de explicații și justificări, un alt punct de vedere privind destinul speciei amintite.

Aș dori să arăt înainte de orice că, în prezent, în țara noastră se cultivă 58 de specii de plante medicinale și aromatice și se exploatează din flora spontană alte circa 160 de specii, ceea ce este foarte puțin, dacă avem în vedere uriașele rezerve naturale de care dispune România. Dar să revenim la specia „Dracocephalum moldavica”, abandonată de către Trustul Plafar fără nici un pic de milă. În acest caz este vorba de nesocotirea nenumăratelor zile și nopți de trudă care au fost necesare pentru cercetarea și ameliorarea plantei, nesocotirea investițiilor bănești deloc neglijabile făcute în acest scop, dar mai cu seamă de

faptul că prin scoaterea din cultură a speciei „Dracocephalum moldavica” a fost abandonată o inițiativă valoroasă. În scrisoarea de răspuns este ocolită exact problema principală dezbătută în articolul din „Flacăra”, și anume faptul că „Dracocephalum moldavica” s-a dovedit o plantă superioară în comparație cu „Melissa officinalis” pe care o depășește, prin zestrea principiilor active și prin importanța ei deosebită pentru industriile cosmetice și alimentare.

Neconvingătoare mi se pare și afirmația că specia în cauză nu are căutare pe piața internă, că, așa cum preținde semnatarul scrisorii, Trustul Plafar are și la ora actuală un stoc de 3092 kg de herba Dracocephalum moldavica nevalorificată. Dar dacă așa stau lucrurile, mă întreb, bunăoară, de ce nu a fost onorată cererea Ministerului Industriei Chimice prin care au fost solicitate 900 kg de „Dracocephalum moldavica”? Mă întreb, de asemenea, cit ulei de „Dracocephalum moldavica” a produs Trustul Plafar în cadrul întreprinderilor sale, cit a oferit industriei cosmetice și cit a fost refuzat de aceasta? Se mai poate pune întrebarea cit sirop de „Dracocephalum moldavica” a ajuns la publicul consumator și cit a rămas în stoc datorită refuzului acestuia? Mă mai întreb de ce oare nu a fost inclusă specia amintită în catalogul „Produse farmaceutice utilizate în practica medicală”, editat în 1978. Cum rămîne deci cu norma departamentală „Folia cum flores Dracocephali-gerebelfrunze și flori de mătăciune sitate” care, după cum se știe, a fost aprobat de Ministerul Sănătății încă din anul 1974?

Lipsă de interes a dovedit Trustul Pla-

far și pentru acoperirea necesarului de „Dracocephalum” pentru industria alimentară. Siropul extras din această plantă, așa cum s-a dovedit experimental, constituie o excelentă materie primă intermediară pentru prepararea băuturilor carbo-gazoase. N-ar fi fost rău ca Trustul Plafar să fi colaborat în această privință cu Institutul de cercetare pentru valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor.

Din precizările făcute în răspuns nu rezultă apoi eforturile făcute de Trustul Plafar pentru valorificarea acestei specii pe piața externă. Și asta, deoarece nu vine nimeni din afară să ne solicite o nouă plantă medicinală și aromatică dacă noi nu facem nimic pentru cunoașterea și promovarea ei și o ținem mai degrabă în depozite ca să o ronțim șoarecii.

În sfîrșit, se mai poate adresa și o ultimă întrebare: cînd a știut Trustul Plafar ce vrea, atunci cînd a ordonat extinderea culturii de „Dracocephalum moldavica” pe o suprafață de 150 de hectare, sau în anul 1975, cînd a hotărît, în_vocînd Legea contractelor economice, s-o abandoneze fără justificare. Spun toate acestea deoarece m-am numărat și eu printre cei care au lucrat pentru ameliorarea și cunoașterea speciei „Dracocephalum moldavica” și consider tocmai de aceea inadmisibil faptul că Trustul Plafar a preferat să abandoneze această specie prețioasă decît să lupte pentru valorificarea ei pe piețele internă și externă.

Ing. ION I. ROVENTA
Întreprinderea de sere Berceni
București

Din nou despre „Asistența
de recuperare, o confruntare
a medicinei
cu propria ei eficiență”

În nr. 18 din 1 mai a.c. al revistei „Flacăra”, sub titlul „Asistența de recuperare, o confruntare a medicinei cu propria ei eficiență”, redactorul nostru Cici Iordache a reunit în jurul unei mese rotunde un număr de specialiști ai Spitalului clinic de recuperare din Cluj-Napoca. Opiniile lor, în bună măsură critice, vizau atât statutul ca atare al spitalului și condițiile în care își desfășoară activitatea, cit și concepția de ansamblu asupra asistenței de recuperare, marcată uneori de contradicții între mijloace și scopuri. Datorită distanței în timp care s-a interpus între data consemnării acestor opinii și data apariției lor în revistă, articolul la care ne referim conține un număr de inexactități și informații care nu mai corespund realității. Astfel, în ziua cînd a apărut articolul, dr. Vasile Ilea, lector universitar și nu conferențiar, cum i s-a spus redactorului nostru, și economistul Vasile Corpodean nu mai îndeplineau funcțiile de director și, respectiv, de director adjunct economic, ultimul fiind de altfel și transferat la altă unitate. Aceasta pentru că, în răstimpul scurs între documentare și publicarea articolului, unitatea respectivă a fost controlată de organe centrale de control care au analizat deficiențele existente, multe menționate și în articol, și prin măsurile organizatorice recomandate și transpuse prompt în practică au asigurat premise pentru redresarea activității care se desfășoară în Spitalul clinic de recuperare din Cluj-Napoca. Pentru a lămuri lucrurile, ne-am deplasat la fața locului și am ajuns la Cluj-Napoca în ziua în care noul director al Spitalului clinic de recuperare, prof. dr. Nicolae Andronescu, chiar se pregătea să expedieze redacției noastre o scrisoare, din paragrafele căreia spicuiam: „Ne-a bucurat spiritul construcțiv al articolului, sublinierea unor din preocupările și problemele noastre, a atmosferei de lucru responsabil, al strădaniei noastre de a ridica faptele la nivelul cerințelor puse în fața noastră de mersul înainte al societății, de conducerea de partid și de stat, în recuperare medicală a capacității de muncă. Am reținut unele sugestii și observații, ne cunoaștem încă alte neajunsuri, lipsuri pe care ne străduim să le eliminăm din activitatea noastră. Dar perioada scursă de la data apariției articolului a fost marcată de fapte care conferă muncii noastre alte posibilități și dimensiuni, ceea ce ne-a determinat să vă scriem, pentru informarea dv. și, eventual, a opiniei publice”. În consecință, împreună cu prof. dr. Nicolae Andronescu și economistul Ioan Ranga, noul director și noul director adjunct economic al spitalului, împreună cu dr. Rodica Dobrocan, președintele C.O.M., prof. dr. Mihai Mușșan și dr. Vasile Bradu, șef de secție, am procedat la o trecere în revistă a punctelor de vedere critice conținute în articolul în discuție. Este limpede că redactorul nostru a fost indus în eroare atunci cînd vechea conducere a spitalului a încercat să transfere asupra proiectantului și vina propriilor sale deficiențe organizatorice și gospodărești. Cu alte cuvinte, nu e adevărat că bazinele pentru kinetoterapie și sala în care sint ele amplasate nu ar fi utilizabile în conformitate cu specificul acestei unități medicale. Ulterior, prin eforturile conjugate ale noii conduceri — spicuiam iar din scrisoarea adresată redacției — „a fost rezolvată problema care influențează hotărîtor și pozitiv posibilitățile noastre de tratament prin hidro și kinetoterapie în bazine (există deci în permanență apă rece și caldă), prin educarea și reeducarea ocupațională (s-a amenajat și funcționează o secție de terapie ocupațională cu 4 ateliere), prin tratament adjuvant cu aparatură și ustensile cu funcție de reeducare (podium cu trepte pentru reeducarea mersului), prin protezare simplă, avem destule circje) etc.” Alte probleme, cum ar fi instituirea unui plan propriu de cercetare științifică, deplasarea unor cadre didactice în incinta spitalului, în scopul menținerii unui contact permanent între școală și pacienții elevi, încadrarea profesorilor de gimnastică și construirea unui amfiteatru cu 4 săli de gimnastică medicală, sint în curs de rezolvare. Și noi însine am putut constata, la fața locului, că este vorba de fapte în adevăratul sens al cuvîntului. În același timp, nu este mai puțin adevărat că o sumă întreagă de pie-dici, care stau încă în calea recuperării medicale optime a capacității de muncă, nu pot fi înlăturate cîrînd datorită unei norme și practicei mai puțin conforme cu specificul acestei activități. Astfel, nu toți cei recuperați medical mai pot exercita întotdeauna meseriile și profesiile pe care le-au avut înainte și întreprinderile ar trebui să dovedească mult mai multă înțelegere din acest punct de vedere. Apoi s-ar simți nevoia unor ateliere și școli speciale de recuperare, aflate în strînsă relație cu unitatea medicală de profil, recuperarea nefiînd numai o treabă a medicinei. Într-adevăr, în acest domeniu durată de spitalizare trebuie privită și tratată de la caz la caz, pentru că nimeni nu poate anticipa de cit timp este nevoie pentru reeducarea unui handicapat în circuitul vieții normale. Și în aceste privințe, evident, Ministerul Muncii poate avea un cuvînt important despus.

MIHAI PELIN

Cauza săptămânii :

Procesele de partaj

După numărul scrisorilor sosite la redacție s-ar părea că mai mulți oameni au din ce în ce mai des tot mai multe lucruri de împărțit între ei. Căile prin care doi oameni ajung doi copartășași sînt multiple. Se pot reduce totuși la două mari împrejurări: divorțurile și moștenirile. Președintele Secției 3 civilă din Tribunalul Capitalei, Radu Leșe, remarcă: Cînd în acest fel de procese este faptul că tocmai în relațiile frate-soră, tată-fiu, nepot-bunic, soț-soție, oameni de același singe, oameni care s-au iubit și au crescut împreună copiii nu mai găsesc la un moment dat în ei forța morală să împartă ceva bunuri.

— Aleg totuși calea legii.
— Aparent numai. Un partaj nu e un accident de circulație. Nu e nici măcar un divorț. Cînd soții ajung la situația de necoabitare n-au de ales. Pe copartășii, legea îi apără altfel. Prescripția nu intervine. Pînă anul trecut era obligatorie autorizarea de partaj. Tribunalul Suprem n-o mai pretinde. Printr-un simplu act notarial, copartășii se pot înțelege în orice fel doresc. Ei își cunosc cel mai bine interesele. Cînd e vorba de bunuri comune nu există nici o constrîngere din partea legii în ce privește modul în care părțile convin să le administreze. Dacă în certificatul de naștere s-a strecurat o greșală, o mică neatenție din partea celui care l-a scris, lipsește o literă de pildă, e nevoie de o hotărîre judecătorească pentru îndreptarea greșelii. Un testament pînă în urmărită poate fi modificat în orice fel de moștenitor dacă ei ajung să se înțeleagă astfel printr-un act simplu notarial. Aceasta este esența legii în privința bunurilor ce trebuie împărțite.

— Există și o explicație?
— Am și spus-o: Bunurile își cunosc cel mai bine interesul. Bunurile rămase, bunurile de împărțit n-au numai valoarea materială propriu-zisă, au și o valoare sentimentală. Un ceas, pentru judecător, nu este nimic altceva decît un mecanism, un obiect a cărui valoare o stabilește expertul, în vreme ce pentru unul dintre copartășitori îl poate însemna totul. Într-un proces, din această pricină, lucrurile nu mai sînt ce sînt, bunuri de familie, amintiri, lucruri cu încălțătură sentimentală, cum spunem, devin, sub ochii expertului, exclusiv bunuri de circulație.

— Și totuși unii preferă calea judecătorească. Mulți poate nici nu știu calea simplă de care vorbești?

— După un calcul, aproximativ desigur, numai 8 la sută din cei ce divorțează ajung să-și împartă bunurile prin instanță. 92 la sută deci o știu sau îi învață bunul simț. Procentul nu diferă mult nici în cazurile de moștenire. Alții apelează la instanță fiindcă n-au de ales, sînt constrînși, pentru a-și apăra drepturile, de intoleranța copartășului lor...

— Alții?...
— Acțiunea de partaj este uneori și expresia unei încălcări care a acumulat în decursul anilor ură, ranchiună, umilintă, gelozie. Prin partaj se urmărește plata unor polite vechi. Se ajunge la manifestări de cinism. Un individ care și-a omorît soția cere, din închisoare, împărțirea bunurilor comune. Gelozia trăiește și după moarte. Pe partea cealaltă există oameni care s-au respectat toată viața și care, în momentul ivirii unei moșteniri și implicit al perspectivei de înăvuițire peste noapte, orbeste. Primul semn: încep prin a contesta dreptul celorlalți, de obicei cu argumente superficiale sau de logică formală. Nimeni nu poate obține mai mult decît îi permite legea. Egalitatea este sufletul partajului...

— Poate exista o egalitate perfectă?
— Nu știu. Nu cred. Mă gîndesc, la listele acelea lungi de obiecte... Radio, patru scaune, covor de iută, plită, sifonier, cratițe (3) și iașa mai departe. Pentru fiecare dintre aceste lucruri trebuie probe și martori. Probele lipsesc. Facturile sînt vechi. Prefururile s-au modificat. După ce sînt aduse la zi, se calculează uzura. Martorii sînt diferiți. Unii își amintesc exact lucruri pe care le-au văzut în urmă de zece ani, alții nu pot să reconstituie un obiect pe care l-au văzut în urmă cu două ore. Listele sînt lungi, din ce în ce mai lungi. Se refac de cîteva ori. Laxele de timbru cresc pentru fiecare variantă și firește dorința de a cîștiga spereste în aceeași măsură. În lista bunurilor se notează: „un aparat radio“. Astăzi există zeci de mărci de radio în sute de variante și modele. Judecătorul analizează niște hirtii, facturi, honori etc. Apoi un judecător n-are două procese pe zi, ci 30 sau chiar 40 de procese. Fiecare este convins că pentru covorul lui există

un paragraf de lege. Dacă ar fi aduse în discuție bunurile mari, casă, mașină, teren sau mai știu eu ce, ar fi altceva. Principiul egalității în partaj nu privește numai valoarea, ci și utilitatea, posibilitatea de fiecare să obțină ceva din toate mijloacele de care dispune pentru rîscumpărarea unor lucruri nepartajabile în natură.

— M-a mirat foarte mult următorul caz: o femeie cu patru copii: soțul, alcoolic, lipsește nopțile de acasă, cînd vine face scandal, injură, bate, conviețuirea nu mai e posibilă. La divorț, femeia obține copiii. La partaj, cîștigă apartamentul și dreptul de folosință asupra lui, ea împreună cu fiii. Apartamentul a fost cumpărat însă împreună cu soțul. Sînt calculate procentele ce se cuvin fiecăruia. Femeia este obligată să plătească soțului 20.000 lei. Remunerația ei oscilează între 1.400-1.600 lei. Cum să adune 20.000 lei? Soțul o amenință cu scoaterea la licitație. Licitațiile se fac așa cum se fac. Cu cîteva mii de lei soțul poate recîștiga întreaga casă și dreptul de a o arunca în stradă, fiindcă mama se încapățînează și nu acceptă nimic altceva argumentînd: sînt mamă, cresc patru copii, copiii lui, sînt o femeie muncită și rîsmuncită, n-am bucurii, nici măcar satisfacții, îmi sacrific viața pentru ei, unde să mă mut?

— Femeia, sinceră în durerea ei, și-a creat o aparență de argumente din care refuză să mai iasă. Dacă n-ar fi vorba de o femeie care crește patru copii, aș inclina să cred că-i vorba de un șantaj sentimental. Nu cred că este așa ceva. Nu cunosc dosarul, nu pot să mă pronunț. Prin analogie pot însă să spun că foarte mulți încearcă, cu sau fără bună-știință, să ajungă mai întîi în situația de a fi compătimiti pentru a pretinde apoi ceea ce la început era de nepretins. Un copil înfiat renunță, după moartea tatălui, la dreptul lui asupra casei, în favoarea automobilului. Mama, bătrîna, nici n-avea ce face cu mașina. Instanța i-o acordă. Mașina valorează mai mult decît partea ce i se cuvine din casă. Se obligă să plătească sultă. După ce obține dreptul asupra mașinii însă, scoate la iveală romanul unei mașini. Cît de mult a iubit-o omul care l-a înfiat, cum pasiunea pentru mașină i-a fost transmisă ea pe bunul ei mai de pret, cum îl ura bătrîna pentru pasiunea asta a lui. Pe scurt, nu voia să mai plătească sultă și cerea, nu mamei, cum s-ar fi convenit, ci executorului judecătorească să-l păsuiească, să-l amine, că-i va plăti în rate. Apoi, la fiecare rată, venea cu alte argumente: alte rate, la casă, s-a înșurat, are copii etc. Repet, nu cunosc dosarul acelei case. Femeia avea însă de ates.

Putea să accepte ea sultă, incomparabil mai mare, avînd în vedere și drepturile copiilor, și cu banii obținuți să-și cumpere altă casă. Legea acordă un drept de retenție asupra casei pînă ce cealaltă parte își îndeplinește obligațiile, deci nu putea presupune că soțul ar fi păcălit-o și nu i-ar mai fi dat banii. Nu-i exclus deci ea și femeia aceea să fi urmărit ajungerea în situația din care să induoseze. Odată pronunțată însă hotărîrea judecătorească, executorul n-are de ales, trebuie s-o execute.

— Ca să sfîrșim și cazul băiatului. Ce urma să facă în spiritul principiului egalității partajului?

— Să fi acceptat să vindă mașina. Să plătească mamei suma cuvenită. Cu banii rămași să-și cumpărat o mașină mai ieftină sau dacă ar fi dorit una la fel să-și fi sacrificat interesele lui, nu ale mamei. Revin la începutul discuției ca să amintesc că în materie de partaj legea apără într-un fel deosebit pe copartășii dîndu-le dreptul exclusiv de înțelegere în afara ei. Dacă totuși această înțelegere, din motive diferite, nu se poate realiza și ei apelează la dreptatea judecătorului, atunci trebuie să se supună rigorilor legii așa cum sînt ele.

— Se pare că neînțelegerea apare cînd una dintre părți vrea să obțină mai mult decît i se cuvine?

— Altfel s-ar înțelege de la început, atîta timp cît legea le permite această cale lesnicioasă. Vor să obțină mai mult decît li se cuvine sau pur și simplu să-și plătească niște polite vechi prin intermediul justiției.

— Judecătorii nu greșesc niciodată?
— Greșesc uneori. Ei n-au de rezolvat cine știe ce complicate principii de drept. Legea e simplă și extrem de precisă în menționarea drepturilor ce se cuvin copartășilor. Judecătorul decide asupra unor bunuri a căror valoare n-o stabilește el, ci, obligatoriu, expertii, și expertii sînt și ei diferiți, pasionați de ce fac sau împinși de nevoie, de strictă specialitate sau de o specialitate înrudită, mai grăbiți sau mai puțin grăbiți, cu mai multă sau mai puțină experiență, bine sau mai puțin bine intenționați. Cînd nu sînt experti, sînt martori, și despre martori am mai vorbit. Alteori însă, după cum am văzut, judecătorul, dispunînd asupra destinației unor bunuri, manevrează, în fapt și, fără s-o dorească, sentimente. Nu-i rămine decît apelul la fărîse morală și bun-simț, cu toate că uneori e prea tirziu.

— Să-l reînnoim aici, pentru cei ce vor veni de-acum înainte!

Legea ne apără: s-o cunoaștem, s-o respectăm!

In dezbatere

Cine se ocupă de copiii cu probleme?

Inițial gîndisem întrebarea din titlu altfel și anume: „Cine se ocupă de copiii cu probleme?“ Profesorii și învățătorii au protestat: Nu există copii-problemă! Într-o zi, relatează unul dintre dascăli, mă interpelează un individ. Mic, înesat, chel, cu un puf blond în jurul chelei. Zice: Ce face școala în cazul copilului meu care mă-njură, m-amenință. Odată a tăbărit asupra mea. Copil-problemă! Ce era să zic? — lăsați-mi un răgaz, i-am spus, să văd despre ce-i vorba. Individul — nimic! Vreau să-l dați afară din utecă; Pedepsiți-l aspru! Amenințați-l! Faceți ce știți, în casă cu el nu mai putem rămîne! Grav! — nu? Extrem de grav? Așa am spus și noi. A doua zi chem băiatul. Stai jos, zic. Eram foarte atent la fiecare gest al lui. Mi se părea că-l văd pentru întîia oară. Știti cum se întîmplă? Descopeream expresii noi, o căutătură ciudată, parcă. Un viitor infractor, nu-i așa? Ei bine! — nici n-am apucat să-l întreb și mi-a povestit tot. Absolut tot! O chem pe mama lui. Eu scadam în locul dumneastra. Ea — aici. Începe să plîngă. Vrea să-l alunge, zicea, să scape de el. (Individul nu-mi spusese că nu era copilul lui. Femeia se recăsătorise. Băiatul era din prima căsătorie.) Plîngea și se vălcărea: Nu mai am trai în casă. Vrea să trimit băiatul la tatăl lui. Face orice să demonstreze că e un incapabil, un ratat, un viitor răufăcător...

Dar dacă tatăl lui n-ar fi venit la școală să-l reclame? Sau dacă mama lui, în disperare de cauză, ar fi tăcut, acceptînd tacit însinuirile bărbatului? Ce s-ar fi întîmplat dacă dascălul însuși ar fi înaintat în observațiile lui părelnic? Într-una din cele mai pretențioase școli din Capitală, directoarea ne-a relatat pe nerăsuflăte două cazuri limită: un vagabond și o bănuțată prostituată, amîndoi sub 14 ani. Continuînd investigația am ajuns la 10 cazuri de familii dezorganizate. În condiții normale, toți acești copii ar fi putut fi premiați.

Îndrăznim un calcul. Înmulțim aproximația minimă de 10 familii dezorganizate într-o școală cu o altă aproximație, numărul școlilor generale, și din această înmulțire rezultă circa 140.000 de cazuri. Nu le vom numi cazuri de delinvență juvenilă. Ar însemna să nesocotim factori importanți cum sînt: capacitatea de intervenție a școlii, puterea morală a copiilor și alții. Vom spune 140.000 de nepremianți. Din perspectiva destinului individual am putea defini aceste cazuri, cazuri de neșansă sau de fatalitate, procent pe care-l poartă în sine orice societate.

Din unghiul de analiză a eficienței inteligenței sociale însă 140.000 de nepremianți înseamnă 140.000 de minți, 140.000 de inteligențe a căror rodnicie este fructificată în parte, incomplet, neadevrat, necreator. Dintr-alt punct de vedere, cel al sănătății morale a unei națiuni, 140.000 de nerealizați creează o breșă, o verigă slabă, potențial generatoare de diverse maladii sociale. Scrieți, am fost îndemnat, scrieți așa, pe răspunderea noastră, a dascălilor acestei țări: **MAME ȘI TAȚI! Cînd vorbiți în numele dreptului la fericiere personală, știți oare ce pretindeți de la societate? Știți ce sacrificii cereți copiilor voștri?**

Ușor decelabile prin violența cu care ele se incorporează în cataloagele școlare, în evidențele tribunalelor sau ale miliției, întîmplările amintite au un avantaj, dacă se poate vorbi de un avantaj în cazul copilului chemat în cancelarie și întrebât în fața mamei, a tatălui vitreg, a soriei tatălui vitreg, în fața unui alai constituit cu vădită intenție de a impresiona, de ce nu vrea să vină acasă unde acum ei i-au aranjat o cameră a lui, cu televizorul lui, cu sifonierul și biroul lui, cu toate numai ale lui adică, și el, increment în muțenie, dar deloc tulburat, după plecarea tuturor, se confesase dirigintei! Fîindcă odată, cînd eram la ei în vizită, omul acela îi spunea mamei că trebuie să mă convingă să rămîn, altfel nu vor primi apartamentul de patru camere... Au un avantaj, spunem, aceste întîmplări: avantajul înregistrării statistice cu tot ce decurge de aici, în primul rînd putînda de a fi urmărite dacă cineva ar dori să le urmărească. Există și cazuri nedecelabile: mamă-bună; tată-bun. Rudimentari poate în ce privește pregătirea pentru o viață civilizată, dar curați și tandri. Ionel este băiatul cel mare. Atît cît poate fi de mare un băiat de 10 ani și jumătate. Mezina este la creșă și diminețile, două săptămîni din lună, lui îi revine obligația de a o însoți. Mai are doi frați mai mici, în clasa întîi și respectiv a treia. Ionel pregătește prînzul pentru toți, spală, face curat, supraveghează lecțiile celorlalți și cînd e cazul intervine ca să-i astîmpere. Baltazar, colegul lui de bancă, îi oprește zilnic cite un sandwich și uneori, în pauza mare, îl invită acasă să-i arate acvariul. Tatăl lui Baltazar, citeodată, scrie, îi conduce acasă pe toți trei cu mașina. Singur mama lui Baltazar nu vede cu ochi buni această prietenie. Baltazar e angajat în competiția pentru șefia clasei și are meditații la obiectele principale. Ionel, firește, n-are nici un meditator și mama

colegului se ferește ca nu cumva din invidie Ionel să imprăștiie în școală ceea ce știe. Ultima oară au avut de învățat o poezie. Baltazar a luat 10, Ionel numai 7. Mama lui Ionel e mulțumită cu 7. Învățătoarea este de părere că Ionel poate mai mult și mama e iarăși mulțumită. Bine că nu-i un tonț! Învățătoarea are două griji mari. Pregătirea celor ce vor reprezenta clasa în concursurile școlare, elita clasei, și pregătirea copiilor cu probleme insurmontabile. Între aceste două mari preocupări, Ionel are o conduită școlară multumitoare. Ionel nu are probleme. Ionel nu povestește la nimeni grijele lui. Pentru învățătoare, mai dificil este Baltazar. Deși bine pregătit, Baltazar e capricios și uneori surprinzător de opac, tocmai acum în preajma concursului la matematică. La matematică, Ionel are tot 7. E neatent, se scuză mama, e distrat, obosit, nu știu ce-i cu el, dar în sufletul ei este mulțumită: neatentia trece. Un gînd ascuns îi șoptește că de fapt Ionel este mai dotat decît Baltazar. La ședința cu părinții, învățătoarea citește notele. Baltazar: 10...10... Ionel: 7...7... Notele se centralizează. Ele decid premiile. Premiile decid distincțiile, laudele, recompensele, șefii de clasă, conducătorii de detasamente și unități și toate la un loc orientarea diferită a copiilor spre activitățile viitoare. Între Baltazar și Ionel există o diferență de trei puncte. Ce reprezintă aceste trei puncte? Departajează ele doi copii dotați diferit? Marchează oare ele aportul social și intelectual potențial al fiecăruia dintre ei? La un moment dat, dopajul lui Baltazar nu-i va mai fi de nici un folos. Cînd? — aceasta este întrebarea. Risipa de inteligență, în acest caz, e greu perceptibilă, ceea ce nu înseamnă că nu există. Față de prima împrejurare, aici risipa e dublă: nu numai că Ionel va ajunge abia tirziu să-și valorifice integral capacitățile, dar în locul lor în acest rîstimp societatea folosește aptitudinile contrăfacute, stimulate artificial. Încît, apelul părinților ni se pare la fel de îndreptățit: **TOVARĂȘI DASCĂLI! Cînd puneți o notă unui copil, cunoașteți ce consecințe sociale grave ascunde investirea criteriului notelor cu titlul suprem de apreciere a unui copil?**

S-a furat o pelerină. Pînă atunci, în clasă mai dispuseră și alte lucruri, creioane, stilouri, o paletă și un penar, dar niciodată o pelerină. Nu mai era deci vorba de mici cleptomani. Elevii au fost chemați pe rînd la cancelarie. Cine a furat pelerina?

Cînd veni rîndul Clăudiei, fata izbueni în plîns. Ea era vinovată. N-a spus nici nu, nici da. Plîngea. Bine, a intervenit diriginta, dar tu nu te-ai gîndit că pelerina aparține unei kolege? Ce-ai fi zis dacă mămică ta ți-ar fi cumpărat un lucru pe care ți-l dorești foarte mult și altceva, în pauză, ți l-ar fi luat și dus acasă? Nu te-ai gîndit ce-a sim-

țit kolega ta cînd a văzut că nu mai are lucrul pe care și-l dorise, la ce va spune ea în fața părinților? Cum de nu ți-a căzut mina înainte de a o întinde spre un lucru care nu-ți aparține?

Clăudia nu se gîndise la nimic din toate acestea. Nu gîndise deloc. Nici nu dusese pelerina acasă. O ascunsese în bancă. Iar mămică ei nu i-ar fi cumpărat niciodată o pelerină. Mămică ei nici nu se ridică din pat. Ea îi cumpără dimineața sticlele cu bere și seara le schimbă. Atît știe: că pelerina nouă din cuier îi țintuise privirea...

Nu e bine că faci, incheie diriginta. Să vii cu mama ta la școală.

Nu veni, desigur, și fapta Clăudiei a fost discutată în clasă, cu toți copiii, preventiv, să le fie și altora învățătura de minte, a fost discutată în careu, tot preventiv, în fața fetelor și băieților care rideau pe infundate și o făceau și pe ea să ridă, chiar acolo, în picioare și pe cîteva pași mai în față decît ei. A fost dată la gazeta de perete, tot preventiv, citată la ședința cu părinții și amintită apoi în toate rapoartele de dare de seamă. Situația ei la învățătură se deterioră, ceea ce denota că gestul ei nu fusese întîmplător. educația ei prezentînd grave lacune. Dacă nici pedepsiți exemplar nu se îndreaptă, a fost de părere diriginta, nu mai e de făcut nimic cu ea.

Am fost în multe școli și peste tot unde am povestit întîmplarea nici un alt dascăl n-a mai fost de părere dirigintei. Abia acum va fura cu adevărat, a profetizat cineva. O clipă de descumpănire, care n-a însemnat în conștiința tulbură a fetei neapărat un furt, a fost imprimată forțat în mintea ei cu acest titlu. Am făcut un infractor din manifestarea aberantă a inocenței, Clăudia a sfîrșit prin a uri kolega careia îi făcuse un rău inconștient, prin a uri colegii care au ris de ea în careu, prin a uri ceilalți colegi care la rîndul lor au sustras diferite obiecte dar care au avut tupeul să tacă, prin a uri diriginta care nici măcar n-a reținut că nu dusese pelerina acasă și nu știa că are o mamă alcoolică dîndu-i-o exemplul și în final prin a se uri pe sine, pe cea Clăudia care îi fusese pusă în față în careu, la ședința cu părinții, la gazeta de perete. Cui a folosit măsura de prevenire atît timp cît colegii ei șoseau și rideau pe infundate? Clăudia însăși avea nevoie în momentul mărturisirii de măsuri de prevenire, sufletul ei era cel mai amenințat la acea oră de răscruce, el avea cel mai mult nevoie de delicatețe și tact.

Iată cîteva numai din infinitul de probleme care bîntuie lumea copilăriei cu probleme. În numărul viitor vom vorbi despre problemele școlii, care în fapt aparțin tot copiilor. Vom da apoi cuvîntul specialiștilor și în final cititorilor. În cazul că dezbateră noastră v-a trezit interesul.

Pagină realizată de NICOLAE CRISTACHE

Mașinile salvării între teorie și practică

Noaptea cind la București a explodat liliacul m-a găsit pe o stradă. Taxime-trele lipseau chiar și pe la tradiționalele răsăruți. Am văzut o ambulanță care a oprit la semnul făcut de insul abia ieșit pe ușa restaurantului. L-a luat, a în-tors, a plecat. Am rămas cu imaginea mașinii albe cu cruce roșie pornite în cursă cu bețivanul pus sub protecția fulgerelor albastre fișnite de sub cupola girofa-rului.

nevăzut, necunoscut

Joi 8 mai, dimineața, pe Mihai Eminescu, în fața clădirii cu nr. 226, strada era albită de mulțimea ambulanțelor. Idem doi pași mai încolo, pe Dragoș Vodă. Fi-lesc. Acolo se află Stația de salvare a municipiului București. Și pentru că din-colo de bariera porții nu există spațiu de parcare decît pentru 201 mașini, celelalte 180 sînt trase fără mofuri pe trotuarele din proximitatea imediată. Forfotă de ha-late albastre. Sînt șoferi și mecanici. În condiții normale aceștia ar trebui să mun-cească exclusiv pe mașinile din dotare. Nu-i tocmai așa. Dovadă că în impreju-rimile ticsite ale stației mișună mulțime de posesori de autoturisme. Locul a deven-it un fel de Mekka al motocicuburilor de tot soiul. Unii rivnesc reparația, ceilalți tratația. La drumul mare, în fața la Sal-vare, „Ciclop”-ul este concurat cu bune rezultate. Care pot fi și mai bune dacă se întîrzie cu ceea ce trebuie. Nu m-am prezentat încă la nimeni. Sînt un necunos-cut de pe stradă. Deci, ca și nevăzut. Și tocmai de aceea pot încă să cam cred în ce văd. Anume? Iată-l pe acest șofer cu părul alb. Ulterior, fără să spun ce și cum, am aflat că se numește Ion Popovici, că-i om de bază și că lucrează de 27 de ani la Salvare. Probabil că-i chiar așa, dar eu l-am observat transpirînd virtos vreo douăzeci de minute sub capota Daciei 1300 9-B-1622, care nu-i a unității. În plină viteză a apărut TV-ul 7586. Notez ora 8,45. Din cabină sare asistenta care trece dincolo de barieră, în timp ce șofer-ul Nicolae Diaconu demarează în trombă. Abia am timp să-i mai văd mașina ieșind de pe stradă. Ca să respecte regulamentul ar fi trebuit să intre, să se lase înregistrat de către tovarășa Olteanu, la poartă... Mă rog, am să încerc să văd despre ce-i vorba mai tirziu. Deocamdată doresc să aflu de ce este atît de supărat șoferul de pe 33-B-5927. Bineînțeles că-mi răspunde abia după ce mă chestionează la rîndu-i. Omul se numește Ion Stănilă, a împlinit vreo trei decenii de cînd șofează, 12 ani a lucrat pe la Academia Republicii So-cialiste România și echilibrat cum e nu pricepe în ruptul capului — deși a început să se obișnuiască — cum de nu le e rușine unora să-l pună înutil pe drumuri. Prima cursă din dimineața asta

a făcut-o la cetățeanul Băleanu Emanoil de pe str. Stelian Mihale nr. 1 A, ap. 21. dar omul le-a declarat nonșalant precum că nu el solicitase 061, ci nepoată-sa, care se ține de „poante”. Mașina pe care a-leargă nu-i tocmai hirb, deși a făcut 22.300 km, după cea de a treia reparație capitală. A auzit însă că în aprilie au so-sit 23 de mașini noi, așa că s-ar putea să obțină și dumnealui una, dacă nu vor apu-ca alte drumuri (zimbetul cu care și-a în-soțit cuvintele i l-am înțeles abia mai tirziu). Atunci, pentru că tot eram pe es-planadă și pentru că dumnealor tot erau pe acolo, am făcut cunoștință cu tovarășii Virgil Tatu, directorul tehnic, și cu Ion Marinescu, tehnicianul principal. Împreună am parcurs atelierul de reparații (prele-j cu care am constatat, spre stupefacția noastră, că subinginerul Ilie Pandelea nu știa nici cite mașini se aflau în reparație, și că, împotriva tuturor normelor PCI, dumnealui, în calitate de conducător al acestui loc de muncă, a permis blocarea principalei căi de evacuare în caz de pe-ricol...). În alt atelier l-am cunoscut pe autorul unei invenții despre care se va vorbi exclusiv în superlative. Este vorba de lăcătușul mecanic Ion Niculescu care a inventat o targă polifuncțională, de vreo cinci ori mai ușoară decît cele existente acum și de multiple ori mai eficientă. Af-lindu-se înaintea brevetării n-o să mai spunem despre această targă decît că per-mite transportarea în condițiile impuse de ori ce fel de situație medicală, iar cei care locuiesc la etaj nu vor mai fi nevoiți să părăsească targa, chiar și în lifturile din blocurile obișnuite.

teoria ca teoria

De la tov. dr. Marin Drăghici, directorul Stației de salvare, am aflat o mulțime de lucruri minunate. Unele, mărturisim des-chis, ne-au bombardat piepturile de mîndrie. De pildă, am notat cu satisfacție că Sal-varea din București, opera prof. dr. Ni-colae Minovici, va împlini în iulie viitor 75 de ani de existență. (Sîntem, după Am-sterdam și Viena, a treia capitală europeană care a beneficiat de serviciul de sal-vare, și tot a treia capitală, de astă dată, din lume, după Moscova și Buenos Aires, care a înființat un spit de urgență.) În 1912 s-a introdus la noi primul automobil

sanitar, dar abia după 23 August 1944 — ne spunea tov. dr. Drăghici — au apărut medicii specializați pe stația de salvare. Deci, medicii antrenaiți anume pentru in-tervenții rapide. Cu timpul activitatea de salvare și-a transferat centrul de greu-tate. Dacă înainte accentul cădea exclusiv pe transport, astăzi scopul este acela al asigurării asistenței medicale de urgență la locul accidentului și pe timpul trans-portului, dacă e cazul — pe de o parte, și împingerea actului medical către același loc — pe de altă parte; ceea ce sigur că nu exclude transportul sanitar (medica-mente, sînge, materiale biologice). Dar pentru ca să poți interveni la timp tre-buie ca informația să fie de cea mai bună calitate. Unii bolnavi ne ceartă că-i su-punem la citeva întrebări. Dar tocmai răspunsurile lor ne permit să stabilim or-dinea în care trebuie să răspundem la so-llicitări. O durere abdominală poate fi dată și de o enterocolită banală dar și de un abdomen acut ori de o sarcină extra-uterină. Sigur că pentru suferind cererea lui este cea mai urgentă, singura de con-siderat, dar abia aici, pe baza răspunsuri-lor la întrebările care uneori par sici-toare, medicul coordonator stabilește ur-gența reală. O gripă reclamată de un tî-năr nu este același lucru cu o gripă re-clamată de un vîrstnic ori aceea făcută de un copil mic. Echipajele pornesc abia după decizia medicului coordonator, ceea ce în-seamnă secunde! Posibilități de comuni-care ni s-au creat multiple. Anul trecut, pe 1 martie, am fost deschise primele microstații. Acum 80% din București este rezolvat pe calea acestora. Telefonul dis-pecer înlătură practic expresia de telefon ocupat. Avem apoi stații de radio omis-ie-recepție. Așa a fost posibil ca în trim. I să răspundem la 148 185 de solicitări din care 25 580 au fost simple transporturi; 9 565 au fost solicitări de obstetrică-gine-cologie, iar 4 478 au fost curse inutile, abuzuri de solicitare. Farse! La sfîrșitul lui ianuarie și în săptămînilor de început ale lui februarie am înregistrat și 2 200 cazuri de solicitări pe zi! Ceea ce face superfluu orice comentariu. Deși în ul-timă analiză...

tot practica ne omoară!

Împreună cu tov. director dr. Marin Drăghici coborîm la dispecerat. Pentru 061 salvarea dispune de 10 pupitre cu 15 circuite și de alte 5 telefoane cu 6 cifre. Ora 12,30. Operatoarea 47 notează că Iliescu Gheorghe de 65 de ani din str. B. nr. 15, sectorul 1, a căzut și și-a fracturat piciorul. Fișa de solicitare a și plecat pe bandă către medicul coordonator, la

această oră dr. Maria Florica Sprinteroiu. Prin stația locală, operatoarea Stănilă Ștefania îl anunță pe Ion Nistor I s-a por-nească. Cronometrat, totul a durat 1 min. și 15 sec. ! Privim și o demonstrație cu stația de radio emisie-recepție. Totul merge șnur și de față cu noi. Bruce, îmi amintesc: „Am putea afla unde a plecat atît de grăbită salvarea TV-7586?” Încep sușoteli, cineva dispăre pînă la poartă ca să apară, clipește, cumva, aparte, direc-torul Drăghici s-a depărtat de grafic fără un cuvînt, le spune fetelor „descurca-ți-vă!”, mă fac că nu observ că tocmai se scrie ceva în dreptul sus-zisei mașini, după care sînt invitat să citesc și să „aflu” din același grafic precum că de la 8,45—10,30 respectiva mașină a fost în stație, după care a plecat la alt caz și este așteptată să se întoarcă. Realitatea era — știam bine pentru că verificasem în ci-teva rînduri de „plimbări” — că respec-tiva mașină n-a mai dat pe la stație pînă la orele 13,30. Acolo unde pe foaia de parcurs trebuiau trecute plecările și so-sirile și ziua, nu scria nimic, tov. director Tatu le-a barat, dar nu erau singurele foi de parcurs în această situație, deci în nereglă. Am verificat 20 foi de parcurs în fața tov. dr. Drăghici. Am constatat că patru dintre ele erau carente adoma cu foaia lui Diaconu. Patru foi de parcurs înseamnă patru mașini — posibil 4 oameni salvați — posibil...

microstațiile și criteriul geografic

La 14,30 Maria Pitoreanu, 20 ani, de pe str. Sturului nr. 10 acuza febră și solicita intervenția salvării prin intermediul microstației amplasate în policlinica din Drumul Taberei. După 15 minute nu se in-tervenise. Nici după 30 de minute! Ceea ce la centru, sub ochii reporterului dura de ordinul a citorva zeci de secunde aci au fost lăsate să treacă 40 de minute! De ce? am întrebat — aflînd că mașina 5-B-2914 (șoferi Popa Anghel) staționa în fața microstației fără treabă. De ce nu o tri-miteți pe asta? Pentru că, ne-a răspuns medicul coordonator T. Tănăsescu, avem deja plecată o mașină în sectorul acela, ne spune prin stație cînd termină și-l vom îndruma pe Sturului. Toți se plîng „veni-ți că sînt mort”, dar după ce fuși la el îl găsești viu și zglobiu. Lăsați că-i cam știm noi... Se poate să fie așa. Se poate să nu fie așa. Oricum, nu trebuie să fi specialist ca să-ți dai seama că în ase-menea împrejurări criteriul geografic trebuie privit cu mai multă circumspecție.

MIRCEA BUNEA ■

ÎNCĂ UN CÎRLIG DE NADĂ PENTRU TERGIVERSAREA CAZULUI POPA ?

Au trecut mai bine de 5 luni de zile de la apariția anchetei „O ilegalitate din motive sentimentale” — apărută în „Fla-căra” nr. 49 din 6 decembrie 1979 — în care supuneam atenției cazul bătrînului Marin Popa din Amărăștii de Sus, satul Zvorsca, județul Dolj. Cum lucrurile au rămas și de atunci incoace în aceeași incremenire inexplicabilă, spre aducere aminte, un scurt rezumat.

În urma cuierurului din 4 martie 1977, locuința lui Marin Popa — om trecut de 70 de ani — fiind grav avariată, a fost supusă demolării. Cum nu-și avea rostul să-și ridice o alta pe vechea temelie — casa fiind așezată cu mult în interiorul curții, zonă prinsă în schița de sistematizare ca neconstruibilă — s-a hotărît să-și facă una cu etaj, pusă în pragul șoselei. A trecut imediat la în-cheierea formelor necesare unei aseme-nea hotărîri: contractul de schimb teren cu C.A.P.-ul (întrearea în gospodăria lui fiind foarte îngustă, avea nevoie de 120 mp din lotul ajutor al vecinei și mătuișii sale, Ecaterina Popa); proiectul de construcție P+1, întocmit de I.P.J. Dolj, în sfîrșit, a obținut și autorizația de construcție de la Consiliul popular Amărăștii de Sus. Numai că, la nici două luni de zile de la emiterea autorizației de construcție, perioadă în care se afla în plină procurare a materialelor, se po-menește cu autorizația anulată. Motivul? Nu se știe nici azi precis care a fost, răspunsurile primite de el nedivulgabile... secretul, avînd doar menirea de a spori uriașul semn de întrebare al omului. În sfîrșit, Comitetul pentru Problemele Cîm-piilor Populare, sesizat de nemulțumirea omului, își trimite reprezentanții la fața locului, dispunînd, în final, lotizarea zo-nei în care solicita lot de casă Marin Popa. Și, lotizarea se face, lotul solicitat de M. P. capătă o delimitare strictă — 21, fiind prins în prima etapă de siste-matizare, cel al vecinei și mătuișii sale este delimitat și el cu strictețe (20), așa încît totul intra pe tărîmul definitiv al legalității. Și totuși cererea omului rî-mine în continuare nerezolvată. Nu pen-tru că s-ar fi pus vreun moment în cum-pănă corectitudinea lotizării, aprobată de-altfel și de Comisia județeană de siste-matizare, ci din pricina unui conflict mai vechi existent între Marin Popa și Eca-terina Popa, conflict la care, între noi fie vorba, s-a apelat întrucît nu ar mai fi fost nici un loc de întors în rezolva-rea acestui caz. Pentru că, iată, a tre-cut mai bine de un an de zile de la moartea mătuișii și totuși dezlegarea îte-lor țesute în jurul cazului Popa a rămas în aceeași fază a nedezlegării. Că este așa o dovedește și ultima adresă a C.P.C.P.-ului — 224/29 IV. 1980 — în care i se

îndică omului același mod de soluțio-nare: să accepte lotul 14 aflat în cealaltă extremitate a perimetrului lotizat, mai marginal deci, în locul lotului 21, lot so-licitat.

— Treaba a fost îndelung bilbiită — re-cunoaște șeful secției arhitecturii și siste-matizării a județului Dolj, Nicolae Dan. A început însă de cînd s-a făcut lotizarea în satul Zvorsca.

— Ce vă reține azi să nu-i dați apro-barea de construcție casă pe lotul 21 lui Marin Popa ?

— Lotizarea fiind aprobată, nu m-ar re-ține nimic să-i dau această autorizație, pentru că, fără discuție, între loturile 21 și 14 cel mai indicat rămîne 21. Ar fi însă o rezolvare funcționarească. Specia-listul din mine se opune pentru că eu cred că lotizarea nu stă în picioare.

— Nu este amplasamentul lotizării în perimetrul constructibil ?

— Ba da! Numai că ea nu este întru-totul în conformitate cu spusele legiu-itorului care chiar de la început specifică: „Sistemizarea trebuie să asigure res-trîngerea perimetrelor constructibile ale localităților la strictul necesar”. Așadar, eu, specialistul, trebuie să compactez pe cît posibil localitatea în vederea folosirii intensive a terenului.

— Este doar părerea dv. asupra acestei situații ?

— Deocamdată, da. După ce o voi stu-dia cum se cuvine, voi întocmi un referat pe care îl voi înainta tovarășului prim-vicepreședinte al județului.

— Totuși, sînteți șef al acestei secții din decembrie '79. Nu credeți că ar fi trebuit pînă acum să vă manifestați punctul de vedere asupra acestui caz — pentru că oricum am lua-o, discuția des-pre corectitudinea lotizării tot de la Ma-rin Popa a pornit.

E cazul să ne întoarcem în urmă cu aproape doi ani de zile la adresa 539/5.VI. 1978 emisă de C.P.C.P., semnată de însuși președintele de atunci al C.P.C.P., rezultînd următoarele: „Ținînd seama că în zona respectivă există teren liber, casele existente în bună stare fiind am-plasate cu mari retrageri de la artera constructibilă, se poate elabora un plan de lotizare pentru construcția de locuințe cu P+1 nivele care să asigure un front ar-hitectonic ordonat, potrivit prevederilor Legii 58/1974. În consecință, vă rugăm a dispune elaborarea de către I.P.J. Dolj a unui detaliu de sistematizare (lotizare) care să fie avizat și aprobat potrivit com-petențelor stabilite de lege”. Reamintim deci, detaliul a fost întocmit și avizat de totîntregul 21 de membri ai Comisiei jude-țene de sistematizare, nimeni pînă acum nu a pus problema incorectitudinii ace-stor lotizări, așa încît credem că acest nou punct de vedere apărut ad-hoc a

fast mult căutat, devenind astfel încă un cîrlig de nadă pentru tergiversarea rezolvării.

De ce s-a tergiversat atît de mult rezolvarea cerinței lui Marin Popa ? Pentru că, pînă una, alta, omul are absolută dreptate în cererea lui: i s-a anulat fără o motivare justifi-cată autorizația de construcție; pen-că, odată lotizarea fiind făcută, ar fi trebuit să devină cuvînt de ordine, deci respectată. Însăși prezența ei anula toate celelalte motiveri care mai de care mai bizare. Pentru că, dacă răposata avea dreptul pe lingă cei 250 mp și la lot ajutor, moștenitorul din București nu mai are acest drept. Cît privește aduna-re populară la care s-a apelat pentru a se dovedi că omul este un rău și un ac-paparator de pămînt, susținem și acum, ca și în prima noastră anchetă, că a trecut ea însăși peste legalitate. Primarul co-

munei, supărat că ne-am permis a spune despre el că nu cunoaște legea sistemati-zării, se întrebă ce tot avem noi cu acest Popa, că la urma urmelor au mai trăit alții și în bordeie, nu numai în grajd, cum stă Popa acum, și conchide, cu aceeași supărare, „să mă lăsați în pace tovarășa, că eu fac ce știu...”

Dacă Marin Popa ar fi acceptat lotul 14 și și-ar fi ridicat casa pe el, s-ar mai fi ridi-cat semnul de întrebare asupra lotizării în-săși? Cine le dă dreptul la nepăsare față de un bătrîn purtat 3 ani pe dru-muri, care în tot acest timp a locuit în-tr-un grajd în așteptarea intrării în le-galitate? Și cine ar putea plăti bătrînu-l chinul de pînă acum dacă printr-un miracol s-ar lua în ’n consideratie noul punct de vedere al șefului de secție (cum s-au luat atîtea altele care sfidau însăși legea)?

Iată întrebări la care de această dată așteptăm un răspuns. Pentru că, însăși tăcerea de pînă acum acuză!

GEORGETA BLANARU ■

Ce face omul cînd nu-l vede nimeni

055? Ajutor!

...Noaptea de 29 spre 30 aprilie. E trecut de ora 2. Pe Bulevardul Metalurgiei e liniște adîncă, tulburată ușor, la un moment dat, de o autobasculantă care înaintează încet, asemenea unui om care calcă pe virful picioarelor. Oprește lingă magazinul alimentar. Coboară pa-tru oameni. Ce să facă? Să fure! Cei patru sînt plecați la furat! În-tră în magazin și pun mina rapid pe 6 lăzi cu băutură: coniac, țuică, vin. În plină infracțiune apare, nepoțit de nimeni, un taxi. Șoferul C.V. i se pare ceva necurat la mijloc. Autobasculanta... Lăzile de băutură... Nu se poate să se facă aprovizionare cu autobasculanta și încă la 2 noaptea!?! Cei patru în-cearcă să-l „minjească” și pe el. Să-l mituiască, adică. Nu reușesc. C.V. cheamă prin stație alt Getax. Să fie doi. Singur nu se putea pu-ne cu patru oameni. Apare, după ce a recepționat apelul, și șoferul M. M.

...Autobasculanta cu cei patru hoți demarează grăbită în noapte. Cele două taxiuri, după ea! Între timp, șoferii cheamă prin stație 055. Dis-peceratul Miliției Capitalei. Și ur-

mărirea autobasculantei continuă — nebură — prin București. Scapă hoții? Nu. La colțul unei străzi, autobasculanta este blocată de cele două taxiuri. Exact în aceleși mo-mente apare val-vîrtej și echipajul de miliție. Doi hoți sînt prinși pe loc. Ceilalți doi vor fi prinși ulte-rior.

Morala acestor scurte rînduri? 1) Întorși noaptea de la serviciu, de la un spectacol, de oriunde, să nu trecem indiferenți, să nu trecem mai departe cînd ni se pare ceva anormal, ceva nefiresc în orașul nostru, pe strada noastră, în dru-mul nostru. Putem fi martorii in-timplători ai unui atentat la bunu-rile noastre ale tuturor. 2) Să su-năm imediat, de la primul post te-telefonice aflat în cale, la 055, sem-nalînd ceea ce ni se pare anormal, suspect. Să cerem ajutor! Să fim solidari, cu conștiința trează, la orice oră din zi și din noapte.

Scriam tot la această rubrică, acum citeva săptămîni, despre un șofer care a favorizat prin atitudi-ne lui indiferentă, nepăsătoare — „Ce să mă bag eu? Nu-i treaba mea!” — o gravă infracțiune îm-potriva a două femei. Acum scriu despre o „reciprocă” plină de o-menie, de spirit civic, tot a unor șo-feri.

Aceeași meserie, dar cu totul alți oameni.

Oameni adevărați, cum trebuie să fim cu toții.

MARIUS POPESCU ■

PĂMÎNT BUN DIN PĂMÎNT SĂRAC

Pină acum trei ani, în partea de sud-est a județului Bacău, pe valea Zeletinului, recoltele medii la hectar se situau între 950 kilograme la griu și 1 050 kilograme la porumb.

Pină acum trei ani, oamenii de prin partea locului priveau cu resemnare și nepuțință la rodul mult prea sărac al pământurilor lor, rod ce se împuțina din toamnă în toamnă. De ce? Pentru că, mincate de ploile lungi, zvintate în pripă de asprimea vântului și-apoi arse de văpaia necruțătoare a soarelui, dealurile crăpau, se surpau și, unde altădată erau ogoare, răsărea, tot mai des în ultima vreme, gura hidă a ripilor, semn al pustirii și al paraginii, în timp ce riurile, împotmolite în pământul adus de pe coaste, uitau să mai curgă, bălțind parcă a nepăsare. Sute și mii de hectare se stricau vâzind cu ochii, deși țărani, într-o muncă aproape sisifică, le uda cu sudoarea frunții lui.

Și iată că, din 1978 încoace, pe pământurile de pe valea Zeletinului, la Răchitoasa, de exemplu, recoltele încep brusc să crească. Se obțin, în medie, la hectar, 1 500 de kilograme de griu și 1 400 kilograme de porumb. Mai în jos, pe albia aceluiași riu, la Motoșeni, aproximativ același salt. Dar o adevărată surpriză se înregistrează mai în jos, la Glăvănești, unde griul, de la 950 de kilograme, sare la 2 800 kilograme, iar porumbul, de la 1 050, sare la 3 050 kilograme. Aceste recolte, pentru zona respectivă, sînt, evident, adevărate recorduri. În imediata lor apropiere se situează și recoltele obținute la C.A.P.-Podul Turcului, respectiv 1 950 kilograme la griu și 2 250 kilograme la porumb.

S-a întâmplat, oare, cumva, vreo minune? Dacă îndrăzneala oamenilor ce și-au propus și, iată, au reușit să plămădească, demiurgic, pământul, se poate numi minune, în acest caz, da, s-a întâmplat o minune. Mai exact spus, în 1978 s-au încheiat pe valea Zeletinului, și nu numai pe valea Zeletinului, lucrările primei etape dintr-un amplu program de combatere a eroziunii solului și de desecare a albiei Zeletinului, program precognizat de cercetătorii Stațiunii centrale de la Perieni și înfăptuit, la milimetru, de specialiștii de la O.I.F.P.C.A.-Bacău în colaborare cu mecanizatorii din zonă, program ce a fost declanșat în urmă cu aproape cinci ani și care program va continua pînă în sfîrșitul viitorului cincinal, cînd alte mii și mii de hectare se vor reintegra, cu puteri sporite, marului circuit agricol.

S-ar putea bănuși, din simpla lectură a acestor rânduri de pînă acum, că astfel de lucrări s-au executat și se mai execută numai pe valea Zeletinului. Ei bine, nu. O și mai mare bătaie pentru salvarea pământurilor s-a desfășurat și se mai desfășoară și pe Valea Berheciului, tot în județul Bacău, unde au fost redat agriculturii, în prima etapă, pînă în 1978, peste 10 000 de hectare. Tot în județul Bacău, pe valea Trotușului, alte lucrări, și mai

mari. Acestea li se adaugă altele, și mai mari, pe valea Birladului, în județul Vaslui, iar altele, cele mai mari la ora actuală în întreaga țară, au demarat pe uriașa cîmpie numită Terasa Covurluiului.

Acestea fiind zise, ne punem, firesc, următoarea întrebare: se va schimba, oare, înfățișarea bătrînelor dealuri din inima Moldovei? Răspunsul nu poate fi decît unul singur: da. Și nu e vorba doar despre o schimbare a înfățișării lor și a riurilor ce le străbat și le brazdează, cît mai ales de o nouă rodnicie pe aceste meleaguri, iar în spatele rodniciei se află, la fel de firesc, o nouă calitate a muncii și vieții.

Ne vom referi deci deocamdată, pentru început, la bătălia ce se poartă pe valea Zeletinului. În linia întâi a frontului, față în față cu pământul vitregit, tractoriștii de la S.M.A.-Podul Turcului, secția tractoare grele, secție condusă de maestrul Ion Mișcă.

Dar, mai întii și-nții, numele acestor oameni care, de aproape 10 ani, fac pământ pentru oameni, s-au încumetat, adică, să nască, demiurgic, un nou pământ: frații Victor și Neculai Jitaru, Ioan Muchi, cel mai tînăr dintre ei, Petru Alexa, Gheorghe Mișcă, frate cu Ion Mișcă, Valentin Nechita, Florin Cosma, Nicolae Oțel, Gheorghe Popescu, Gheorghe Anghel și Iorgu Oțaru, cel mai în vîrstă dintre ei. I-am întilnit într-una din aceste zile de mai, pe o ploaie care abia începuse și avea să țîrnie toată ziua, cu mici întreruperi, cînd soarele răsărea prin picla aburoasă. I-am întilnit la Motoșeni, la Coțofenești și la Păncești, pe albia Dobrotforului, un afluent al Zeletinului. Cu o lună în urmă, Dobrotforul, alimentat de zeci și zeci de pirișe ce se vărsau de pe dealurile din stînga și dreapta sa, fusese decolmatat de patru dragatori de la O.I.F.P.C.A.-Bacău. I s-a adîncit și lărgit albia, iar malurile au fost taluzate în așa fel încît să nu mai poată revărsa, primăvara și toamna, peste cele 300 de hectare de pământ.

În satul Gura Crăiești, la locul numit Dealul Morii, ne-a întilnit o echipă condusă de nea Ilie Zaharia. Nouă bărbați, între două vîrste, așezați în lanț, ca trăgătorii, scoteau cioatele sălcilor ce altădată acoperiseră toată lunca Dobrotforului. Scoteau cioatele de sălcii, tăiau rădăcinile de bozie și în urma lor pământul rămînea curat ca untul. Era un pământ gras, bogat, puțin nisipos.

„S-a adunat aici, în vale, ne mărturisește nea Ilie Zaharia, toată puterea dealurilor. Ploile au cărat pământul cel bun de pe dealuri și l-au îngmădit aici, amestecîndu-l cu nisipul. Pe ici, pe colo, oamenii mai defrișau câte-o palmă de loc și-l făceau grădină, dar în primăvara viitoare îl năpădeau sălcii. Pe lângă asta, cînd țî-era lumea mai dragă, năvălea Dobrotforul și se prăpădea toată munca. Dar au venit, prin februarie, băieții cu draglinele de la Bacău și au aranjat albia riului. Apoi au venit prin martie cițiva buldozeriști de la Brăila. În urma lor, ca să încheie lucrarea, să niveleze tot

pământul, ca apa de pe dealuri să se scurgă ușor, fără opreliști, drept în riu, au venit tractoriștii de la Podul Turcului. Noi, în urma lor, scoatem cioatele, care au mai rămas. În spatele nostru, o echipă de zilieri de la O.I.F.P.C.A. — Bacău, oameni din comuna Slobozia. Scot și ei cioatele și string nuielele de sălcii ca să facă fascine pentru canalele de drenaj. Oamenii aceia din Slobozia sînt conduși de Dumitru Bărgăoanu. Și ce să mai spun? Oamenii mei se numesc Gheorghe Vorotie Iulian Cîrlan, Aurel Cosma, Partenie Hambelea, Vasile Răclan, Priocapie Tilici, Gheorghe Paiu și Ion Popa. Cei de dincolo, din Slobozia, că ne cunoșteam unii cu alții, sînt Ion Mocanu, Ion Terfelea, Ion Gălățanu, Vasile Alexa, Radu Pomirlean, Gelu Ciucu, Grigore Crețu și Gelu Tănase. Dincolo, mai sus, sînt tractoriștii de la Podul Turcului. Spuneam că, pînă la urmă, noi, cei din toată comuna Motoșeni, vom beneficia de rodul a peste 300 de hectare de pământ din cel mai bun. Pentru ca acest pământ să rodească, statul a investit, după cîte știu eu, peste 4 milioane de lei. Sînt bani mulți, nu glumă, dar și pământurile sînt bogate și eu cred că putem face aici, pentru început, pe cîteva hectare, o pepenarie, plus o legumicultură de mare productivitate. Apoi, după ce se mai așază pământul, după ce își intră în legea lui, să punem porumb. Nu cred să nu scoatem cel puțin 8 000 de kilograme pe hectar.”

Și am luat-o în sus, pe canalul Dobrotforului, spre cei patru tractoriști. Ploaie mărunț, dar pe toată valea plutea parcă un fel de lumină. De o parte și alta, dealurile, ornate cu benzi înierbate pentru a stăvili alunecarea, primeau ploaia ca pe o șansă, nu ca altădată, cînd ploaia, prea lungă, era o vitregie. Suptă de pământ, apa se strîngea într-o rețea de canale de drenaj, canale căptușite cu fascii de nuiele, și-apoi, prin țesătura sub formă de Y a acelor canale, se scurgea în debușuri, iar de-acolo o lua încet, cumințită, spre Dobrotfor. Nu, acea țesătură de canale nu se vedea, dar ea trebuie să existe, altfel debușurile, aflate la vedere, n-ar fi avut nici un rost.

Ne îndreptam deci înspre cei patru tractoriști și, despre oamenii săi, Ion Mișcă ne spunea următoarele: „Muncim împreună, cam în aceeași formație, de aproape 10 ani. Numai și numai la lucrări de îmbunătățiri funciare, la desecări și combatere de eroziune. Oamenii mei sînt, toți, fără excepție, unul și unul, stăpîni pe meserie. Am lucrat împreună în multe locuri și ne-am înțeles ca frații. Am fost anul trecut, de exemplu, la Scorțeni și Berești — Tazlău unde am pus pe picioare 100 de hectare. De pe la sfîrșitul lui februarie lucrăm aici, pe malul Dobrotforului. Din toamnă plecăm la Huruiesti, Căluși, apoi trecem din nou pe la Scorțeni și Berești — Tazlău, unde vom continua treaba începută. Muncim de dimineață și pînă seara tirziu. Uneori nici nu ne mai ducem pe la casele noastre, deși satele ne sînt prin împrejurimi. Nu-i ușoară munca

noastră, dar cîștigăm bine, între 2 500 și chiar 4 000 de lei pe lună. Dar, țărani fiind, din tată-n fiu, deși, iată-ne mecanizatori, mai avem și satisfacția că în urma noastră pământul rămîne curat și bun să primească sămînța roditoare. Netezim dealurile, le indulcim panta, astupăm ripile, secăm mlaștinile, cumințim riurile, Cam asta facem noi, cu tractoarele grele, și se vede ce facem și ne simțim bine că se vede. Eu unul, așa sînt, și ca mine toată echipa, imi place să se vadă ce-am făcut. Abia atunci mă simt om ou adevărat. Altfel, parcă aș trăi în zadar.”

Urc mai întii și-nții pe tractorul condus de Neculai Jitaru. Aflu că are 28 de ani, că a lucrat și la Brașov, în construcții, dar a venit acasă, în comuna Frumușelu și e mulțumit atît de munca lui, cît și de cîștigul lui. „Sînt tînăr, zice, și viața în fața mea e ca o masă cu bucate. Călare pe tractor, mă-ndrept spre masa aceea”. Zimbeste, imi trage cu ochiul și mă sfătuiește să urc pe tractorul cumătrului său, Gheorghe Popescu, căruia i-a botezat o fată. Tot 28 de ani are și Gheorghe Popescu și tot din comuna Frumușelu e. „Eu, zice, n-ar trebui să fiu azi aici, la Gura Crăiești, ci mai sus, la Crăiești, lângă Păncești, dar nea Anghel s-a îmbolnăvit și trebuie să dăm zor mare aici, că oamenii vor să are și să însămînteze porumb și nu pot aștepta. În cîteva zile terminăm și unii o vor lua la vale, spre Răzeșu, alții în sus, spre Păncești”. Mă sfătuiește, la rîndul lui, să urc pe tractorul lui Ioan Muchi și să-l întreb cînd se însoară. „Văd că problema asta, cu înșurătoarea, a ajuns problema lor, cînd de fapt e problema mea. N-am decît 25 de ani și, cum să vă spun, asta e treaba mea. Eu sînt, de fel, din Podul Turcului, și dacă în toamna asta Podul Turcului devine oraș, așa cum s-a și hotărît, și dacă, în plus, pun mîna pe un apartament, mă însoar, cum cine? Asta e treaba mea.”

Urc și pe tractorul lui nea Iorgu Oțaru, cel mai vîrstnic din echipă, dar și cel mai proaspăt în meserie. S-a calificat ca tractorist abia la 52 de ani. De loc e din Corbița, un sat din județul Vrancea, la numai 6-7 kilometri de Podul Turcului. Cînd e să se ducă pe acasă, o ia cu bicicleta. Are doi copii, o fată de 24 de ani, la Tecuci, căsătorită, și un băiat de 26 de ani, subinginer la Bacău. La Corbița, în Vrancea, nu-l așteaptă decît soția și tatăl său, om de 85 de ani, încă în putere, lucrînd singur la vie. Se bucură că, dacă am să-i dau numele în revistă, va citi despre el și fratele lui, Nicolae, secretar de partid la „Automatica” — București, precum și celălalt frate, Aurel, inginer, tot în București, la stațiile de relece pentru televiziune, sau sora lui, Lucia, profesoară, tot în București.

Cam atît, deocamdată, despre acești minunați oameni, care, pe valea Zeletinului, fac pământ pentru oameni, pentru viață, pentru bunăstare, pentru meleagurile lor, pentru ei înșiși.

VICTOR NIȚA ■

Scrisori din țara unor meserii uitate

Mai este încă nevoie de mori, și ieruga lor, totuși, rămâne uscată...

Pornindu-se toate morile noastre de apă, și cele care au fost și nu vor mai fi niciodată, și cele care încă mai macină, s-ar ridica deasupra riurilor din Carpați un vuiet mai înalt decât vuietul riurilor înseși. Întii pe valea Durăului, spre schitul cu același nume, din umbra tutelară a Ceahlăului. Apoi în celălalt capăt de țară, în Arcanii Gorjului, pe valea întortocheată a Jaleșului. Sau la Obrișia Cloșani, în septentrionul județului Mehedinți, unde apele Brebenei sînt abătute pe ieruga pînă în scourile morii din grija lui Gheorghe Iacobescu, moară veche, de peste un veac, încît este de mirare că nu au pus încă ochii pe ea emisarii vreunui muzeu etnografic; unde mult mai la deal, spre Cheia cu omorul, din chiar capul primăverii, de timpuriu, se porneste și piva spre care coboară femeile cu dimia țesută des de tot peste iarnă. Sau peste alți șapte munți și peste alte șapte văi, la Grădiștea Muncelului, în vecinătatea sanctuarelor dacilor liberi, unde bătrînul morar Ioan Bogdan, trecut acum de nouă decenii de viață, a dat demult în primire moara veche de apă mult mai tinărului său consătean Ilie Toncea. Sau în Lupșa, în munții dinspre soare-apune, la răs-crucea pîrului Caselor cu șoseaua invilită nu demult în asfalt, unde mai-marele morii de apă e și el un bărbat foarte tinăr, Vlad și David pe nume, rătăcit cu voia lui într-o indeletnicire care nu părea a-i fi hărăzită într-o lume încăpătînat răsucită către rosturi și asphatii mai noi. Și iată, dintr-un zăgaz proptit chiar în pieptul suvoilului de apă abătut din pîrului care curge sprinten spre întîlnirea din vale cu Arieșul, morarul Vlad David povestește cu grijă vîrtejul, că altfel făina s-ar face urlău, și Elena Crisan, în picioare, coborîta să macine porumb pentru balmuș, așa cum se poartă ea împodobită în stratele strămosilor ei, aprinde în aerul serii un stîlp mlădios de lumină. Peste truda morarului, privirea ei blindă parcă stăruie de cîteva sute de ani.

Dar mult prea multe mori de apă, dintre cele prosărate cîndva cu diumul prin văile din Carpați, nu mai sînt, și multe din ele, din păcate, au intrat în uitare și adîncă paragină cu lemnul din scocuri și fuse întreg. Nu neapărat pentru că nu si-ar mai fi aflat locul sub soare, rost au avut și mai au, însă prea încălțită și mult prea pripită se vădește uneori judecata ce le scoate din uz. Cum s-a întîmplat la Arcanii, unde prin '38-'39 existau cam vreo 74 de pive și vreo 36 de mori. Și din toate, acum, desi nu s-ar spune că n-ar fi nevoie de ele, abia mai lucrează vreo două. Cum s-a întîmplat și în celălalt capăt de țară, în Carpații Orientali, pe văile Ciugheșului și Troțușului, unde fiecare al doilea locuitor, dacă nu chiar și patru din cinci, și pe căi oficiale, în adunările satelor, și prin vorbe schimbate peste garduri sau la marginea drumului, cer des-facerea zăvoarelor de pe usile morilor care încă mai stau în picioare. Și așa am

pătruns chiar în prima dintre morile rînduite din vechime pe valea Ciugheșului, într-o moară aflată astăzi în grija lui Petrică Ciotlos, și omul, aflat la a doua lui tinerete, ne mărturisese că ar fi în stare chiar azi, chiar acum să dea drumul la val pe ieruga, dacă s-ar descilci unde ar trebui să se descilcească încurcăturile de tot felul care îl țin și pe el și pe alții de ani buni în loc, și din cistig și din treabă. Dintr-un cistig nu prea mare și dintr-o treabă nu ușoară din cale-afară. Și, din vorbă în vorbă, înțelegem destul de repede că nu ne-ar ajunge degetele toate, de la ambele mîini, pentru a număra cu dichis cuvenit toate morile de apă care au intrat de aici în sus în paragină.

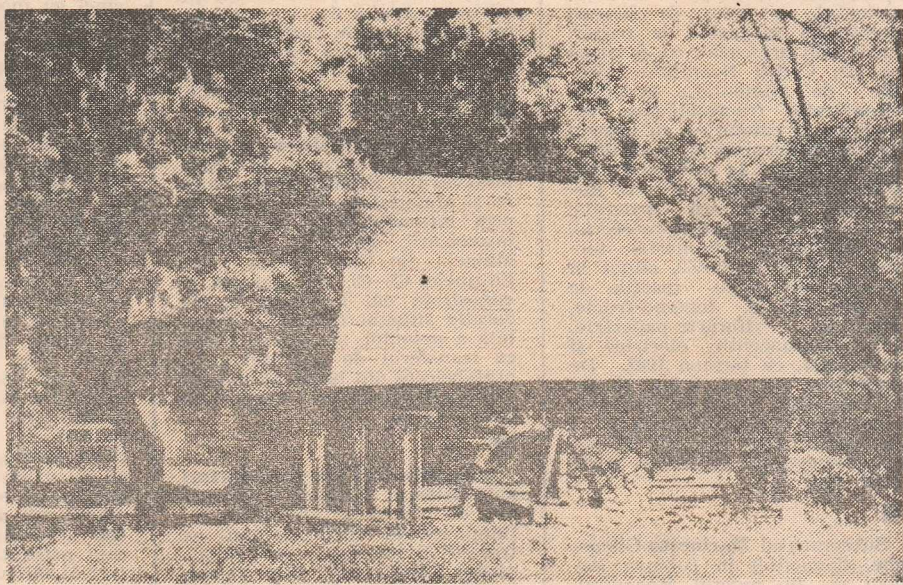
Pînă prin '54, pe valea Ciugheșului mai lucreau nouă mori. Numai nouă? Dacă nu chiar mai multe, oftează Petrică Ciotlos, și iată că, numărîndu-le, într-adevăr ies mai multe. Pe asta, în care praful de mălăi s-a așezat demult prin unghere, pînă prin '65, a avut-o în grijă Dumitru Ciotlos, înaintașul lui și în neam și în rost. Ianoș Scutes zis Isteneț, ținea alta, mai sus. Urmau la rînd Dumitru Grigore Hăineală, de din sus de Juiu, Dumitru Sebestin, Toader Bostan Hăineală zis Bostănel, care se lăsa de morărit mai din timp, cînd s-a întors din prizonierat, apoi Gheorghe Avădanei și Manole Clampon, apoi Neculai Crăciun, iar mai sus de el, înspre Cădărești, țineau moară după moară și Petrea Crăciun, și Toader Bălcănu, și Eugen Condrea. Iar dincolo de vama din vremuri uitate ținea moară de apă un Petrea Gheorghită. Și reporterul abia izbuteste să se țină de sir. Să le mai numărăm și pe cele înșirate pe Troțuș? —

Întrebă prietenul meu Petre Ciotlos, trăgîndu-și anevoie suflarea. Măcar citeva, dacă trebuie... Și iar desfășoară un sirag de morari: Gheorghe Spanache, Gheorghe Francisc zis Franc, Gheorghe Roșu zis Nișcu, Ion Botezatu zis Tolan, sau Brețcan, în Palanca; Serban Dascălu, Dumitru Sprintenu, Ion Andreescu și Costică Filip zis Cal belit, în Brusturoasa; Ion Amare și Mihăilă pe Comăncă; sau Surdu, în Hângănești... Și alții, mulți alții... Dar despre gaterile tot de apă minate cîndva putem spune vreo vorbă? — mai întrebă prietenul meu Petre Ciotlos. Altădată... Și, pînă una alta, în toată paragina asta, ne-ar interesa un semn bun, o speranță, pentru că oamenii iată, au nevoie de mori... Și speranțe ar fi: la Popoiu se repară chiar în zilele astea moara din grija feciorilor lui Ionică Imbrea zis Biru. S-ar spune apoi că și moara aceasta, năpădită de prea multă liniste, în care stăruim de un ceas și ceva, va începe să macine... Cînd? Crezi că știu?... —

Și pe valea Troțușului, și pe valea Ciugheșului, în Carpații Orientali, oamenii au trebuință de mori, pentru că moara aceea mecanică, adusă cînd și cînd prin satele lor, ori nu vine la timp, ori nu macină făina pe placul muntenilor. Și s-ar chivernisi și ceva energie, zicem noi, dacă din șirul lung al morilor de mai sus s-ar porni citeva, nu chiar toate, ci atîtea din ele cite ar fi de folos. Undeva însă lucrurile mereu se încurcă și mărturisim că noi înșine, cu toată strădania noastră, nu am izbutit să deslușim incilceala care stă ca o stavilă pe ieruga uscată. Nu am izbutit, pur și simplu... Fiecare dă vina pe altul și nu se înțelege nimic, dar nimic. Și ce mare filozofie ar fi să se pornească odată și odată și morile astea?... Că doar nu crede nimeni că primarii vor fi chemați să le mine. De minat le vor mina tot apele în veci nescutate ale riurilor noastre de munte. Și tocmai pentru că nu am înțeles mai nimic din motivele care tărăgănează împlinirea unei trebuințe a oamenilor, iată, cerem deslusirea lor încă o dată, în scris.

Într-adevăr, pornindu-se toate morile noastre de apă, s-ar toarce pe ierugile lor o putere care, poate, în veacul acesta, ne-ar cam fi de folos...

MIHAI PELIN ■

dreapta, eumetrii Neculai Jitaru și u, Ion Mișcă, șeful echipei de trac-ea Ilie Zaharia. (Fotografia de sus)

ea trăgătorii, și înarmați cu pașnice aranii din Gura Crăiești scot cioatele na lor, pămîntul va rămîne curat, ca cmai bun pentru însămîntat

acesor pămînturi care zăceau sub ii, statul, zice nea Zaharia, a inves-ei. Sînt bani mulți, nu glumă, dar ia scoate, pe aceste 300 de hectare, re-a 8 000 de kilograme de porumb la a păcat să lăsăm pămîntul să ruginească sub apă?!

Fotografii de ELENA GHERA ■

Aducerile aminte

Il auzeam pe un meșter de-al meu spunînd, cînd și cînd, ca pentru sine și pentru noi toți:

„Dom'le, cînd voi ajunge să stau pe banca pensionarilor, în Cișmigiu, vreau să mă salute cine mă cunoaște, nu să mă arate cu degetul!”

Nu știu pe unde o fi acum. Știu, în schimb, că de l-ar vedea în Cișmigiu cei ce l-au cunoscut și-ar ridica pălăria cu respectul ce-l datorăm oamenilor de bine.

Ne scoate viața în drum o mulțime de oameni cu inima cît luna plină în miezul verii, ne întilnim pașii cu ei pe pavajul accidental al vîrstelor, îi vedem lîngă noi, gata să pună umărul cînd piatra e mai grea, să descuie cu vorba lacăte grele, să-ți sprijine pasul în călcătura peste moviile nebănuite, peste aricii ieșiți în potecă pe cînd îți era lumea mai dragă.

Oameni de bine. De-ar fi să ne aducem aminte doar de dascălii, înșirați pe drumul nostru spre maturitate precum plopul în marginea șoselei, în cădere serii cînd nevoia reperelor devine acută... De-ar fi să ne-aducem aminte doar de ei și cite am avea de spus.

Se agăță de mine un moment anume, sînt ani de-atunci, una din acele clipe de cumpănă, cînd decizia o iei singur, cu sau fără sfaturi, ultimul cuvînt e al tău, ultimul, cel hotărîtor, una din acele clipe cînd cumpăna este și grea și greu de așezat în poziția dreaptă, și poate tocmai unde dreptul de a decide îți aparține, punctul în care te oprești spunînd „Da!” se dovedește atît de repetat în poziții potrivnice.

Terminasem liceul, mă aștepta un examen de admitere, sperietor și complicat ca orice examen, mă aștepta, mai

ales, dincolo de el o zonă de incertitudini materiale — a avea, a nu avea bursă! — lucru pe care n-aveai cum să-l cunoști decît mult mai tîrziu.

N-am riscat. Am zis nu, m-am retras liniștit, încheind conturile, definitiv ziceam eu, cu ce însemnaseră pînă atunci grijile școlii.

„Tu ce faci?” Îmi ieșise din întimplare în drum. „Eu? Nimic”. Nu se mai putea oricum face nimic. Era prinzul și a doua zi, dis-de-dimineață, începeau probele de admitere. „Nici măcar să încerci?” Să încerc, ce? Un examen luat, dacă ar fi fost luat, însemna nimic. Fără bursă, ce putea să însemne?

A insistat. Nu m-a lăsat pînă cînd eu diploma de absolvire în buzunar nu m-a văzut plecînd spre facultate. Cînd am ajuns eu la decanat, rectorul se afla în inspectie, solicitîndu-mi închiderea lucrărilor. „Peste o oră trebuie să raportăm la minister situația înscrierilor”. „Sînt cîtiva care n-au toate actele”. Era și cazul meu. „Nu-i vom lăsa la oral fără dosarul complet de înscriere. Acum primiți-i!”

Cele trei zile de probe scrise au trecut repede și, să fiu sincer, fără probleme. Adică, cu destule probleme pe foaia de examen, dar și cu destule soluții date de noi.

Așteptam rezultatele. În prima zi, nimic. În a doua, nimic. Sătul să-l tot batem la cap cu întrebările, portarul găsi-se o formulă de descurajare: „Da' ce, taică, trebuie să vă răspund eu?”

Simbătă dimineața, încerc din nou. Tot nimic. Probabil se vor așșa mine, și oralul începe, pentru cine va trebui să înceapă, luni.

Am revenit duminică la prînz. Primele note fuseseră date în cursul dimineții. Explicîndu-i decanului nedumerirea mea, îmi răspunde nedumerit: „Dumneșta așteptai să te chem eu de acasă”. Dar, ignorîndu-și numele — se chema tovarășul AL

Rău — a făcut gestul plin de bunăvoință de a mă însoți în sala de examen. S-a întîmplat să fie acolo admirabilul profesor de fizică Agărbiceanu. „Am convenit dimineață cu candidații asupra unei pauze de masă. O luăm imediat. Pofțiți după aceea”.

Mai mult mort decît viu, cu un pix de împrumut, am pășit în sala, strivită de tabla pe care erau așteptate răspunsurile noastre. Cît să fi durat? O oră, poate mai mult. Cu un petic de hîrtie în mînă, pe care era scrisă nota, am ieșit pe stradă, mergînd ore în șir fără să îndrăznesc a o despături. Auzisem fel de fel de istorii despre modul de naștere a cunostintelor în învățămîntul superior, despre ciudățeniile unor examinatori, despre postura falimentară a multora dintre preledenții la mina studentiei. Cînd m-am decis să despăturesc hîrtia strînsă atîta timp între degete, am citit pe ea trei cifre: 9.50.

Am intrat la facultate. În primul rînd, am eu credința, datorită aceluia „Nici măcar să încerci?”, rostit într-o zi de luni pe la prînz de profesoara mea de matematici de la „Vulcan” — Constanța Savu. Tot ea, cîteva zile mai tîrziu, de teamă să nu mă întorc la ideea mea veche cu bursa, m-a invitat în cancelaria în care intrasem de sute de ori ca elev: „Uite ce este: noi avem un copil, tot student, tot în anul I. Are unde să stea și unde servi masa. Pînă cînd tu ai să primești bursă, n-avem îndoieli că așa se va întimpla, consideră-te bursierul nostru!”

Au trecut mai bine de 20 de ani dar vorbele, gestul și tot ce tine de el sînt proaspete și azi și vor fi toată viața ca niște gladiole în glastră, ferite de sărutul brumei.

Oameni de bine. Ne descoperim uneori furati de timp și de treburi și uităm a le rosti numele.

NEAGU UDROIU ■

Mă adresez dv. ca să mă ajutați, pentru ca să mă funcționeze și frigiderul meu „Artic”, care de 15 zile îl țin în casă ca mobilă. Am făcut intervenție la unitatea reparatoare din București, care a trimis un depanator și a constatat că trebuie agregatul înlocuit, și asta durează peste o lună de zile, fiindcă nu au agregate, deoarece fabrica din Găești nu le trimite. Am sunat la Găești, unde am explicat situația și am insistat să se trimită agregate, că stau depanatorii degeaba. Răspunsul a fost să se trimită să se ridice cite agregate au nevoie, fiindcă unitatea respectivă este obligată să-și ridice singură piesele și agregatele de schimb de care au nevoie. Atunci am sunat înapoi la cei care repară, convingându-i să trimită o mașină la Găești — dar au trecut mai multe zile și la mine tot n-au ajuns. (Antonescu Nicolae, Intr. Ion Șulea nr. 50, București)

Procuratura generală: Referitor la scrisoarea petiționarei Dinușcu Maria, din București, str. Oltului nr. 20, vă comunicăm că s-a declarat recurs extraordinar împotriva sentinței civile nr. 6321, din 13 noiembrie 1978, a fostei Judecătoria a sectorului 5 — București și a deciziei civile nr. 856, din 5 aprilie 1979, a Tribunalului municipiului București, recursul extraordinar, împreună cu dosarul cauzei, fiind înaintat Tribunalului Suprem

Comitetul Executiv al Consiliului popular al sectorului 3: Ca urmare a scrisorii cetățeanului Dan Aurel din București, alea Macaralei nr. 16, ap. 26, privind rețeaua comercială din zona în care locuiește, vă comunicăm: Pentru îmbunătățirea deservirii populației cu produse alimentare și bunuri de larg consum s-au prevăzut a se construi, în zona în care locuiește petentul, o serie de blocuri dotate cu magazine la parter, după cum urmează: Bl. 6, situat pe str. Codrîi Neamțului (profile de alimentară generală, pline-lapte, fructe-legume-tungerie și cofetărie), cu termen de dare în folosință în anul 1980; Bl. U-6, situat la intersecția Bd. 1 Decembrie 1918 cu str. L. Rebreanu (alimentară generală, pline-lapte, galanterie-mercerie, parfumerie și tungerie), termen 1982; Bl. Z1-Z2, situat la aceeași intersecție (profile de frizerie-coafură, legume-fructe, cofetărie, librărie-papetărie, punct farmaceutic, electrice și uz casnic), cu termen 1982. De asemenea vă informăm că tot în această zonă funcționează Complexul A-18, situat pe Bd. 1 Decembrie 1918, care are 9 unități comerciale, totalizând peste 1200 mp.

Subsemnatul Marinescu Gheorghe, domiciliat în comuna Podeni nr. 19, județul Mehedinți, om al muncii cu serviciul în Băile Herculane, jud. Caraș-Severin, prin prezenta revin în numele celor peste 180 de oameni care lucrăm în acest oraș și sistem din comuna Podeni, cu rugămintea de a ne ajuta să ni se pună autobuz, pentru a ne putea deplasa pe o distanță de 56 km. În acești ani s-a construit un drum care pleacă din comuna Podeni, până la bifurcarea cu drumul național E 94. După multe insistențe, anul trecut s-a înființat o cursă Orșova—Podeni dar numai după două luni a fost suspendată. Atunci s-a luat inițiativa ca fiecare cetățean să dea 50 de lei pentru a se plăti balastul, și în fiecare duminică cite 150 de oameni au ieșit la muncă patriotică, pentru nivelarea drumului din dreptul comunei Ciresu până la Podeni, circa 7 km — drum pe care însă secția de drumuri Mehedinți nu vrea să-l ia în primire, găsind numai pretexte. Deci noi sistem în continuare obligați să mergem acasă pentru a ne vedea familiile sau pentru alte probleme ale locuitorilor din această comună cu peste 4000 de suflete, trecind peste munte, la fel ca acum sute de ani. Dorim să știm de ce este așa de greu ca tovarășii de la Drumuri și poduri să preia bucata de drum de la Ciresu la Podeni, ajutând o multime de oameni, care lucrează la Herculane, Toplet, mina Mehădia sau pe clisura Dunării să călătorească în condiții civilizate, scurtind timpul și având astfel o legătură mai strânsă cu comunele și orașele din apropiere.

Intreprinderea de transport București: La scrisoarea unor cetățeni adresată redacției revistei FLACĂRA, prin care se sizează unele deficiențe cu privire la activitatea transportului în comun pe linia 55, vă informăm că cele sesizate au fost analizate cu colectivul liniei în prezența factorilor de răspundere din autobaza Floreasca. Urmare a analizei făcute, au fost luate măsuri de intensificare a controlului și de urmărire a modului cum șoferii de pe această linie își respectă sarcinile de serviciu. De asemenea, s-au luat măsuri pentru revizuirea autobuzelor repartizate pe linii, în vederea punerii în circulație a unor autobuze corespunzătoare din punct de vedere tehnic. O atenție deosebită o acordăm luării unor măsuri de normalizare a circulației autobuzelor, iar atunci când constatăm deficiențe dispunem sancționarea celor vinovați.

La data de 6 mai 1979 am cumpărat o pereche de pantofi, cu suma de 360 lei, de la magazinul O.C.L. Timișoara, pantofi executați de Fabrica de încălțăminte Oradea. Am purtat acești pantofi circa 60 de ore, revenind o uzură de 6 lei/oră, după care am rămas desculț pe stradă, fiind nevoit să-mi cumpăr altă pereche, pentru a putea ajunge acasă. În data de 8 ianuarie a.c. am trimis acești pantofi, însoțiți de o cerere, pe adresa fabricii din Oradea. După 10 zile am primit coletul înapoi, cu pantofii în aceeași stare, dar cu mențiunea de preț de 298 lei. Cred că fabrica avea măcar obligația de a răspunde la cererea mea dar nimeni nu pare să fi fost dispus să se obosească măcar atât. (Ing. Răescu Gheorghe, str. Unirii 190-A, Craiova.)

Consiliul popular al Orașului Victoria, județul Brașov: Vă facem cunoscut că numitului Chirilovici Vasile, care a scris pe adresa redacției dv., i s-a asigurat spațiu locativ corespunzător, compus din două camere în strada Victoriei nr. 4, ap. 4 și s-a și mutat aici de citeva zile.

Centrala materialelor de construcții: La cererea înaintată Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții prin intermediul revistei dumneavoastră, de către Ionescu Mihaela din Cluj-Napoca, str. Fintinele 63—65, vă aducem la cunoștință că, luând în considerare situația familială deosebită a petentei, sîntem de acord cu transferul de la Fabrica de prefabricate din beton Miercurea Ciuc la Intreprinderea Carbochim Cluj-Napoca.

Intreprinderea de transporturi auto Alba: Urmare a adresei dv., cu privire la greutățile întâmpinate de elevii navetiști pe traseul Blaj-Lupu, vă comunicăm următoarele: Într-adevăr, în zilele cuprinse în sesizare s-au înregistrat întârzieri, fiind cauzate de numărul redus de autobuze active, aducându-se greutăți la transportul elevilor. În momentul de față s-a reglementat transportul pe traseul Blaj-Lupu, executându-se cursele conform mersului de autobuz, asigurînd mijloc de transport elevilor atât la ducere cit și la întoarcere. Referitor la reintroducerea autobuzului pe traseul Blaj-Lupu la ora 19,30 în perioada de practică a elevilor, I.T.A. Alba este de acord în cazul în care numărul elevilor care sînt programați în practică justifică introducerea autobuzului.

Dispensarul Ferentari, aflat în subordinea Policlinicii Rahova, a funcționat pe strada Veseliei, avînd telefonul 80 41 35. După seismul din 1977, clădirea fiind avariata, dispensarul a fost mutat provizoriu pe strada Ciuboțica Cucului, unde imediat s-a mutat telefonul cu vechiul număr. De două luni, de cînd acest dispensar a fost mutat în clădirea destinată de pe strada Mihail Kalinici din Prelungirea Ferentari, acestei unități sanitare nici pînă în prezent nu i s-a instalat telefonul atât de necesar. De aceea mă fac ecoul cererii cetățenilor acestui cartier și vă rog a interveni pe linia cea în drept, pentru instalarea de urgență a acestui rapid mijloc de comunicare care este telefonul. (Trupeanu Victor, str. Tunsu Petre nr. 14, sector 5, București)

Locuiesc pe strada Aurel Vla-

cu nr. 14, comuna Voluntari, sector 2, și chiar alături se află un teren de 4000 mp cu citiva pomi fructiferi, între care și un nuc mare, de toată frumusețea. Chiar aici, sub acest nuc, Consiliul popular al comunei Voluntari a adus un container în care cetățenii din jur să poată depozita gunoii, un lucru foarte bun, dar necazul nostru este că gunoii nu se ridică cu săptămînile și, astfel, de jur împrejurul containerului s-a format o adevărată morman de gunoi, o permanentă sursă de infecție și îmbolnăviri, în special pentru copiii care se joacă pe aici. Vă rugăm să interveniți la Consiliul popular, pentru ca pe viitor gunoii să se ridice cel mult la 3—4 zile. Pe acest teren, cred, ar fi mult mai bine dacă s-ar face un parc de joacă pentru copii, cu munca voluntară a cetățenilor. (Diaconescu Gheorghe, în numele celor 10 semnatari ai scrisorii)

Direcția de fond funciar și cadastru: La adresa dv., însoțită de scrisoarea cetățeanului Nistor Gheorghe din comuna Gorgota, județul Prahova, vă comunicăm: Prin Ordinul M.A.I.A. nr. 212 din 29.IV.1980 s-a aprobat scoaterea din producția agricolă vegetală a unei suprafețe de 500 mp situată în perimetrul construibil al satului Potigrafu, comuna Gorgota, județul Prahova, în vederea construirii de locuințe proprietate personală a membrilor cooperatori Nistor Gheorghe și Ghiță I. Ioan. Ordinul M.A.I.A. menționat mai sus, a fost transmis la Direcția generală pentru agricultură și industrie alimentară a județului Prahova cu adresa nr. 56 854/29.IV.1980, pentru a fi aplicat.

Anul trecut revista FLACĂRA publica, însoțit de fotografii, articolul „Doi cu sapa — cinci cu mapa”, în care se spunea: „În Parcul Libertății, la binecunoscutul teatru de vară Arenele romane și-a făcut apariția constructorul, pentru a înlătura urmele efectului cutremurului din 4 martie 1977, spre satisfacția numeroșilor amatori de spectacole în aer liber”. Dar se atrăgea atenția constructorului că dacă se va lucra în continuare așa (vezi titlul articolului), pînă se vor termina reparațiile va trece vara. Ei bine, vara a trecut, reparațiile n-au fost terminate, iar constructorul a părăsit acest edificiu fără a da semne că va reveni curînd. Între timp deteriorarea continuă, atât datorită intemperțiilor, cit și delăsării oamenilor. Se apropie altă vară, și poate că intervenția revistei FLACĂRA îi va determina pe cei în drept să ia măsurile corespunzătoare pentru ca acest amfiteatru cu citeva mii de locuri să fie redat circuitului cultural, așa cum așteaptă numeroșii vizitatori ai Parcului Libertății, și nu numai ei. (Ionescu Vasile, str. Nifon nr. 118, București)

Vă informez despre următoarea „inovatie” folosită cu excelente rezultate de către I.L.F. Cimpina, sucursala Sinaia, care a găsit astfel soluția de a se debarasa de toată marfa depreciată, oferînd o cumpărătorilor preambalată. Astfel am luat de două ori cartofi preambalați, pe care i-am plătit cu 5,80 lei sacosa și pe care i-am dus apoi direct la lada cu gunoi. O dată au fost negri în interior, a doua oară au fost complet degerați. Preambalarea — o idee la care subscriem dar să nu devină un mijloc de a înșela cumpărătorul! (Vasilescu Dumitru, str. Amurgului nr. 10, Sinaia)

Subsemnatul Bărbulescu I. Nicolae, învătător pensionar din comuna Bălești, satul Stolojani, județul Gorj, vă rog să ne sprijiniți într-o problemă de interes general. Satul Stolojani se găsește la o depărtare de 8 km de comuna Bălești, în centrul căreia se află Dispensarul uman, cu toate cadrele sanitare de care dispune. Avem nenumărate cazuri de îmbolnăviri în sat și bolnavii, copii, bătrîni între alții, trebuie de fiecare dată să parcurgă distanța amintită, chiar dacă este nevoie numai de administrarea unui medicament sau a unei injecții. Dorința tuturor cetățenilor din satul nostru este ca Direcția sanitară a județului Gorj să binevoiască a înființa un Punct sanitar și în Stolojani, eventual într-o cameră din localul Căminului cultural care se găsește liberă. S-ar

putea de asemenea ca un cadru sanitar, prin rotație, să vină zilnic în satul nostru, folosind autobuzul care leagă cele două localități, autobuz care trece prin Stolojani de 4 ori pe zi.

Consiliul popular al municipiului București: La cererea tov. Șerban George vă facem cunoscut următoarele. Potrivit adresei nr. 965/1979 și 1188/1980 a C.P.C.P. termenul de dare în folosință a blocului nr. 122 Militari s-a decalat pînă la 30.IX.1980 și în această situație nu mai operează art. 16 din H.C.M. nr. 880/1973. Contravaloarea celor două rate reținute din drepturile petiționarului și virate la Sucursala de Credite C.E.C. în contul creditului acordat pe termen lung, i se poate restitui la cererea sa. În acest sens i s-a comunicat și petiționarului.

Consiliul popular al sectorului 3 — București: La scrisoarea nr. 907-B1/80, prin care numita Nicolau Constanța solicita atribuirea unei garsoniere în blocul 63, str. Dristor 97-119, vă informăm: Comitetul Executiv al sectorului 3 a analizat cererea sus-numitei și a emis înștiințarea nr. 250/1980, prin care s-a atribuit garsoniera 532 din blocul sus-menționat.

Sînt elev Badaea Ciprian, de la Liceul Ion Creangă din București. În ziua de 17.IV, m-am deplasat la chioșcul de difuzare a presei de pe Bulevardul D. Cantemir, unde locuiesc, pentru a-mi cumpăra un plic de timbre de 2 lei, pe care scria cu litere de-o șchioapă: „Mărci postale străine”. Mare mi-a fost mirarea atunci cînd, deschizîndu-l, am constatat că el cuprinde numai mărci postale românești.

Trecînd prin orașul Bașeș pe data de 11 aprilie 1980 am dorit să alimentez cu benzină autoturismul meu de la stația PETOC ce se află pe șoseaua națională, în apropiere de Intreprinderea de boghiuri. „Plătiți un spray, mi s-a spus, și vi servim cu benzină!” Am protestat, ca și alți clienți dealfel, cerînd o justificare scrisă din partea forului tutelar, lucru care desigur nu mi s-a prezentat. Am scris în conlica de reclamații nemulțumirea mea, după care, ca să pot totuși pleca, am plătit un spray și am primit benzină. As dori ca și acest caz, pe care-l consider desigur izolat, să nu se mai repete, spre cinstea și lauda celor din comert. De asemenea consider că acele obiecte mai puțin solicitate de cumpărători, dintre care unele sînt refuzate pur și simplu, să nu se mai producă, prin această măsură punîndu-se capăt și consumului inutil de materie primă, materiale și energie, canalizînd aceste elemente către acele ramuri ale economiei naționale deficitare la acest capitol. (Barbu Constantin, str. Cornisor nr. 13, București)

Consiliul popular al municipiului București: Referitor la scrisoarea cetățeanului Ghițescu Alexandru, care privește situația Căii Călărăși (între str. Sfînta Vineri și str. Mircea Vodă) vă facem cunoscut următoarele. Pentru curățenia străzii Călărăși s-a luat legătura cu Administrația domeniului public sector 3 și a fost prinsă în planul ciclic de curățenie manuală și mecanizată al străzilor. Pentru gurile de scurgere, I.C.A.B. a intervenit în ziua de 24 aprilie a.c. și a executat curățirea celor infundate pe această porțiune de stradă. Totodată s-a intervenit la I.T.B. pentru repararea pavajelor la carosabil, deoarece zona tramvaiului ocupă strada din bordură în bordură.

Consiliul popular al județului Vaslui: La adresa dv., prin care ne trimiteți spre rezolvare scrisoarea numitului Moșneagu Ioan din Vaslui, vă comunicăm: Numitul Moșneagu Ioan a fost sancționat conform Decretului 76/1975 art. 13 și Decretului

nr. 153/1970 art. 2 lit. f și g. Militia municipală Vaslui cu mență de 1500 lei pentru sare de ebrietate, acostarea fa- liei Iancu Lefter Mihai, pe o în prezent o reclamă, și p- tru tulburarea liniștii locat- lor. Tovarășul Moșneagu I- a fost discutat în cadrul col- tivului de muncă, făcîndu- recomandarea să aibă un ce- portament civilizată în rela- cu vecinii.

Poșta redacției

ADMINISTRATIV

Radu Ciutu — Rimnicu V- cea: Bărbății care au o vech- în muncă de 30 ani și au luc- mai puțin de 15 ani efectiv gr. I și mai puțin de 20 ani gr. a II-a, însă aceste perio- depășesc 20 ani, se pot pensi- la cerere, la virtele prevăz- pentru cei care ar fi luc- efectiv aceste perioade nu- în grupa a II-a: din datele, ați avea o vechime în mu- de 23 ani în gr. a II-a ceea- v-ar da dreptul să solici- pensionarea pentru limită- vîrstă și munca depusă la- plinirea vîrstei de 58 ani ● **Tre Oprea — București:** Per- nalului muncitor din unită- socialiste de stat i se repa- zează locuințe pe baza pro- nerilor colectivelor de muncă care își desfășoară activita- aprobate după caz, de consil- oamenilor muncii. Deci, ac- sați cerere pentru locuință c- ducerii unității în care aveți- cul de muncă ● **Tudora Hur- lescu — Suceava:** Cei care- sesc din imobil una sau 3- multe luni și dacă anunță- scris despre aceasta comi- te asociației locatarilor nu plă- întreținerea pe perioada res- tivă ● **Dumitru Gheorghe** București: Vă sfătuim să- adresați Oficiului forțe de m- că din cadrul D.P.M.O.S. a r- nicipiului București pentru- se oferi loc de muncă în rap- cu pregătirea dv.

MARGA NEDELEA

SOCIAL

● **Nedelea Mihai — Bu- rești:** Vinovatul a fost def- justiției sub acuzarea: omor- efect indirect ● **Cojoacă Sta- — Teleorman:** Condamnarea referă la măsurile de preven- care n-au fost luate și care- traș în atribuțiile dv. ● **Tân Dumitra — Tulcea:** Cauza m- tiilor soțului rămîne necunos- sau însăși împrejurarea? ● **Agela Ionescu — București:** puteți adresa Comisiei pe- ocrotirea minorilor de pe lii- Consiliul popular ● **Ion Par- chiv — Craiova:** Culpă exi- justificările n-o desființează- explică numai ● **Elisabeta- trate — Craiova:** Răspunsul- nisterului Muncii vă stabile- dreptul; întreprinderea c- aceea care are obligația de- aplica ● **Drăgușanu Vasile** București: Am trimis mer- riul dv. la MITC ● **Adrian F- cup — Reghin:** Descrieți de- liat cazul sau vizitați-ne la- dacție ● **Lazar Mioara — Bi- la:** Cererea a fost soluțio- favorabil ● **Ildias Eftimia** Galați: Vom da curs memo- lui dv. ● **Eleonora Predescu** Galați: V-ați adresat gr- procuraturii; cazul este de c- petența comisiei de judec- ● **Fildier Ana — Bistrița:** Șe- la vă învinuiește pe dv. Resp- sabilitatea este desigur comu- regulamentul trebuie totuși- pectaf ● **Amăruței Ilarie** Bistrița: A fost redeschisă- mărirea penală ● **Ciob** Gheorghe — București: C- a fost dezbătut în numărul 4- revistei ● **Pantazică Stoian** București: Se cunoaște pro- locul accidentului; inform- este incompletă ● **Mirșu Io-** — Focșani: Sentința definit- nu este cunoscută; rever- **Stroe Emilian — Focșani:** este cazul la care vă refer- v-a derutat asemănarea de- me ● **Pamfil Anuța — Bu-** rești: Depozitiile martorilor- incid cu mărturia soțului. Pu- șanse în recurs

NICOLAE CRISTACHE

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile ano- nime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit ma- concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventua- telefonul unde vă putem găsi.

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Tudor Arghezi

În literatura noastră din trecut, nu ini au fost scriitorii morți înainte vreme; nu prea numeroși au fost cei ce au atins vîrsta patriarhală, iar tre aceștia, mai toți înceta-eră de l't de a mai scrie. Prodigios prin ocitate, Arghezi debutează la 16 ani și uimește patronul literar, pe oriosul Macedonski, prin virtuozitate, o vîrstă cînd, după propria mărtur-re a acestuia, el însuși biiguia ver-. Totuși, autorul **Agatelor negre** (194) este încă tributari, cu toată mă-ria lui, macabrului postbaudelai- și armoniilor verlainiene. Întors țară (1910), după o expatriere de cî ani, Arghezi se afirmă cu ocazia si singure campanii publicistice (11), ca un pamfletar de forță și a-șă faimă întunecă pe aceea a poe-ți, care avea să se afirme plenar în oca interbelică. Atunci se afirmă și rele prozator, care revoluționează bajul, printr-o concentrare maximă, n infuzarea neologismelor și vio-tarea sintaxei. Scriitorul atacă toate urile: „tableta”, — formă chinte-fială a prozei scurte, schita, roma- și cronica teatrală și cea plastică. trul, iar în poezie elegia, psalmul, oga, satira, fabula, poemul ciclic, endiar sau cosmogonic, tîlmăcirea leată la nivelul re-creației, paralel ziaristica, în care pamfletarul se mă ca un redevabil francilor, ne-formist.

Proprierea de Eminescu, care s-a bus generației mele, se susține prin natul amindurora, la vremea lor, în spațiul poeziei lirice, cit și în la al prozei literare, dar și al zia-iciei. Mai puțin filozof decît autorul ssei, Arghezi nu este lipsit de sim-misterului cosmic, de fiorul meta- și de spaima escatologică. În cite oezie a lui, Grivei e și el „secerat” „semnul de întrebare”, iar „bivolul vește în „golul mare”. Firul de lar-cartoful în germinatie, „lehub”, ele, caprele maici, lăsînd în urma boabe de mătîni, brotăceii și bro-l, dormind „întîși pe canapea”, îl se umanizează, uneori în direc-grațiosului, alteori în aceea a su-tului. În centrul operei este însă ul, slăvit pentru că s-a ridicat cu i la cer, pentru că și-a făurit unel-pentru că transformă materia și își ură lanțurile, afirmîndu-și demni-a prin muncă și creație. a vîrsta de 87 de ani, cînd condeul cîzut din mină, în cea din urmă vieți, Arghezi își păstrase aceeași a creatoare, de scriitor profesio-. În toată puterea cuvîntului, care adus în realitate normativul „nulla sine linea”

ȘERBAN CIOCULESCU ■

Fotografie de A. MIHAILOPOL ■

Atelier: FLORIAN PITTIȘ

Înainte de a plînge și a rîde, publicul trebuie să înțeleagă

*„Omul” care lupta pentru idealurile sale
... este un om viu!” (NON QUIJOTE)
Florian Pittiș*

Mai întii a trebuit să aștept termina-rea repetiției. La Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” se pregătește o nouă premieră. O piesă în care actorul Florian Pittiș e prezent. În cele din urmă discutăm în „cabina Toma Caragiu”.

— Să începem conversația prin a-l prezenta pe tînărul actor Florian Pittiș.

— Ce importanță are unde m-am născut, cînd și toate celelalte?

— Are. Sînt puncte de pornire pe care îndrăznesc să le socotesc esențiale atunci cînd dorești să faci prezentarea identi-tății cuiva.

— Pentru mine nu au nîi o impor-tanță. Așa am declarat și într-un pro-gram al Cenaclului „Flacăra”. Nu vreau să trăiesc din ceea ce am făcut, ci numai pentru ceea ce fac. Nu contează cînd m-am născut.

— Ce face actorul Florian Pittiș, ce repetă?

— Ce face el? Se chinuie, se bucură. Crede că trăiește. Mă chinui întotdeauna atunci cînd sînt obligat să colaborez cu oameni în care nu cred. Mă bucur ori de cite ori mă întîlnesc cu oameni de aceeași structură, cu aceleași concepții și împreună reușim să creăm cîteva ore de interes în viața oamenilor care vin să ne privească.

— Ce repetăți?

— Repet o piesă deosebit de intere-santă. Anchetă asupra unui cîtătean care nu a făcut nimic. Din păcate, lu-crurile nu merg încă prea bine.

— Care este rolul ce v-a fost incre-dințat în noua piesă?

— Rolul unui tînăr obișnuit, care nu este în pragul delincvenței, și n-ăs putea spune că nu va ajunge vreodată acolo. El este un tînăr foarte bine pregătit. A fost un elev bun, dar cu notă mică la purtare în piesă, cînd se vorbește des-pere el se folosește și cuvîntul geniu. Dar nu face nimic. E incapabil de acțiune. Si aici vine întrebarea cea mare: De ce? Răspunsurile se mai lasă încă așteptate. Bine ar fi să le găsim împreună.

— Să încercăm!

— Este minunat. Acum putem începe interviul.

— Cum îl vedeți pe spectatorul tînăr?

— Spectatorul tînăr este și va fi mi-nunat. Am fost fericit să văd oameni care descoperă cu mine viața din jurul

(Continuare în pagina 16)

CORNELIA DJIGOLA ■

CHEMAREA HUREZULUI

O țară, un popor le cunosti, lucru știut, pornind de la oameni, de la pri-veliști sau de la operele de artă. Comu-nitățile umane, spunea cineva, sînt in-sondabile prin modul în care folosesc natura, exersîndu-și darurile creatoare asupra peisajului, ca și prin modul în care își gîndesc natura proprie, natura intimă, în faptul de artă. Nu se poate, spunea acelasi cercetător, confunda un peisaj olandez cu unul nipon, chiar dacă în ambele omul vede natura ca o gră-dină, chiar dacă în ambele vom desco-peri cultul florilor și al apei. Nu se poate confunda un peisaj hispanic cu unul de la Dunăre și Carpați, chiar dacă în am-bele omul pare că n-a imixtat, lăsîndu-le pradă fanteziei geografice, armoniilor prime, primordiale, edenice. Operele de artă, monumentele, pun, în aceste cazuri, niste accente. Dar într-un loc, pe tîrmul Mediteranei, monumentul înseamnă un accent de exacerbare, accentuînd natura, ascutîndu-i convulsiile, pe cînd, dincolo, în Carpați, el pune în peisaj un accent purificator, care pornește de la neprihă-nire, deci de la autentic, incluzînd natu-ra în tiparele sentimentului omului despre ea, modificînd-o astfel încît ea să se recunoască pe sine în gestul omu-lui, care-l prelungeste geniu.

Modul în care este gîndită natura si, mai ales, natura intimă, se exprimă, ade-sea, cu maximă rigoare, dar și cu maxi-mă elocvență, în arta ceramicii, acest monument al creației anonime care legi-timează, deopotrivă istoric și artistic, ființa și duhul unui neam, vechimea lui, dănuirea lui. „În locurile unde a fost viață omenească scria, cu ani în urmă, Barbu Slătineanu, în acea carte de că-

pătii a domeniului care se cheamă „Cera-mica românească” — găsim cioburi de vase din timpurile cele mai vechi, căci ele însoțeau oamenii pînă și în mormi-nte. Împotriva veacurilor, ele au ajuns pînă la noi; de multe ori sînt singurele documente ce ne vin din trecut”. Adică niste tulburătoare fragmente sau cioburi din vasul sacru al începuturilor, din cro-

nica străvechimm și permanentei noas-tre, adică niste cărămizi ale temeliiilor care, asemeni cărămizilor genetice, asi-gurînd construcții infinite de forme, fac să circule, viu, pînă la noi, în întreaga-i complexitate și bogăție, spiritul neamu-lui, harul lui, revelîndu-se în întreg si

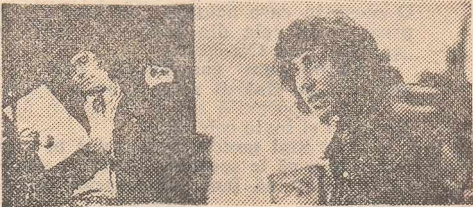
parte, pînă la intruparea majoră în capodopere.

Ce ne spun aceste plămuiiri în lut, ce ne spune arta ceramicii despre noi, des-pere români?

Desigur, ea, această artă, ne este prea familiară tuturor (cel puțin așa ni se pare, cel mai ades, că este) ca să consi-derăm că în farfuria agățată pe un pe-rete sau în ulciulor pus pe un raft s-ar ascunde vreo taină. Cunoscind ceramica oltenească, moldovenească sau transil-văneană, nu intuim însă întotdeauna, cit de strîns e legată fiecare în parte de pri-velistea și privejistea intimă, sufletească a zonei etnografice din care provine, așa cum nu intuim legătura dintre tipurile și stîfurile ce, toate împreună, zugrăvesc prin forme, culori, desene, semnificații, peisajul cel mare al țării și peisajul său istoric, oferînd unul dintre cele mai interesante certificate ale unității și permanenței noastre pe acest păm-int de la Dunăre și Carpați. Un cer-tificat-document al unității de sensibi-litate, de gîndire și măiestrie artistică a românilor, al științei lor de a folosi în chip original, variat, dar unitar, natu-ura, adică pămîntul din care se fac aceste oale, pămînt ridicat la rang de artă. O artă atît de bogată, de expresivă, de totală, am zice, în semnificațiile ei, încît, dacă folclorul literar ne-ar lipsi, am putea deduce principalele motive ale doinei, basmului sau baladei, principiile ritmice ale versului popular românesc, fie și numai din contemplarea capodo-

(Continuare în pagina 20)

ILIE PURCARU ■

Fotografii de EMANUEL TÂNJALĂ

Înainte de a plînge și a rîde, publicul trebuie să înțeleagă

(Urmare din pagina 15)

lor, care nu pun etichetă pe faptele și lucrurile lor, care se bucură sincer de un fapt de viață adevărat. Oamenii aceștia care, chiar dacă vin pe scările Ate-neului în blugi, vin și ascultă cu adevărat muzica. Față de acești oameni trebuie respectat un singur lucru: să nu-i minți niciodată. Dacă o faci odată ei îți întorc spatele și s-ar putea să nu-ți mai arate fața niciodată.

— Dar pe scriitorul tânăr? Cum citiți literatura, poezia tină?

— În primul rînd cu multă atenție. Sper să nu fi ajuns un exclusivist (așa cum au avut și mai au mulți impresia) dar, deși îmi plac Eminescu, Edgar Allan Poe, Radu Stanca, Ion Barbu (pe care încă nu îndrăznesc să-l recit la fel ca și pe Bacovia) în același timp îmi place Bob Dylan din toate etapele de creație și deci îmi place și poezia în blugi.

— E un criteriu de numire a unui astfel de gen de poezie: „poezia în blugi“?

— Nu, e un termen care s-a dat unui gen de poezie și care a fost batjocorit în câteva reviste.

— Puteți da câteva nume de poeți care o scriu?

— Traian T. Coșovei, de exemplu. Multe din poeziile lui Adrian Păunescu, în special cele scrise pentru a fi cîntate, care apelează la un limbaj, pentru anii, prozaic și poetic, iar pentru alții mult prea eficient și prea exact.

— Cum ați ajuns la textul piesei Cum se numeau cei patru Beatles, căreia i-ați fost nu numai interpret ci și traducător și regizor?

— Întimplător. Actrița Clody Berthola mi-a dat un teanc de reviste Plays and players și cum nu-mi place să am cărți sau reviste în casă pe care să nu le citesc, le-am citit. Și într-una din ele am dat peste City sugar (Zahărul orașului) pe care personal am socotit-o de un deosebit interes pentru tinerii de la noi. Și ca piesa să-și atingă scopul, să-și găsească oameni cu care să comunice, n-am putut să o dau pe mîna unui regizor de profesie și în același timp om amator.

— Spectacolul începe cu multă, foarte multă muzică. Unii vin tocmai pentru a o asculta. Vin cu mult înaintea începerii spectacolului. De ce ați conceput astfel spectacolul?

— E o problemă de tactică. Pentru ce venim la teatru? Venim să aflăm ceva nou sau să întîlnim acele lucruri care să confirme gîndurile noastre? Altfel cred că n-ar avea nici un rost să mai venim la teatru. Dacă ideile pe care încercăm să le facem cunoscute piesa Cei patru Beatles ar fi știute de toată lumea atunci spectacolul nu și-ar avea rostul, și-n același timp, cum am mai putea comunica între noi? Anumite lucruri au căpătat pentru unii rang de zeu, uneori pe drept cuvînt, altele din păcate, și atunci e greu să scoți un zeu din capul cuiva și să-i pui alt zeu în loc. Lucrul ăsta nu se poate face decît cu delicatețe. Așa și spectacolul meu, începe de acolo de unde fiecare cunoaște cîte ceva, arătînd celor din sală că și noi, actorii, regizorii, oamenii de teatru cunoaștem aceeași limbă. Cu timpul, sper, făcîndu-ne loc în mintea și inimile lor, soco-

tîndu-ne ai lor, putem încet-încet să deschidem ochii spectatorilor. De-acolo, din interior. Scopul nedeclarat al spectacolului de teatru este ca înainte de a fi de acord sau nu cu cele întîmplătoare pe scenă să înțelegi, cum spunea și Spinoza. Spectatorii nu vin pentru piesă, și ca să-i atrag în sală dau muzică, multă muzică. Oamenii care n-au intrat niciodată în vreo sală de teatru vin acum la Cei patru Beatles pentru muzică. E o tactică. N-are nici o importanță că 10—20 de inși se plictisesc în sală. E o cantitate neglijabilă, atîta timp cît sînt cîștigați alții, mulți, care vor fi în stare apoi să meargă și la alte spectacole. Sînt tineri care umplu Sala polivalentă la concertele pop, lucru minunat, dar care n-au fost însă niciodată la teatru. Aici cine-i vinovat, ei sau teatrul? Răspunsul încă nu-l știm.

— De la teatru să trecem la muzică. Cei patru Beatles ne-a oferit un bun prilej. Ce socotiți că e muzica tină?

— Muzica tină e un termen foarte exact. Ea a existat dintotdeauna și va exista. Tinerii au ridicat această muzică scrisă într-o perioadă de adolescență, de tinerie în care clocotesc ideile, în care omul trăiește nu numai biologic în epoca sa ci și participativ, chiar dacă mai sînt tineri de 20 de ani care spun că nu iubesc muzica pop!

— Unii sînt împotriva acestei muzici tinere, a acestor truveri ai zilelor noastre care însoții de chitară dau glas acelor versuri încărcate de frumusețe, de adevăr, de puritate, de patriotism.

— Nu au de ce să fie împotriva. Muzica asta și moda asta nu e pornită de la noi. Încă de la greci a existat melopeea. Poezia însoțită de muzică (la ei lira și flautul). Deci, nimic nou pe lume. Chitara va dispărea, inevitabil. În muzica pop ea este înlocuită din ce în ce mai mult de instrumente cu clape, de instrumentele electronice. Important este să dai însă impuls noului, indiferent în ce compartiment al culturii, al vieții. N-are nici un fel de importanță că unii compozitori strîmbă din nas cînd aud de chitară, dar cel mai important este faptul că nu există metode de chitară după care să-ți înveți taina, în schimb Editura „Muzicală“ scoate serii din Cîntecul preferat cu acele texte ilizibile. Degeaba se trag semnale de alarmă, nu știu unde există un punct mort. Nu se poate trăi doar ascultînd muzică, cum nu se poate trăi fără o pregătire muzicală, fără o cultură muzicală.

— Sînteți unul din membrii Cenaclului Flacăra, prezentați în întîmplările sale literar-artistice încă de la înființare. Aici, în această familie a Cenaclului, cîntați alături de ei, recitați, faceți pantomimă, dați mici recitaluri de teatru, și totul cu o mare și firească pasiune.

— E foarte normal. Cenaclul, ca formă de manifestare culturală artistică, s-a născut dintr-o necesitate reală a epocii, a vremii în care trăim acum. A unui spectacol cît mai direct, cît mai sincer, fără concentrarea și liniștea snoabă de ascultare a publicului din perioadele precedente, fără un extaz aproape mistic față de actele de cultură ci așa, spontan, socotînd poezia, cîntecul ca un fapt din viața noastră. Nu facem o pauză inutilă din viață stînd acolo în Cenaclu ci, din

contră, ne continuăm viața logic. Poezia există în noi, alături alte gînduri, de alte stări și nu că buie să facem un efort prea mare tr_u a o recepta. Nu sînt de acor atunci cînd intri în teatru să-ți lași jile la poartă, din contră, ia-le cu pe scenă. Așa nu poți să intri pe 2—3 ore într-o sală de teatru și să că-n lume se întîmplă ce se-ntîmplă iar Cenaclu Flacăra ține prezentă această stare de actualitate, de pa-pare a tineretului la viața cetății.

— Vorbim de muzică pop, de mîtină, dar muzica ușoară vă place?

— În general, nu. Cum o să-mi fie un cîntăreț de muzică ușoară care ceptă să cînte „Așa e viața / Are și greu / Așa e viața“, de exemplu. Tîerul scrie așa cum poate el, dar vît e cel care acceptă să facă textu-noscut mai departe, să-l vîerice. Acesta e lucrul și fapta cea mai pe-loasă și mai gravă, lipsa de respon-litate civică, morală, estetică.

— Despre interpretii muzicii folk pop spuneți același lucru?

— Nu, pe ei îi iubesc pentru sp-nou ce-l însuflă muzicii. Ei sînt și numiți interpreți, căci munca lor fi-de la selecția textelor. Bineînțele-mai sînt și nechemăți printre ei, n-ei îi iubesc, nu pe ei îi încurajez.

— Credeți în viața lungă a acestu-de muzică?

— Așa cum ne-am plictisit de bel-o să ne plictisim și de pop. Așa bel-canto-ul nu-și mai atinge scopu și pop-ul se va stinge miine. Ca—nu mai merge albastrul. Ce e gr-asta? Nu trebuie să facem un car-mersul înainte al gustului, al conce-al vieții. Nu trebuie să punem m-în toate. Vedeti orice, numai vedeți-ți orice, numai citiți. Ascultați-muzică, dar ascultați. Deocamdată, tîrziu vom vedea ce s-a sedimenta-toate astea. Eu cer dreptul muzicii-al muzicii folk, dreptul de exis-și a altor forme de manifestări arti-măcar pe picior de egalitate cu op-care este de mult un gen depășit.

— Socotiți că teatrul va rămîna-arta?

— Teatrul va rămîna mereu. F-rulează neutrul, nu ne solicită gînc Sculptura, pictura există acolo, în-noastră, Poezia e neutră, o recepte-acolo, de pe hirtie. Arta spectaco-este altfel. Prin asta noi, actorii, și-oamenii epocii noastre, pentru că-trebuie să știm totul dinainte despre-sajul piesei, în care jucăm și ace-să-l comunicăm și spectatorului, să-gem să fim înțeleși. Actorii nu sînt-terpreți, sînt creatori. Cum altfel-putea crea noi punți de comunica-oamenii? În fiecare sală altele. Nu-jucăm în fața unui public ideal, a-noi jucăm în fața oamenilor și as-obligă. Înainte de a plînge și de a-publicul trebuie să înțeleagă ce ved-

Cronicarii dramatici nu-i ajută, n-ajută. Unii mai au încă etiche-cap. Pe mine încă multe lucruri m-să plîng — aflu actori care joacă c-gînduri decît acelea ale eroului ce-terpretează, și asta din lipsă de cu-din lipsa științei de a-și mișca c-de a și-l stăpîni pe scenă. Un actor-buie urmărit în mai multe spect-ca să-ți poți da seama de ce poat-el, ca să-l poți întîlni în acel mo-sublim al său pentru care îi iubest-să plîng și din cauza mea să plîncet din sală, nu eu să-l fac p-plîngă și atît. Sfaturi de actorie sînt-tule. Important e cine își ia respon-litatea să le pună în practică.

CAP LIMPEDE

Cîntarea României

Festivalul artelor „Miorița” — Vrancea 1980

Continuă, în județul Vrancea, suita de manifestări reunite sub genericul Festivalului artelor „Miorița”, acțiune de amploare și, prin modalitățile de desfășurare alese, prin semnificațiile cărora încearcă să le dea ființă, prima de acest gen din țară, mărturie directă și exemplară a faptului că societatea românească de astăzi se edifica de către om și pentru om, că ea face din perfecționarea omului un program de construcție socială concretă. Din perspectiva definirii poziției umaniste prin interesul constant față de valorile culturii, a asimilării acestor valori și transfigurării lor în resorturi ale acțiunii sociale, acest festival desfășurat pe scena exuberantă și florală a lunii mai cuprinde, între motivele care au dus la organizarea lui și efectele pe care el caută să le genereze, înțelesul adevărului că spațiul de formare a omului crește pe măsura sporirii capacității de creație a societății în ansamblul ei și că, fiind produsul cel mai înalt al devenirii culturii socialiste, educația și formarea multilaterală a omului reprezintă un program politic fundamental, o strategie umanistă a progresului. Așa cum ne spunea Alexandru Crihană, președintele Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Vrancea, Festivalul „Miorița” caută să concentreze în cadrul său pe care vrea să-l instituționalizeze într-o tradiție, prin edițiile ulterioare, deschiderea oamenilor locului către un larg orizont de valori ale științei, tehnicii, artei, literaturii, moralei, precum și să făurească un comportament adecvat acestor valori, pe măsură ce ele devin, la rîndu-le, resorturi ale gîndirii și sensibilității fiecărui participant.

Vom spune, încercînd să prezentăm suocint acțiunile primei săptămîni a festivalului, că ele s-au desfășurat sub semnul educației patriotice, al cunoașterii istoriei și tradițiilor acestei vechi vetre românești de la curbura Carpaților. Astfel, la librăria „Miorița” din centrul orașului capitală de județ a avut loc o dezbateră sub conducerea profesorului universitar dr. docent Alexandru Tănase privind cultura și civilizația geto-dacilor iar la Muzeul județean Vrancea a fost organizată o seară muzeistică intitulată „Burebista în epopeea națională, mărturie și dovezi ale istoriei milenare a poporului român pe teritoriul județului Vrancea,” în cadrul căreia au vorbit Georgeta Carcadia, directoarea muzeului, precum

și muzeograful Dumitru Huțanu, B. Victor și Ion Cherciu. În incinta aceluiași muzeu a fost deschisă, de asemenea, o expoziție de carte românească și străină care ilustrează documentar perioada dacică, de istorie medievală precum și momente importante ale istoriei moderne a României. Ciclul „Cultură și civilizație la geto-daci” a cuprins și proiecția celor două filme românești Dacii și Columna, prezentate la Casa de cultură a orașului Adjud de către profesorul și ziaristul Al. Gavrilescu, directorul întreprinderii cinematografice județene. A doua zi, duminică, la ora 11, la rezervația de arhitectură populară și etnografie de la Petrești, de lângă Focșani, a fost deschisă expoziția, interesantă în planul muzeisticii românești, „Agricultura de la neolitic în contemporaneitate”. Multimea de oameni prezenți, în această zi de odihnă, la Petrești, unde se întinde și zona de agrement a orașului, au ascultat apoi orchestra de muzică populară a Casei de cultură a municipiului Focșani. În aceeași zi, în altă localitate a județului, la Panciu, a fost deschisă o reprezentativă expoziție de artă populară și plastică, de creație tehnică școlară și a avut loc un spectacol literar-muzical și coregrafic. Zi de vîrf a primei săptămîni a festivalului, duminică 11 mai s-a produs extinderea, ca să zicem așa, pe orizontală a acestei ample acțiuni care a cuprins, astfel, totalitatea spațiului vrancean prin organizarea unor spectacole culturale-educative în comunele Dumitrești, Tulnici, Vîntileasca, Măicânești, Sihlea, Tîfești. Dintre acțiunile acestei prime săptămîni a Festivalului „Miorița” mai amintim recitalul de poezie patriotică susținut la Biblioteca orașenească Mărășești de către cenaclul „Poesis” din localitate, deschiderea altor expoziții de artă populară și plastică în comunele Ruginești și Homocea precum și o dezbateră condusă de către Al. Crihană la Casa de cultură din strada Cezar Bolliac din Focșani pe tema „Destinderea în confruntare cu” politica imperialistă de forță și dîctat. Neonazismul și terorismul. Așa-zisele drepturi ale omului în societatea capitalistă”, dezbateră la care au participat soldați, ofițeri și veterani din al doilea război mondial.

Deschis la Focșani, la 5 mai a.c., Festivalul „Miorița” a cuprins aria întregului județ, numărul acțiunilor inscrite sub genericul său a sporit vertiginos și, de bună seamă, diversitatea acestor acțiuni în cadrul cărora a fost antrenat un număr din ce în ce mai mare de oameni. În felul acesta, festivalul începe să dea imaginea cît mai exactă a rosturilor pentru care a fost organizat și a modalităților în care a fost conceput să se desfășoare. În numărul viitor al revistei vom reveni cu alte detalii, ca martori ai acestei experiențe a cărei declarație intenție este nu numai producerea unei extensii ci și realizarea unei calități noi a actului culturii.

D. CONSTANTINESCU

CARTE

Daci și roman

Eroina cărții lui Bodușescu Povestea caporei (Ed. Mil București, 1979, carte reată la cea de-a doua ediție a Festivalului r-nal „Cîntarea Româ-este legenda fică Decebal, captivă la mani, devenită soția neralului Tettius Iuli Povestea este apăsât-bolică. Micapora-poate uita părinții Dacia (la Roma, ea î-prinde și un discret-naj în favoarea cele-este din nouă...), dar-iubește și soful, iar o-pe care-i are cu Iul-continuu, pe alt plan-vestea lui Remus și-mulus, adică a na-unui nou popor. Di-de o frază sprintenă-o intrigă țesută cu știința capcanel-a suspansului (I. E-nescu, să nu uităm, versat autor de cărți-liștite), e, așadar, un-bol care nu ne poate-indiferenți. Și nu ne-indiferenți nu numai

lubirea de frumos

Grădina

O grădină de treizeci de hectare de pământ, întreținută de cincisprezece oameni, care aduce venituri de milioane, se întinde deasupra mării, lângă Eforie. Stațiune experimentală producătoare de semințe pentru alte grădini din țară, înfrățită cu un deceniu și jumătate în urmă; bunătața pământului și hărnicia niinii omenești au reușit să așeze în bucuria privirilor noastre câteva soiuri noi de lălele, unice prin frumusețea lor. Din cele o sută șaiszeci de soiuri de lălele cultivate aici, unele experimentale, din sămânță provenind din Olanda lălelelor, câteva și-au dobândit înfrățirea nouă din lumina mai caldă a pământului scaldat de marea liniștită ce ne privește. Acum, în mai, priveliștea hectarelor de lălele în floare este magnifică. În toate nuanțele, de la roșul aprins la galbenul rembrandtian până la bordoul închis al așa-numitei garoafe negre — care de fapt este de culoarea jarului moenind, lumina refuzând să lucreze pentru culoarea neagră propriu-zisă. Delicată muncă în preajma acestor potiră

ale luminii o împlinesc cu devotație femeile. Directoarea stațiunii este o femeie tânără, Elena Bătlan, prin bunăvoința căreia am putut pătrunde în acest paradis floral într-o după-amiază de aur a acestor zile de mai. Inginera care ne-a condus pe cărările înguste în grădină și sere, Liana Dumitru, cu surisul blând, era în preajma nașterii celui de-al doilea copil. Alte femei împlineau alte munci ușoare cu bucuria legată de nobila indeletnicire. Dobrogea holdelor și a vișei de vie este înmiresmată și de acest fruct al luminii, lălelele. Poate că nicăieri în țară la noi nu le merge mai bine decât aici, lângă mare, unde lumina este mai generoasă și mai îndelungă. Lăleaua este floarea care se lasă atinsă de nuanțele luminii cele mai subtile. Nu întâmplător coloritul marelui pictor Rembrandt, nuanțele pinzelor sale au dat nume acestor flori, unele dintre ele devenite de-acum autohtone, specifice pământului dobrogean. De aceeași nuanțare se bucură și anemonele, aflate și ele în floare acum. Narcisele s-au scuturat dar îmbobocesc deja trandafirii iar garoafele din sere sînt o permanentă. Nu poți pleca de aici fără să arunci o privire în laboratorul unde se pîrguie și se aleg semințele, unde grădinarul este omul de știință, cercetătorul asupra soiurilor florale cele mai potrivite pentru nenumeratele grădini ale pământului românesc.

IOAN ALEXANDRU ■

Un drum, prin lemn, în eternitate

Ca un destin, parcă anume ales, Vida Gheza a locuit pe strada Fierăstrăului la numărul 44, o stradă ce pornește din centrul orașului vechi și se termină undeva sub poalele muntelui. În atelier, fiindcă acolo îi plăcea să-și primească musafirii, în fața unei mari cești de ceai, puteai sta de vorbă cu el ore în șir. Îi plăcea să asculte tot ce i se povestea. Aștepta vești din Capitală, pe care le savura ori de câte ori i se întâmpla să le afle. La rîndul lui, ca orice maramureșean, căruia nu-i plac datorile, povestea la ce mai lucrează și ce mai are de gând să facă. De pildă, ultima dată cînd am stat de vorbă mai îndelung, și-mi aduc aminte exact, ziua era 1 februarie 1980, mi-a spus cu o mare tristețe că lemnul nu-l mai ascultă. „Muncesc o singură oră pe zi. Și în acea oră chinuitoare a zilei sculpez cu dalta. Dar a înlocui barda și securea cu dalta este o deosebire ca de la cer la pământ. Cînd îți faci drum cu securea prin lemn îți prinde inima a troncăni ca toaca, să-ți spargă coșul pieptului”.

Glăsuț îl era trist. Privirile îi erau ațintite undeva în gol iar gândurile l le simțeam departe. Și, ca o tristețe absolută, pentru prima dată l-am văzut invins. „Vin cînd în halate albe să-mi asculte plîsul inimii și drept răsplătă a orei de muncă spun că-i mult și să renunț la ea”.

L-am rugat pe artist să-mi îngăduie să-l vizitez cu un grup de copii, membrii corului „Voces Primavera”. Și, într-o după-amiază de iarnă, în ziua de 5 februarie, însoțindu-l pe poetul Adrian Păunescu, am fost cu toții acasă la Vida Gheza. În fața lui Vida Gheza, pentru el, marelui Vida Gheza, acolo în atelierul de unde multe opere de artă au luat drumul gloriei, corul a intonat cîntecul **Roata**. Toți i-am ghicit în colțul ochilor citeva lacrimi. A spus ca pentru sine: „Pentru mine această zi a fost o adevărată sărbătoare”.

A fost ultima dată cînd l-am văzut. Doar vocea i-am auzit-o de citeva ori. Cu ani în urmă, în Baia Mare s-au tăiat citeva arbori seculari. În semn de respect pentru artist, lemnul i-a fost dăruit și adus în curte. Cînd a văzut buștenii, a mărturisit: „Doresc să sculpez din acest lemn un ciclu volevodal. Numai de-aș trăi citeva ani. Este un ultim dar pe care doresc să-l fac băimărenilor. Lemnul de oraș se va întoarce în oraș, dar sub altă formă de viață”.

Nu a mai avut timp. Drumul lui Vida Gheza s-a oprit în fața acestor bușteni.

În această primăvară capricioasă, inima marelui artist a încetat să mai bată. Mîna i s-a oprit undeva, pe nervura unui lemn, iar privirea i-a înghețat pe metalul bardei.

Cei care au aflat vestea au călătorit, poate, un timp, prin tot Maramureșul îndoliat. Și poate și-au amintit ceea ce spunea uneori Vida Gheza, rezemat de poarta casei, cînd își conducea musafirii, cu acea voce de maramureșean care vibrează la fiecare cuvînt: „Să fie pace pe pămînt”!

SORIN POSTOLACHE ■

Siciliana — reper turistic

Am revăzut Siciliana de Aurel Baranga. Am ris cu lacrimi! M-am plictisit. Am trăit momente penibile. Iar am ris cu lacrimi. Am ieșit în stradă, după ultimul ropot de aplauze, cu gust de limonadă teșinată, colorată violent. Dar am ris. Drumul spre ris a fost adeseori fals, căutat.

Piesa lui Aurel Baranga a stîrnit, încă de la premieră, un uragan de controverse. Dar spectacolul place enorm. Place pentru că e jucat cu mijloace actoricești sigure, cu formule exacte și rețetă de comedie preparată în farmacie, cu tertipurii îndelung șlefuite și verificate în contact cu publicul din toată țara. Spectacolul se joacă întotdeauna cu casa închisă, cu sala aglomerată deși unii actori par de acum oboșiți, plictisiți, jenați și depășiți de vîrstă. În sfîrșit, spectacolul se joacă în hohote de ris și în cascade de aplauze pentru că unii spectatori rid de ei înșiși fără să-și dea seama, alții rid de prietenii lor cei mai apropiați, de vecinii de scaun sau de cunoscuții înfîlșiți cîndva întimplător pe scara de serviciu a vieții.

Prin urmare, piesa nu reprezintă o capodoperă. Plutește prin scenă spiritul spumos și exploziv, irascibil și vitriolant al pamfletarului Aurel Baranga, dar cu o dimensiune provincială. Izbucnește din cînd în cînd, printre replici, hohotul enorm de ris al lui Caragiale, dar cu batista la gură. Ca la strănut.

Spectacolul revăzut zilele trecute la Teatrul „Ion Vasilescu” era al 700-lea. Longevitatea sa excepțională demonstrează însă că oamenii au nevoie de comedii. Comedii mai puțin savante, mai puțin sofisticate. Comedii care merg direct la țintă.

Actorilor care interpretează acest spectacol, autorul piesei, Aurel Baranga, le-a promis un nou text scris special pentru fizionomiile și expresivitatea lor. Se pare că Aurel Baranga n-a mai apucat să

scrie acest text. În orice caz, era extrem de mulțumit de interpreți. Stelian Crengușiu, Dimitrie Dunea, Cristina Deleanu, Sanda Maria Dandu, Mihai Marinescu și în special Dem. Rădulescu au fost ideal distribuiți în reprezentație. Dar vîrstă și gradul de uzură la care e supusă fiecare interpretare face aproape neverosimilă demonstrația „apărării siciliene” la ora de față! Fardul nu mai ajută la nimic. Noroc că publicul vine să ridă. Și ride. Pentru că Dem. Rădulescu are geniul improvizăției, al calambururilor, al gagurilor. Dem. Rădulescu este un comic senzațional dar unilateral și abuziv. El năvălește pur și simplu într-un rol, dă buzna în scenă ca un toreador cu spadă de carton într-o fiestă de friscă, aleargă, se-mpicdică, gi-fie, gilgie, își trage sufletul și se aruncă din nou șarjînd în dialog adăugînd cu de la sine putere și cu de la sine convingere cuvînt, gesturi și lucruri uneori sublime, alteori vulgare, dar cu priză fantastică la public. Nu mi-e apropiat acest gen de umor dar nu pot să nu-l accept. E probabil necesar. Dovadă că publicul vine la Siciliana pentru Bibanu! Numai că amorez și seducătorul din piesă are acum părul aproape complet alb!

Teatrul pregătește o nouă distribuție, cu actori tineri, în tentativa plină de riscuri de a atinge 1 000 de spectacole cu această piesă. În orice caz, spectacolul e gîndit exact, funcțional de către regizorul Olimpia Arghir. Cu unele trimiteri spre kitsch prezente în scenă încă de la premieră. E greu de spus, e greu de bănuțit cine va îndrăzni să intre „din mers” în roluri, beneficiind de avantajul tinereții și de perspectiva timpului pe care-l trăim. Se cere însă un înlocuitor pentru Dem. Rădulescu, el singur o instituție care produce comic pe bandă rulantă. Cine va fi acesta? Pentru că, deocamdată, Siciliana, cu Dem. Rădulescu în distribuție, a devenit aproape un reper turistic la București.

FABIAN DUMA ■

CAP LIMPEDE

ceea ce reprezintă el, ci și prin transcripția lui literară și psihologică. Eroi cărții, daci sau romani, învinși sau învingători, isprăvesc, toți, prin a pierde iremediabil ceva, adică trecutul lor, în beneficiul unui viitor pe care ei, cei cuprinși în epocă n-au cum să-l străvadă. Neliniștea aceasta premergătoare pierderii, feroarea cu care eroii trăiesc, prevestind de asemenea pierderea, anxietatea care-l invadează pe invadator, în chiar clipa victoriei, conferă prozei lui I.B. noutatea ei psihologică și succesul literar asigurat. Foarte frumoase, foarte dense și, mai ales, mult mai aproape de adevărul istoric decît de cel tributar unor legende romantice sint, lângă paginile care evocă Roma imperială, cele ce se apleacă asupra Daciei, a curților lui Burebista și Decebal, văzute ca spații ale unei civilizații superioare, clasice în esență, deci ca natură aliniată tipologic civilizației grecești și romane, prin incidența cu care a crescut. Este o civilizație, arată autorul, stăvilă în etapa virtualității, păstrînd deci, încă

nefructificat, acel capital de surprize care ar fi putut duce, și a și dus în ultimă instanță, peste secole, la dezvoltarea unor însușiri originale și alese. În contextul scrierilor dedicate celebrării a 2050 de ani de la întemeierea statului dac centralizat, cartea lui Ion Bodunescu, prea scurtă pentru greutatea ei de idei și de fapte, este un dar frumos și util.

ION OLTEANU ■

TEATRU

Teatrul Nottara pregătește citeva lovituri cu adevărat de... teatru în acest final de stagione, așa cum a mai făcut și anul trecut. Deocamdată a avut loc premiera piesei **Sîntu Mîtică Blajinu** de Aurel Baranga cu Stefan Radof și Dorin Varga în rolurile principale. Spectacolul se anunță de cursă lungă și de mare succes. Vom reveni cu o cronică amănunțită într-unul din numerele viitoare. Tinăra actriță Michaela Caracaș a intrat

în 24 de ore într-un rol principal din spectacolul „Cum se numeau cei patru Beatles?” de Stephen Poliakoff, în locul Mihaelei Marinescu, imbolnăvită fulgerător. O performanță demnă de un salt la trapez fără plasă, pentru care o aplaudăm. Și-a jucat rolul exact. Regizorul Costin Marinescu, după marelui succes cu spectacolul **Cui i-e friică de Virginia Woolf?** montat la Teatrul din Pitești, pune acum în scenă, în același oraș, **Moartea unui comis-voiajor** de Arthur Miller. Teatrul Național din București pregătește spectacolul cu piesa **Caligula** de Camus, avîndu-l pe Radu Beligan în rolul principal. Ne amintim că acum mai bine de 10 ani, același rol era interpretat pe scena Teatrului Național din Cluj-Napoca de actorul George Motoi. Și era interpretat remarcabil. Piesa **Răceala** de Marin Sorescu se apropie de cel de al 150-lea spectacol pe scena Teatrului Bulandra. Și se joacă numai cu săli pline. După premiera de anul trecut, la Arad, a piesei Centrul

înaintas s-a născut la miezul nopții, montare care s-a bucurat de un deosebit succes, chiar dacă echipa locală, U.T.A., la vremea aceea retrogradă din divizia A, iată că, la Teatrul de Stat din Petroșani, Mircea M. Ionescu, cronicar de fotbal la ziarul **Sportul**, a trăit din nou, duminică, 11 mai, emoțiile rampei, întrucît regizorul Florin Fătușulescu s-a încumetat, deși — coincidentă — nici echipa locală, Jiul, nu stă prea bine în clasament, să pună în scenă o nouă comedie sportivă: **Pelé și eași verzi**.

Circ la... circ!

În spectacolul pe care l-a dat la Petroșani, duminică, 11 mai, la matineu, **Cercul Central** — unitate a Cercului de Stat din București — n-au apărut, cum ziceau afișele și programul, nici leii Ninei Buzduga, nici dressoarea. Cum leii fără dresoare nu ies din cușca lor fiindcă n-au motive, cum Nina Buzduga fără leii săi nu e dresoare la Cercul de Stat ci un cetățean

ca toți cetățenii, cum — în fine — spectacolul, pe toate afișele, era cu lei, prin urmare cu atracție mare, nervii și consternarea publicului petroșean au avut tot temeiul. E firesc să observăm că absența unui artist din spectacol e un fapt iar absența recuzitei — adică a leilor — un cu totul alt fapt. Și asta fiindcă leul e mare, mîncă mult și costă. Cam vreo mie șapte sute lei pe zi cheltuială bună. Nina Buzduga a părăsit spectacolul deoarece s-a certat cu un instrumentist din orchestră. Nina Buzduga nu are dreptul să-și lase leii de capul lor fiindcă un leu e totuși un leu. Primind deci redacția noastră citeva telefoane de la spectatori matineului de duminică al Cercului Central, e firesc să le-nredptăm spre directorul Cercului de Stat, Aurel Iosefini. Chiar, tovarășe Iosefini, cum au călătorit leii singuri?

CURIER LITERAR

Ion M. Doboșariu — București: De netăgăduit

documentarea dv. Sentimentele ce vă stăpinesc în legătură cu trecutul neamului își cer însă transfigurarea artistică necesară. **Daniela Spînu** — București: Nu abandonați științele exacte. Poezia nu răspunde neapărat unor asemenea sacrificii. Este momentul unor lecturi din poezia clasică și contemporană. Nu dați marilor întrebări care vă frămîntă un răspuns mic. **Cristian Păncescu** — București: Din păcate, încă neconcludent. Prea puțin. Despre poezie vorbim. **Dan Bogdan** — București: Tema pe care o abordați v-a solicitat ironia, sarcasmul. Ca în orice artă este necesar și aici un simț anume al proporțiilor. **Camelia Bucur** — Sibiu: Mai cîtește, uită-te bine în jur iar răspunsul ți-l vei da singură. Mai este timp. **Virginia Gheorghie** — Scurtu-Mare, Teleorman: Intenții bune. Mai este necesară însă și puțină (a) chimie.

Manuserisele nepublicate nu se restituie.

ADI CUSIN ■

Cu vreme în urmă, cam pe cînd — luați cu vorba — unii contemporani ai noștri mai grăbiți să-și concilieze gloria cu viitorul păreau a ezita să arunce cu pietre în grădina Mărțișorului, poetul Nicolae Dragoș iniția în revista „Luceafărul” rubrica „L-am cunoscut pe Tudor Arghezi”, ce-și propune să aducă și pe această cauză omagiul de durată marelui poet

L-am cunoscut pe Tudor Arghezi

și, de fapt, marii poezii. Din volumul cu același titlu, în pregătire pentru Editura Eminescu, ne-a încredințat spre publicare EVOCĂRILE REGIZORULUI GEO SAIZESCU, însoțite de fotografii inedite, datorate operatorului Tincu Puran.

1957

În ultimul an de studii, cuprins de febra pregătirii examenului de absolvire și dorind cu tot dinădinsul să mă produc în ale comediilor, dar cu altceva decît Caragiale (deja încercat de nenumărate ori pe ecran) m-am aplecat cu atenție asupra unui selectiv volum arghezian, nu demult apărut pe piață. „Pagini din trecut”: prima tipăritură masivă din scrierile poetului apărută după un sir de ani de aproape totală absență editorială. Am descoperit ceea ce căutam, o schiță plină de savoare, „Doi vecini”, scrisă prin deceniul al treilea de către Maestrul incontestabil al pamfletului românesc. (Și fiindcă veni vorba de satiră, ce film s-ar putea face, dacă ar investi cineva măcar bunăvoință, din TABLETE DIN ȚARA DE KUTTY...)

Am propus schița mai sus-amintită la clasă, profesorii mi-au aprobat-o, am lucrat scenariul, l-am citit în fața colegilor care s-au amuzat copios, iar profesorii, care urmăreau cu atenție evoluția comedio-gramului în spe — întrezărit în mine, pe baza unor lucrări anterioare — m-au sfătuit, neavînd condiții în școală, să bat la porțile Studioului București pentru filmul aflat deocamdată numai pe hirtie. Purtînd la butonieră, ca emblemă, eternul curaj studentesc, am făcut gestul; am insistat cu același curaj la diferite cabinete directoriale; mi s-a dat la lectură scenariul; m-a lăudat poetul Mihai Dragomir, redactorul șef de la scenariu. Aveam oarecare speranțe, dar trebuia să am și opțiunea Autorului. Am căutat-o pe Mitzura Arghezi, i-am spus despre ce este vorba și am rugat-o să pregătească terenul pentru o eventuală discuție cu Poetul. Cu numărul de telefon la îndemînă, asigurat de Mitzura că voi fi primit, în dimineața memorabilă de 14 octombrie '57, am sunat din holul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale” din Șchiu Măgureanu nr. 1.

— Cu maestrul Tudor Arghezi as vrea să vorbesc.
— Mi-a răspuns o voce puțin răgusită, dar cu o dicție impecabilă:
— La telefon.
— Sint... și as vrea...
— Pofteste.

Cu scenariul înfășurat într-o „România liberă”, sfîrșit de emoție, m-am înființat la adresa indicată: Bd. Aviatorilor nr. 70. Maestrul m-a primit neobișnuit de prietenos (m-am mirat pentru că despre primirea altora aflasem păreri destul de controversate!), cu cafea și coniac, adus de buna doamnă Paraschiva. În timp ce-și meșterea singur (ca și tata pe vremuri) o țigară din tutun și foită, m-a îndemnat să-i vorbesc.

— Te ascult, domnule Saizescu.
Am început cam repezit și bilbit să-i povestesc ce-am de gînd și ce-am făcut pînă atunci pentru gîndul meu filmic.

Pufăia cu plăcere din țigara pe care și-o croise singur și zimbea din cînd în cînd. Tin minte că s-a amuzat, ba chiar a ris cînd i-am spus cum am antișambrat la niște directori (i-a plăcut inovația lexicală), și cum a decurs audiența mea la directorul general al Studioului București — Ștefan Ioan.

— Pe acest fotoliu pe care stai dumneata au stat mai toți colegii dumitale, solicitîndu-mi film. Colegi chiar mai în vîrstă decît dumneata. Și-au plecat, plecînd degeaba. Pe acest fotoliu!

— Pe acest fotoliu au stat? Mă mut, mă mut pe celălalt!
„Intervenția mea a avut efect — i-am spus — directorul Ștefan Ioan mi-a primit scenariul, mi-a comunicat apoi că l-a citit și el și redacția, dar mă ține în saș, nu-mi spune ce crede, așteaptă acordul autorului, cu care nu-i de glumit. „Poate să ne spurce” — zice directorul.

— Asta cam așa-i, punctează maestrul, cînd îi redau concluzia directorului. Dar Mitzura ce-o să joace?

Mitzura apare pe ușă zimbătoare, se îmbrățișează mult-mulț cu tătușu (mai tîrziu mi-am dat seama că despărțirile și întîlnirile lor erau însoțite de un adevărat ritual de dragoste patern-filia), și răspunde în locul meu:

— Nici o grijă, tată. Olteanul nostru propune o distribuție mare, cu Birlie, Ninetta Gusti, Carmen Stănescu, Lucian, și mă are și pe mine în vedere.

Plecînd, i-am înmînat maestrului scenariul adus și am îngăimat:

— Studioul îmi cere și o concepție... regizorală. Acum o pun pe hirtie. Să vi-o aduc?

— Nu știu ce-i aia concepție, ăstia se joacă ușor cu cuvintele mari. Dar data viitoare vino cu ea la brat, sau dacă-i grea ad-o în spinare.

20 octombrie 1957

Din nou sun la ușa maestrului. Mă

100
de ani
de la
nașterea
poetului

primește cu aceeași curiozitate de parcă ar fi fost cine știe cine. Bag mina în buzunarul lodenului, scoț și-i întind sfios foile aduse, împăturite cu grijă.

— V-am adus gîndurile mele despre film, Maestre. O să le predau și Studioului dacă sinteți de acord cu ele.

Contrariat parcă de ceva, îmi face semn să mă așez, se duce să caute ceva și dintr-un raft ia, vine și-mi pune în brate niște STIHURI PESTRIȚE.

— Uite, pînă-ți citesc eu gîndurile dumitale, la și citește citeva de-ale mele despre... maestri. Aceleași gînduri le am și acum.

Încep să citesc, înțeleg și mă decid: de-acum încolo voi face și pe dracu-n patru să evit cuvîntul ăsta în fata M... Poetului. Pentru rememorarea celor care poate au uitat, reproduc finalul din BALADA MAESTRILOR, fabulă în care Păcală, aflînd că „domni” de toate profesiile se adresează unii altora („advocații și doftorii și adeseori / Cîntăreți și pictori, dascăli și actori”) cu ciudatul cuvînt „maestre” la decizia să-și gratuleze gloaba de povară cu simandicoasa, mîngiere:

„Și Păcală-și zise: „Vorba asta scurtă E ca mîngierea porcului pe burtă. E ca farmec dulce și, din strîmb ori clung. Simți că te lătește și te face lung. Insul se mindrește, limba-i se deznoadă Și la vînt și, vesel, dă-n nădragi din coadă. Măi ce bine-mi prinde! Am aflat și harul Să-mi pui în picioare bine și măgarul, Cum ajung acasă, vîd eu cit îi este De fudul auzul, și-o să-l strig Maestre!”

„După ce citesc și recitesc Balada, mă uit la Poet: citește atent foilele mele. Căd pe gînduri: i-o place, nu i-o place, ce mă fac dacă nu...”

— Ei, ți-au plăcut „maestrii” mei — aud vocea Poetului.

Mă întorc și-l privesc. Zimbește la mine... smecherește. Îmi dă curaj.

— O s-o fac lanțul sfîntului Anton să fie pildă tuturor. Plăcut, e puțin zis.

— Ei bine, și mie mi-au plăcut scenariul și gîndurile dumitale, reia Poetul. Am să transmit cinematografului acordul meu. Poftim plicul ăsta, își accentuează zimbe-

tu Poetul. I-am scris lui George Macoveșcu despre dumneata și despre film (George Macoveșcu pe vremea aceea era director general și se ocupa de problemele cinematografului în Ministerul Culturii).

Cu plicul eliberator în brate am întins-o spre cabinetul lui George Macoveșcu și l-am predat. Niciodată n-am știut ce a scris Poetul în scrisoarea aceea (deși as vrea să aflu odată și-odată) dar nu după mult timp, am intrat în producție cu filmul.

La plecare, Poetul, stringîndu-mi mina, mi-a spus:

— De ce nu tipărești pe undeva gîndurile dumitale despre film?

— De-abia am terminat, cine mă ia la seamă ca... teoretician?

— Bate-te! Alții teoretizează și noapte neavînd niciodată de gînd să termine ceva!

Probabil că nu m-am bătut suficient dacă n-am publicat încă de-atunci gîndurile mele. Poate altă dată.

★
Tot o zi din oct. 1957

L-am vizitat pe Poet ca să-l comunic intrarea filmului „Doi vecini” în producție. Este încîntat. Auzînd despre intențiile mele umoristice, îmi promite că-mi va scrie un PĂCALĂ românesc cu contingente internaționale. „Îmi place să-l scriu pentru că eu însuși sint un Păcală”. Discuțăm despre film, cinematograful. Poetul nu pare prea convins de situarea filmului printre arte. Caut să fiu bătaios dar mă retrag vîzînd că se supără. N-are rost. La plecare, Arghezi mă interpelează brusc:

— Saizescu e un nume adevărat sau e contrafăcut?

— Într-o enciclopedie străinească mai veche, mi-am cam găsit rădăcina numelui, zic eu: Sais la arabi, Seys la turci... tar într-un dicționar spaniol m-am găsit ca nume... basc: Saiz, ceva în legătură cu crescătorii de cal sau îngrijitorii de cal.

— Interesant, am să cercetez și eu etimologia numelui dumitale. Știi, dumneata semenii cu Topirceanu. Ceva mai brun.

— În toate seamănă — spune doamna Paraschiva.

— Dar mai simpatic — reia Poetul.

Probabil că de-aceia m-a și simpatizat că semănăm cu Topirceanu, de vreme ce și actrița Sandina Stan — prietena o tinerețe a lui Topirceanu, așa am auzit — mă simpatiza la început numai pentru asemănarea mea cu el.

Altă zi din octombrie '57

Mitzura își aniversază căsătoria. Mă invită. Mai sint de față Camil Ressu, Radu Beligan. Arghezi este în vîrstă. Te îl ascultă. Nu îndrăznesc să-l intrerem E caustic. Sofia îl ceartă cînd întepă cineva. Dar el își vede de treabă.

— Academicianul V. E. scrie ușor pe tu că gîndește greu.

Nu umblă cu pretiozitate. Direct expresii: ori injură, ori laudă. Cale mijloc nu pare a avea. Vorbeste despre călătoria în Elveția, despre artă, despre toate.

— Elvețienii sint de o onestitate c riaoasă. Zgîrciți pînă la centimă. La bacșisul și la țigări se numeste service.

— Căutările lui Eugen Ionescu ar interesante. E clar că omeniarea occidentală e obosită. E o plictiseală de moare.

— Cinematograful nu e o artă. Este fotografie animată la care participă teatrul, plastica și muzica, în care tot e actorul.

— Dar regizorul? Întreb eu.
— Regizorul are un rol întîmpiator.
— El este autorul filmului!

— Mă rog. Eu am să spun lucruri astea în Revista FILM dar nu știu dacă vor fi aprobate.

— Arta e clar că se deosebeste știință prin faptul că emoționează. C filmul emoționează, deci...
— Da, dar nu e artă!...

Intrușit se ridicase tonul și pentru toți mă trăgeau de minecă să tac pent că Maestrul nu suportă să fie contraz am tăcut.

14 noiembrie 1957

O lună de zile de cînd l-am cunoscut Arghezi. Este ziua mea de naștere: 25 ani.

Îmi fac cinste: mă anunt și-i fac vizită.

Vorbesc acasă cu Poetul despre fel de fel de lucruri.

— Acum 50 de ani m-am dus în Elveția ca să învăț să scriu. Era liniște, p triarhalismul vieții îmi impunea să muncesc mult. Stăteam 10—15 ore în cîte bibliotecă să mă pun la curent cu o anumită chestie... Acum Elveția îi americ nizată. Nu are schwing — vorba neamțului.

— Nerv, completez eu.
— Da, nerv! Este seacă atmosfera. viață zbuciumată de 100 km pe oră și t singur scop: banul. Elveția și Geneva tr fac impresia unui castel de cărți de distrus, din care acum s-a făcut ceva n, cu totul deosebit, mai puțin agreabil. Elveția e o cofetărie bine aranjată, totul es viu: lacuri, munți, orase, sate... Și toa au frîșcă!...

M-am dus la Minăstire, tot pentru să învăț să scriu. E naiv cine-și închipu că s-ar face altfel literatură decît trudă. Arta e frumoasă la suprafață, d este rezultatul unor tragedii... Un ch sfîșietor pînă izbutești ceva!... Linișt totală din minăstire, o completă relaxa și singurul tel care-l aveam, să învăț me teșug, să învăț secretul, mi-au ajutat ating ce doresc...

(Vorbînd despre tînerii scriitori, Poet își manifesta dezaprobarea față de grai unora de a apărea în volume, în cît m multe volume înainte de a-și fi însușit de cit meșterugul scrisului. Remarca ar ririile lor în diverse manifestări care t mai mult de spectacol decît de arta scri sului. Că sint preocupati din ce în ce m mult de ce va zice publicul despre ei, i viața lor devine mai interesantă dec opera.)

★

— Românii sint o nație plină de cal țări. Păcat că uneori si le trosesc aiure în tinerețe, m-am întîlnit la Geneva c un profesor german, etnograf de meserie. Fără să știe că-s român mi-a spus mul lucruri interesante care m-au bucură Ceteșeanul făcea călătorii profesionale, toată Europa, pe jos.

— Fiecare popor are cîteva motive naționale în cultură și manifestările sa care-l deosebesc de celelalte. Am cercetă spunea el, toate națiunile Europei și fi care are 4—8 motive. Aflati că între toa astea există un popor mic, o insulă om nească aproape, care are nu mai puțin c 33 motive naționale. ăstia-s românii. C ziceți?

— Păi și eu sint român!
A rămas neamțul cu gura căscată.

★

— Am fost întotdeauna de părere c omul trebuie să muncească și manus Prin '35—'37 am ținut la radio conferin îndemnînd oamenii să învețe și meserie

ANA-MARIA IVAN

Un nume nou în poezia tinăra

Iorul patriei

ă nu uitați în graba voastră niciodată
 ă nu uitați — e lucrul important și minunat,
 ă nu uitați ce-i bine dar și ce-a fost atunci, odată,
 ă nu uitați feciorii, soldați ascunși prin flori de cimp
 cum au luptat
 um au iubit pământ — dar să iubești pământ
 inseamnă muncă
 ă nu uitați în graba voastră — nu uitați...
 ă știți cu fiecare clipă — grea sau bună —
 ă mina o puteți întinde spre Carpați
 ă auziți din mingieri cum virfurile sună,
 um Someș, Prut și Olt și stele, stele-ningină
 olindele pe care știm, le așteptați.
 i dacă vreți pot să culeg o floare,
 ă-mbrac iar straie albe, să dansez,
 -arunc din zori semințe crude-n soare —
 rebuie doar să facem florii un botuz.
 Nu-mă-uita" șoptesc în marș nestins soldații,
 Nu-mă-uita" șoptește piinea în cuptor,
 Nu-mă-uita", nu mă uita,
 yem copii și frați ca ei, ei vor fi tații —
 ă nu uitați — avem în noi milenii-ntregi de dor...

nălțare

ătră cinece alunecăm
 ăa pripâi
 i degetele încețate
 e căptușeala buzunarelor
 e roți
 e tramvaiemașiniatubuze
 ecurcați în șireturi
 ecomode
 are ne ascund bine
 onturile hidoase
 e picioarelor nemaisuroril
 iinilor —
 rea ne-am obișnuit să mergem
 umai din picioare
 i gândim
 umai din capete
 t-nmiresmăm
 umai subrațul
 ătr-o zi o să le la naiba
 e atita pliciseală
 ouăzeci și patru cu douăzeci și patru
 ăra jazz și cartofi prăjiți
 e-am fost născuți burlaci
 ne lingem burlăcia scheunind
 a pe o țepă —
 ăpteam contracția
 ăoaterii ghimpelui
 in locul care va rămîne gol
 ol gol gol
 ăit de gol
 i în curind o să ne apuce
 ăinsul
 are va umple locul aiurea
 ăărindu-l fără întoarcere
 ășici cu buzunare pentru miini cu monturi

ă cinece...

ă de...

ăa infinit 2050

ăurtăm pe noi
 ăreo douăzeci de sute de
 ăcincizeci
 ămai putem umbra
 ăi încă douăzeci de sute
 ăceva.
 ăfie și mai singerate
 ăle-am spăla
 ăle-am avea aproape —
 ărin ele săbii
 ăim ar vrea să treacă
 ăar face iute
 ărunze de mesteacăn
 ăuse la presat
 ăi teacă.

ni-l bine-așa ;
 din cind in cind
 drea cald prea frig
 — dar cui nu-i est... —
 nu e a nimănu, e grija
 noastră
 să ne avem de astă grijă
 totdeauna singuri
 și niciodată altcumva.
 ...purtăm pe noi
 vreo douăzeci de sute de
 cojoace

și cincizeci
 și mai putem umbra
 și tare-am vrea
 cu încă douăzeci de sute
 și ceva.

ăVeghe pe planetă

ăe caseă tot mai multe guri de peșteri —
 ălanetei a-nceput să-i fie somn
 ău îndopat-o cu prea multe droguri
 ărafic de opiu, heroină, neutron.

ăe străzi de se mai văd copii lihnii
 ăsindu-se neputincioși pe ziduri
 ăchii zvionesc ciudat spre alt decor :
 ăroare ! — de ce sint lăsați copiii singuri ?

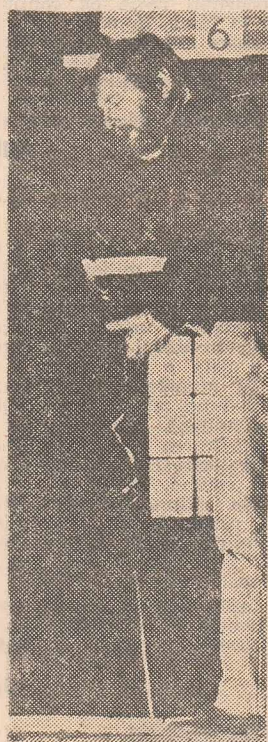
ăl meu, al tău, aur, petrol, valută
 ăngină obsedant uitate guri de peșteri în Canon
 ăe-nchide-n globii limpezi simfonia mută —
 ălanetei a-nceput să-i fie somn...

ăPreț cu amănuntul

ăi grijă să nu mă deochi
 ău niște cearcăne atit sub ochi
 ăe unde știți poate e-atita fericire
 ăni roade palma-n matca de menire
 ăum ne jucăm te-apucă viața
 ăără să vină dimineața
 ăi să-ți aprinzi fălos țigara-n colțul gurii
 ăîmbind în roate dezvelindu-ți nuri
 ălilou o să-ți suffeci și ades
 ăe lume ai s-așezi alt vers alt vera.

CARNAVAL LA MARGINEA NOPTII

ăImaginile din timpul fil-
 ămărilor de noapte la D'ale
 ăcarnavalului, după un
 ăsezariu de Lucian Pin-
 ătilie, aparțin reporterului
 ănostru Sorin Postolache și
 ăsint fixate pe obiectiv în
 ăcondiții de improvizație
 ăși de cascadorie. Lucian
 ăPintilie în pragul unui
 ăfilm mare și al frizeriei
 ălui Nae Girimea (6). Tora
 ăVasiloscu sau cum se pri-
 ăvoște Mița Baston în o-
 ăglindă (4). Petre Gheorghiu,
 ăMariana Mihut, Mircea Diaconu, Florin
 ăZamfirescu și Tora Vasilescu. Trec fanto-
 ămatici, machiați, cu măștile de carnaval
 ăîntr-o atmosferă ilariantă, fumind, con-
 ăversind despre ultimele telegrame de
 ăpresă, departe de lumea dezlănțuită a
 ămotoarelor care linșează bulevardele,
 ădar în plină menajerie de pasiuni și sen-
 ătimente răscolite de agonia unei mahalale.
 ăNu sintem invitați să asistăm la filma-
 ăre. Am venit neanunțați. Și, din bun-simț,
 ăne strecurăm prin încăperile frizeriei lui
 ăNae Girimea, cu umbrele prelînse pe pe-
 ăreți, printre proiectoare, printre cabluri,
 ăprin rețelele complicate ale instalației de
 ăsunet ca prinși într-o plasă de păianjen.
 ăSurprindem dialoguri, frânturi de indicații
 ăde regie. Totul se desfășoară în mister.

ăTrecem prin Intrarea Somnului într-un
 ătărîm imaginar, straniu, de-a lungul unui
 ăplatau accidentat, cu imobile desperechea-
 ăte, strimbe, aruncate anapoda în decor, pe
 ăo limbă de iarbă și de pământ pe care sint
 ăarcuite schelăriile unei expoziții de la
 ăsfîrșitul secolului trecut sau de la începu-
 ătul acestui secol (nu se mai știe exact),
 ăcu panglici și hirtie creponată.

ăSe potrivesc reflectoare. Se aprind și se
 ăsting lumini orbitoare, de feerie mascată
 ăprin care zboară insecte, se zbunguie cini,
 ăgrohâie porci, cotcodăcesc găini trezite
 ădin picoteală, într-un concert perpetuu,
 ăobsedant de broaște, care inflamează men-
 ătingele. Acum e întuneric. Plouă cu stele.
 ăArd focuri și miroase a uree, a bălegar,
 ăa flori de cimp și a mătasea broastei. Lo-
 ăcalnicii din Fundeni beau apă de la cis-
 ănca, se spală pînă la briu și ies pe la
 ăporți, pe bănci, în haine de sărbătoare să
 ăprivească marea comedie pe care o joacă
 ăde cîteva luni printre ei Lucian Pintilie
 ăși echipa lui de filmare, într-o ecranizare
 ăcare urmează vag itinerarul unei nopți de
 ăcarnaval.

ăTrec pe rînd, prin hîrtoapele dintre
 ăimobile, în costume furate din garderoba
 ăunei imagerii, eroii filmului interpretați
 ăde Victor Rebengiuc, Petre Gheorghiu,
 ăMariana Mihut, Mircea Diaconu, Florin
 ăZamfirescu și Tora Vasilescu. Trec fanto-
 ămatici, machiați, cu măștile de carnaval
 ăîntr-o atmosferă ilariantă, fumind, con-
 ăversind despre ultimele telegrame de
 ăpresă, departe de lumea dezlănțuită a
 ămotoarelor care linșează bulevardele,
 ădar în plină menajerie de pasiuni și sen-
 ătimente răscolite de agonia unei mahalale.

ăNu sintem invitați să asistăm la filma-
 ăre. Am venit neanunțați. Și, din bun-simț,
 ăne strecurăm prin încăperile frizeriei lui
 ăNae Girimea, cu umbrele prelînse pe pe-
 ăreți, printre proiectoare, printre cabluri,
 ăprin rețelele complicate ale instalației de
 ăsunet ca prinși într-o plasă de păianjen.
 ăSurprindem dialoguri, frânturi de indicații
 ăde regie. Totul se desfășoară în mister.

ăSe închid usile din cauza privirilor indis-
 ăcrete. Se maschează ferestrele. Ne aflăm
 ăîn cea de-a 14-a noapte de filmare
 ăcontinuu la un film care evoluează pe struc-
 ăturile dramaturgice ale piesei D'ale car-
 ănavatului de I. L. Caragiale. Ne aflăm în
 ănoaptea de 7 spre 8 mai 1980 în peisajul
 ălacustru dintre comunele învecinate, Do-
 ăbroiești și Pantelimon. Se înregistrează,
 ădupă cum sintem informați, seventa cu
 ănumărul 67, cind eroii deliranti ai carna-
 ăvalului se împacă și revin la sentimentele
 ămai bune stropite cu pastramă, mititei și
 ăvin de viață scurtă.

ăRegizorul Lucian Pintilie, cu părul și
 ăbarba sa rosie, privește transfigurată ce se
 ăîntîmplă sub reflectoare, sub lentilele a-
 ăparatului de filmat și ochii lui albaștri, de
 ăcopil, se aprind ca zăpezile de pe Kil-
 ămanjaro. Nu e un om comod, nu e un
 ăregizor comod. Are glas spart, ușor strid-
 ădent, metalic dar viril, puternic, autoritar.
 ăBate din palme în semn de atenție și se
 ălasă o liniște în care, dincolo de zgom-
 ătele exterioare, auzi cum cade fardul de
 ăpe pleoape. Dă indicații rapide, precise,
 ălaconice. Nu stă mult pe gânduri. E aproa-
 ăpe tot timpul concentrat. Și această con-
 ăcentrare hipnotizează. Nu e un tiran. E
 ălogic și convingător. Mai degrabă un răs-
 ăfătat bine temperat. Uneori stingaci, sting-
 ăjenit de propria sa celebritate și modestie,
 ăNu e foarte politicos. Dar nici respingător.
 ăE posibil să fie, în fond, un mare timid.
 ăDar toți actorii, stimulați de el, fascinați
 ăde el au impresia că învață arta filmului
 ăpur și simplu respirînd în preajma sa, așa
 ăcum alții sint convinși că pot deveni mari
 ăpictori și mari sculptori dacă trăiesc la
 ăFlorența. Ceea ce nu e întotdeauna ade-
 ăvărat. Dar legenda lucrează ca o otravă
 ădulce.

ăPretutindeni în jur, oglinzi de frizerie,
 ăscaune de frizerie, cuiere, lavoare, pămă-
 ătufuri, sticle de spiterie și de parfumuri
 ăvechi, birje dezafectate, busturi de insoș,
 ăsobe de fier, glaste cu flori... O recuzită
 ăhaotică, aglomerată, aproape suprarealistă
 ăcare nu intră deocamdată în cadru. Aten-
 ăție, filmul nu e suprarealist ! E atita via-
 ătă și atita larmă în casa în care se fil-
 ămează încit aștept dintr-o clipă într-alta
 ăca pereții frizeriei lui Nae Girimea să
 ăplesnească, grinzile să se desfacă și per-
 ăsonajele filmului să năvălească pe brînci
 ădin noaptea lor de revelion în plină di-
 ămineată de primăvară cu iarbă gîlgingind
 ăde clorofilă, cu crengile pline de frunze,
 ătușind din pricina molozului și a nrafului.

ăJur împrejur freamătă o multime de
 ăfiguranti costumați pentru un bal mascat
 ăși sub stelele reci de mai, în noaptea fără
 ălună, avem impresia că participăm la a-
 ăsediul unor somnambuli asupra Troiei.

ăAici, în Intrarea Somnului, din margi-
 ănea Bucureștilor de altădată, se pregătește
 ăun film pentru cinematografele vietii
 ănoastre „cu locurile numerotate în eterni-
 ătate.”

ADRIAN DOHOTARU

Asigurarea păcii și securității — cauză primordială pentru destinele omenirii

Cînd, cu 25 de ani în urmă, țările socialiste europene semnau actul constitutiv al organizației Tratatului de la Varșovia, condițiile internaționale erau cu totul deosebite. Relațiile dintre state erau grav afectate de fenomenele „războiului rece”, caracterizate prin instaurarea unei atmosfere de animozitate și neîncredere, de încordare și tensiune, de declanșare, la puțină vreme după terminarea celui de-al doilea război mondial, a unei noi curse a înarmărilor. În acest cadru, organizația Tratatului de la Varșovia a fost creată în scop de apărare, ca răspuns la înființarea, cu șase ani mai înainte, a Pactului Atlanticului de Nord (NATO). Tratatul de la Varșovia prevedea, ca obiectiv fundamental al său, că „în cazul unui atac armat în Europa din partea unui stat sau grup de state împotriva unuia sau mai multor state semnatare ale Tratatului, fiecare stat semnatar va acorda statului sau statelor care au fost supuse unui asemenea atac ajutor imediat, în mod individual, în înțelegere cu celelalte state semnatare ale Tratatului”. Proclamînd în mod clar principiul abținerii, în toate raporturile internaționale ale statelor membre, de la folosirea forței sau a amenințării cu forța, precum și a hotărîrii de a promova o politică de pace, colaborare și bună înțelegere, de a soluționa toate problemele internaționale exclusiv pe cale pașnică, Tratatul de la Varșovia are deci un caracter strict defensiv.

Conceput ca o alianță între entități naționale distincte, între state suverane și egale în drepturi, Tratatul de la Varșovia are la bază principiile respectării reciproce a independenței și suveranității statelor, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, întraajutorării, tovarășești; Tratatul prevede că țările participante vor acționa într-un spirit de prietenie și colaborare între ele. Din aceste prevederi se desprinde logic concepția că participarea la activitatea Tratatului se face potrivit hotărîrilor fiecărui stat în parte, fiecare armată națională aflîndu-se sub comanda organelor conducătoare de partid și de stat din țara respectivă și acționează din ordinul și hotărîrea acestora. Aceste principii rezultă și din prevederile Tratatului prin care statele semnatare și-au asumat obligația de a se consulta între ele spre a se adopta în acest fel hotărîri de comun acord în privința problemelor internaționale importante, călăuzindu-se după interesele întăririi păcii și securității. Prevăzînd că el va fi înțeles doar pînă la lichida-

rea NATO, Tratatul de la Varșovia a marcat chiar de la început caracterul său temporar. Țările membre au declarat în repetate rânduri că sînt gata să desființeze organizația Tratatului de la Varșovia concomitent cu dizolvarea pactului NATO.

În spiritul prevederilor Tratatului de la Varșovia, promovînd cu consecvență o politică de afirmare a cauzei socialismului, păcii și securității în Europa și în lume, România socialistă a militat neabătut pentru dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală cu statele socialiste participante la Tratatul de la Varșovia. Reafirmînd poziția consecventă a României, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „Este necesar să întărim colaborarea cu armatele țărilor participante la Tratatul de la Varșovia. Avem în vedere că dacă se va dezlănțui vreo agresiune împotriva vreunui stat socialist din Europa, ne vom îndeplini obligațiile pe care ni le-am asumat. Avem însă convingerea că dacă vom duce o politică internațională justă, dacă vom acționa cu consecvență pentru diminuarea încordării, pentru desfiindere, pentru dezarmare, pentru desființarea concomitentă a celor două blocuri militare, omenirea — inclusiv Europa — poate fi ferită de un nou război și astfel putem asigura dezvoltarea pașnică a patriei noastre, cit și a celorlalte țări socialiste, a tuturor popoarelor din Europa”.

Realitatea demonstrează că întărirea capacității de apărare a fiecărei țări socialiste poate fi asigurată numai de dezvoltarea viguroasă a economiei naționale și preocuparea pentru bunăstarea oamenilor muncii. În același timp, partidul nostru are în vedere și subliniază neobosit că succesele în edificarea orînduirii noi în fiecare țară reprezintă principala contribuție la creșterea forțelor mondiale ale socialismului, ca societate nouă, avînd ca vocație fundamentală pacea și libertatea tuturor popoarelor.

Partidul și statul nostru au manifestat în permanență o grijă deosebită și o înaltă responsabilitate pentru apărarea libertății și independenței naționale, a integrității teritoriale a patriei. În acest scop, s-a acordat o atenție deosebită întăririi capacității de luptă a armatei române, a întregului popor astfel ca în caz de nevoie să poată riposta împreună cu armatele statelor participante la Tratat oricărui atac imperialist.

Paralel cu pregătirea temeinică și înzestrarea forțelor armate proprii, Româ-

nia a desfășurat o prestigioasă activitate politică pentru întărirea păcii, pentru afirmarea cursului spre desfiindere și colaborare între popoare. În toți cei 25 de ani care s-au scurs de la crearea organizației Tratatului de la Varșovia, țara noastră a militat, împreună cu celelalte state participante, pentru edificarea unui sistem de securitate în Europa, pentru oprirea cursei înarmărilor. La Conferința de la Helsinki, la sesiunea specială a O.N.U. consacrată dezarmării, la consfătuirile Tratatului de la Varșovia, la reuniunea de la Belgrad, în numeroase alte ocazii, România a făcut propuneri concrete menite să ducă la oprirea aberantei curse a înarmărilor, la realizarea unei reduceri a bugetelor militare, la dezangajare militară în Europa, la dezarmarea generală.

Consecvența politicii sale promovate pe toată durata existenței Tratatului de la Varșovia, în concordanță cu cerințele vitale ale epocii contemporane, România consideră că trebuie să se acționeze cu perseverență pentru înfăptuirea unor măsuri de dezangajare militară în Europa, singurul suport real și trainic al securității. De cea mai mare importanță în această privință este adoptarea de măsuri privind reducerea cheltuielilor militare, a efectivelor armate și a armamentelor, lichidarea bazelor militare, retragerea trupelor străine în granițele naționale, începerea de negocieri pentru desființarea concomitentă a NATO și a Tratatului de la Varșovia. În acest context, de o mare importanță este pregătirea temeinică a viitoarei reuniuni de la Madrid. Totodată, avînd în vedere obiectivele enunțate, sesiunea jubiliară a Consiliului Politic Consultativ din capitala Poloniei dobindește o semnificație deosebită.

Militînd pentru adoptarea oricăror măsuri sau inițierea de acțiuni care să ducă la creșterea încrederii internaționale, la reducerea surselor de tensiune, la stingerea focarelor de conflict, la afirmarea riguroasă a principiilor de bază ale relațiilor dintre state, ca garanție trainică a dezvoltării libere, de sine stătătoare a fiecărei națiuni, a statornicirii unei păci și securități reale pe continentul european și în lume, România își va întări în continuare colaborarea cu țările membre ale Tratatului de la Varșovia, cu toate celelalte țări socialiste, cu toate popoarele lumii, pentru înfăptuirea idealurilor socialismului, păcii și progresului în lume.

GELU GORUN

Onoarea pierdută a sportului rege

Cu amărăciune în glas, bocînd entuziasmul pulverizat, un tifoso se întreabă nedumerit: la ce bun noaptea albe în trenuri pe urmele echipei favorite, sandviciuri înghițite în grabă între două reprize, răcele contractate sub ploile diluviene, veșnicile reproșuri ale familiei părăsite duminică de duminică? Pentru ce? Pentru a aplauda eroi fără frică și fără pată? Idoli intangibili? Nu, hoți și escroci, oameni care au transformat fotbalul în pocher!

„Nu ne rămăsese decît duminica, ricana un tinăr microbist al A.S. Roma. Săptămîna ne-o mîncă teroristii și criza de guvern. Dar duminicile, oh, duminicile, aveam această speranță, acest colț de paradis — meciul de fotbal”.

De unde atîta disperare în rîndul tifosilor italieni?

Rocky Albertosi, cunoscutul portar al A.C. Milan. Arestat. Della Martira cu 141 de partide jucate pentru Perugia. Idem. La fel și Bruno Giordano, centrul atacant de la Lazio, Felice Colomba, președintele clubului milanez. În cătușe. În total 30 de jucători, mai mult sau mai puțin celebri, și un președinte de club se află în „cantonament” în incinta nu mai puțin celebrei pușcării Regina Coeli. Pentru fotbal scos la mezină. Nimeni nu dezminte nimic. Toată presa italiană este, cum rar se întîmplă, la unison: „Il Messagero” — Cătușe pe stadioane. „Paese Sera” — Raid la fluierul final. „L'Unità” — Blitz în vestiare. Balonul rotund sub acuzație. Și ce acuzație! Escrocherie, fraudă și falsificare!

Cei 31 de eroi aruncați de pe soclu riscă să petreacă între 6 luni și 9 ani departe de gazoane, tribune și fani.

Totul a început la 1 martie, cînd doi afaceriști din capitala italiană au depus plîngere la tribunalul din Roma, cum că ar fi fost escrocați. Autoacuzîndu-se, ei au recunoscut că au mituit numeroși jucători cu sume între 8 și 10 milioane lire pentru a truca meciurile de fotbal. Cum jucătorii în cauză n-au respectat angajamentul, escrocii s-au considerat jefuiți. Exemple? Partidele Milan — Lazio și Vicenza Lecce din 6 ianuarie. Dacă „contractul” încheiat cu jucătorii de la Lazio și Vicenza ar fi fost respectat, cei doi

bookmakeri de ocazie s-ar fi ales, prin înfrîngerea acestor două echipe, cu dolefana sumă de jumătate miliard lire! Afacerea nu se oprește aici. Perugia, Avellino, Pescara, Genova, Palermo au fost la rîndul lor incriminate. Va veni întrebarea: cum a fost posibil? La ce folosește trucarea rezultatelor?

Fotbalul italian este o piață cu totul specială, înconjurată cu o pasiune oarbă, uneori ucigătoare (în ianuarie un spectator a fost omorît cu o rachetă antigriindă lansată de un microbist advers). Ființează un Totocalcio legal, la fel de popular ca Pronosportul nostru, care aduce circa 15 miliarde lire săptămînal. Nelegal — și aici începe sfera de interes a bookmakerilor — este Giro (pariuri

particulare și clandestine) care vehiculează peste 100 miliarde lire. În fine, Sotico Bosco — de asemenea ilegal — concentrează o faună de mici și modeste pariuri de mahala, tutelați de frizerul, tutunghiul sau vinzătorul de ziare care primesc pentru asta o cotă parte.

În numele milioanele de iubitori ai fotbalului minții, umiliți și jigniti, justiția italiană a trecut fără ezitare la demistificarea zeilor stadioanelor, la o desacralizare chirurgicală a eroilor balonului rotund. În sport, în Italia sau oriunde altundeva, afaceristii verosi n-au ce căuta. Lumea sportului trebuie să rămînă departe de jocul lacom și speculativ al bookmakerilor sau jucătorilor cu morala fragilă.

Indiferent cît timp va trece după aceste „demolări” fotbalistice, gustul amar al incredibilei istorii va rămîne.

IOAN ROȘCA

Va fi
vîndut
Maradona?

Vinzarea de jucători, în primul rînd de fotbal, vinzare denumită eufemistic transfer, face din cînd în cînd senzație în sportul occidental, mai ales dacă cel vîndut este unul din idoli publicului, iar prețul reprezintă un record. Este cazul jucătorului argentinian Diego Maradona, pentru „transferul” căruia F.C. Barcelona a oferit 9 milioane de dolari. Ofertă foarte tentantă pentru clubul Argentinian Juniors, unde joacă Maradona, dar a cărei materializare este încă sub semnul întrebării, datorită, pe de o parte, opoziției suporturilor și, pe de altă parte, unui posibil veto din partea selecționarului Menotti.

Mondo umano?

Speranța reîntoarcerii

A văzut lumina zilei la Johannesburg, oraș sud-african, ca fiu al unui institutor și a unei ferice făcea menajul în casa unor afkani. N-a luat niciodată lecții de canto, dar a cîntat de mică în cor de la „Kilmerton Training Institut” apoi în grupul vocal „Black Mahattan Brothers”. S-a angajat „Africa Jazz”. Nu știu prin ce în prejurări a ajuns să joace un într-un film antiapartheid care avea să surprindă multă lume, vorba de acel des citat de atunci: „Come back Africa”, turnat la destin și premiat, în 1959, la cunoscutul Festival al filmului de la Veneția. Devine vedetă internațională. Este prigonită în țara d este invitată să cînte în Anglia, urmă în S.U.A. unde, ascultînd Harry Belafonte declară scurt cuprinzător: „Este talentul cel excepțional al generației noastre. Urmează gloria și concertele „Carnegie Hall”, „Madison Square Garden”, turnee pretutindeni în lume, cu zeci și zeci de discu Cîntă la Casa Albă, la aniversar președintelui John Kennedy, dep ne măriturie la O.N.U. împotr apartheidului, participă la conferințe panafricane.

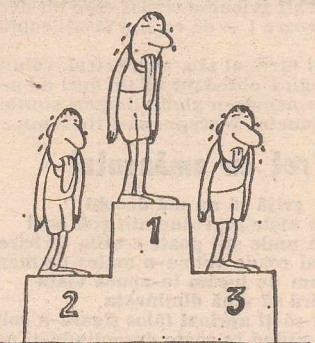
Ani la rînd, cîntecul său „Pat Pata” se află pe buzele atîtor atîtor oameni — bărbați sau femei bătrîni sau tineri. Am ascultat-o văzută-o, acum cîțiva ani, într-un din țările africane care au primit cu brațele deschise. Este mamestora, maternă, militantă. Vrea să — și este — o imagine a Africii Cîntă cel mai des în limba xhosă ramură a tribului zuluzilor. Și lasă nimic deoparte deși constatarea ar părea minimalizată: de lupta negrilor pentru eliberarea l la omagiere unității de viață luptă. Dar, între acestea cel m tulburător este cîntecul acelei m me care, neavînd nimic să d mincare copilului său, îi arată sî uscați și-i spune: „Îți ofer via mea ca să poți trăi”. Multe d cîntece sînt cronici ale statelor relatează evenimente importante în viața africană și fiecare are introducere vorbită în care revine mereu expresia „pămîntul nostru”. Acel pămînt pe care ea l-a revăzută de peste trei deceni

Cîntă libertatea înăbușită s copiii infometaji ce mor și pent care nu se face nimic. Cîntecul s e trist, înalta-i siluetă se îndoa sub efectul durerii, asemeni un arbore în furtună. Sau vorbeș despre femeile africane, desp discriminare și atunci vocea devine un strigăt de revoltă. Ap se liniștește, are aerul unei mî terioase brize și interpretează l lung cîntec de dragoste: „Malaika o bijuterie în care finețea, del tetea și strălucirea uimesc. cîntă chiar și bucuria vieții.

Totuși, de ce și acum expres fetei sale a rămas tristă? E' po o părere sau adevărul conferit de depărtarea, tot mai mare în a de locurile natale? E adevăr: mai multe țări africane i-au ofer cetățenie și pașaportare cu nume acestor state. Dar ea visează mere clipa cînd va reveni acasă, un ai săi xhosa n-au auzit-o și n văzută-o de peste trei decenii. „M folosesc de vocea mea ca de instrument de luptă. Cîntecele me sînt poate politice dar înainte toate ele sînt adevărate. Mă v reîntoarce victorioasă” — declar departe de țară încă, Miria Makeba. Căci despre ea este vor în aceste rînduri.

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

(După „Neue Berliner Illustrierte” — R.D.G.)

Ochii și urechile lumii

Și caii, nu-i așa?

„Și caii se impușcă, nu-i așa?, ar multi dintre ei trăiesc mai de-arte, adică au ce povești sau îi în-șoară povești, cum se întâmplă și orice neimpușcat. Multe pusti sau povești dar cele mai frumoase sunt cele ale pustiilor care nu trag și cai sau în oameni. Știe cineva să sculte poveștile unei pusti care nu împușcat pe nimeni, rugînd li-stită? Dar poveștile cailor neimpușcați?”

Unul, Shakapour, din Franța, se ascuise atât de urît, că un crescător între cei mai pricepuți nu sovăise și spună că un minz care vine pe me în halul asta poate fi sacrificat fără durere de inimă. Cronică-til hipic îl descrie cu talentul literar pe care cronicarii hipici sînt da-ri să-l aibă cînd se apucă de me-rie: „E un cal îngrozitor la cățșare: un ochi ciacir, o imensă tă albă care, cum se spune, nu-i agă doar botul în lapte ci și ochii urechile; patru mari smocuri de ir la picioare...” Hid la naștere, apăt de glontul necesar pentru a ne capăt unul asemenea specol inestetice, Shakapour, de cum pare pe pistă, în această primă-ură, nu mai e călăuș oarecare de debut, ci, la trei cit are acum, îi vîinge pe cei mai buni ai genera-iei sale, galopînd, ce-i drept, încă îngaci, „ca un minz care nu în-lege încă prea bine ce i se cere, cînd o va afla, e sigur, pe alții să-i doară rău picioarele”. Totu-i înțeleși că uritul nu e criteriul norm al răului.

Queen Street, mama altuia, a lui Iuliu Cezar, cît timp a alergat pen-ru un ban, ne turf, nu s-a prea văt și n-a făcut fericit nici un om. Insul suveran al unei vieți de cal, apă unii nepricepuți. N-au ucis-o, nu dat-o la herghelie unde nici colo n-a fost faimoasă, încît bioezii i pus-o la vînzare pe o sumă de mic. Într-o zi, se uită la ea un chi de om competent, și constată că gloaba are un galoo senzational și picioarelor dinăru: „dacă iapa ta va avea un fiu care-si va an-șa posteriorii la fel de regeste ca taică-sa, s-ar putea să apară un lă de derbi”. Acum, la 3 ani, la vîrsta derbiului, Iuliu Cezar are un deu „demn să-l urce pe scările onului” — cum se exprimă Tacitii ipodromelor. Totu-i să te uiti la ameni și la cai fără gînd pușin și lasin.

Un altul, Djinn, a avut un alt estin, hotărît tot la răscrucea co-diană dintre naștere și moarte. Căpina lui îl folosea de citiva ani în concursuri de călărie, și care, neobsedate de glorie. În-o bună zi, doamna bipedă rămîne ravidă și nu mai poate să incalcece, dar i se face milă de Djinn și ce-și ce? De ce să stoa trist, cu botul staul, rugînd ca o pușcă bă-nă? Și-l dă unui antrenor pen-ru curse, peste obstacole. Djinn se vine pe picioare, începe să cîștige rșă după cursă și acum e pe pri-ul loc în cupa de aur. Dacă doam-na nu rămîne însărcinată...? To-ri să înțeleși că lumea e atom și ul, împerechere, consecință și azard.

Iar puștile, și ele se pot impușca, și-i așa?

RADU COSAȘU ■

„Ce lume lășăm copiilor noștri?”...

Această întrebare revine, în pragul de luciditate prospectivă al fiecărei generații, de veacuri și nimic nu este mai firesc pentru cei care au ajuns la vîrsta maturității decît să privească viitorul prin ochii copiilor. Ce vād copiii noștri în jurul lor, azi, ce vor vedea tinerii de mîine în jurul lor pe drumul permanent pe care civilizația îl croiește în timp, în vesnica în-cercare ca acest drum și acest timp să capete sensul exclusiv al Vieții?

Lumea copiilor noștri nu este și nu va fi nicicînd altceva decît lumea pe care le-o construim, bună sau rea. În cadrul unui colocvii internațional organizat de UNESCO și desfășurat tocmai sub generi-cul acestei întrebări „Ce lume lășăm co-piilor noștri?” s-a încercat să se dea un răspuns, dar nu unul global și aproxima-tiv, ci unul strict și limpede, într-un do-meniu precis delimitat și anume cel al educației. Este evident că civilizația secolului nostru poate fi percepută în mod real și definită în datele ei calitative nu-mai de cei care au depășit un ABC al in-formației. În valori concludente sînt ei mulți, sînt puțini? Tendința este să fie din ce în ce mai puțini.

În 1970, Anul internațional al educației, pe glob erau înregistrați 742 de milioane de analfabeți cu 7 milioane mai mulți decît în 1960. În prezent, numărul analfabe-ților este cu 38 milioane mai mare decît în 1970. Rata de creștere a analfabetismu-lui indică o drastică proliferare a beznei, în fiecare an nestiutorii de carte sînt mai mulți. Aceasta este o realitate statistică, o tragedie cumplită a secolului luminilor, secolul care a produs cea mai înaltă teh-nologie.

Producția de cultură este cu totul redusă în zona unde toate anacronismele și ble-temele sărăciei se comprimă într-o imen-să povară pe cap de locuitor: lumea a treia. Împilări și admonestări de tot felul

o țin la periferia standardului normal de viață și povara analfabetismului este, poate, cea mai apăsătoare dintre multele care macină zeci de poboare localizate în această lume, purtînd o denumire prin ea însăși semnificativă de: „lume a treia”...

Cifrele furnizate de UNESCO proiectea-ză o lumină necrufătoare asupra situației care lezează grav și din start zeci de milioane de destine: 30 de state (dintre care 22 se află în Africa): școlarizează mai pu-tin de 50 la sută dintre copiii între 6 și 11 ani, iar 40 de state (între care 19 si-tuate tot pe continentul african) școlari-zează între 50 și 85 la sută. O prognoză întocmită tot de UNESCO atrage atenția că dacă această ridicată barieră a igno-ranței se menține, numărul copiilor între 6 și 11 ani nescolarizați în întreaga lume va atinge în 1985 aproximativ 134 de milioane în Asia, 35 de milioane în Africa și 9 milioane în America Latină. Rapor-tate la fiecare elev, cheltuielile publice alocate sistemului educațional se ridicau, în 1975, la 1 617 dolari în America de Nord, și numai la 135 dolari în Africa, ceea ce înseamnă aproximativ de 12 ori mai pu-tin. Directorul general al UNESCO, Moh-tar M'Bow, sublinia că în prezent peste o treime din numărul copiilor din statele în curs de dezvoltare nu pot frecventa nici o școală. De la o regiune la alta, de la o țară la alta realitatea înfățișează ta-blouri foarte diferite, uneori turburătoare. Iată o asemenea situație, citată de Banca Mondială: într-una din cele mai sărace țări ale lumii, în Volta Superioară, auto-ritățile au făcut constatarea că și în ca-zul în care statul ar consacra totalitatea modestelor sale resurse financiare învățămîntului primar, nu s-ar putea asigura școlarizarea decît pentru mai puțin de jumătate din numărul copiilor de vîrstă școlară...

Asemenea obstacole plantate pe drumul

dacă omenirea „se va lăsa să dispară pen-tru că nu a găsit mijlocul de a împiedica îngreunarea continuă a carapacei sale de înarmări”. Imensa povară a înarmări-lor Madaule o asemește unei tot mai grele și mai stînjitoare cuirase dezvoltate pe organismul viu al Terrei și care îi reduce mereu mai mult posibilită-țile de evoluție firească. O carapace co-plexitoare, tot mai greu suportabilă. Sau o paralizantă centură. Care, dacă ar fi de aur, ar putea încinge Pămîntul de la Ecuator, și ar fi lată de 161 de metri și înaltă de 10 metri. Căci atît s-a socotit că ar în-suma, valoric, fondurile cheltuite pentru ducerea celor 14 500 de războaie purtate în ultimii 5 500 de ani pe Terra. Dar mîntea o-menească refuză să creadă că holocaustul războaielor și dinamica cursei înarmărilor sînt imanente, că nefirescul tot mai fla-grant și mai periculos din acest sector al vieții internaționale va ajunge să atenteze în mod real la dezvoltarea însăși a vieții Pămîntului. Criza ambientală pe care o traversează în prezent lumea, și în care reputatul biolog și scriitor american Barry Commoner include ca o componentă de bază și cursa înarmărilor — „nu este o consecință a trăsăturilor biologice ale omului, care nu s-ar putea schimba des-tul de repede pentru a se salva, ci a ac-tiunilor lui sociale, care pot fi schimbate mult mai rapid”. Jacques Madaule spune: „Omul, care a triumfat asupra gravitației, nu ar fi oare capabil să rupă lanțurile pe care singur și le-a pus? Nu pot să cred că destinul speciei noastre ar putea fi ast-fel curmat”.

Lecția naturii

„Iată-ne la începutul unei noi faze, de-osebit de virulentă, a cursei înarmărilor” — constată, într-un articol apărut în „Le Monde”, scriitorul și publicistul francez Jacques Madaule. Și reflectînd la ce poate însemna aceasta, în ultimă instanță, pen-tru omenire, el spune: „Chiar presupu-înd că din această nu se va naște un răz-boi major, adică o înfruntare nucleară ge-neralizată, trei sferturi din omenire — este vorba de ceea ce s-a convenit să se numească lumea a treia — vor fi condam-nate să moară de foame în umbra arme-lor tot mai perfecționate ale celui de-al pa-trulea sfert. Dar nici acesta nu va jubila, căci va trebui să-și impună privațiunii cu fiecare zi mai mult pentru a-și păstra lo-cul în cursă”.

Tot mai complexitoare, mai paralizantă și mai primejdioasă devine, pentru întreaga omenire, cursa înarmărilor, tot mai absurd se dovedește mecanismul său de funcțio-nare. Astfel încît autorul citat ajunge să se întrebe la un moment dat: „Sintem oare condamnați la absurd, asemenea ace-lor specii animale care au pierit de hiper-telie, asemenea acelor cerbide ale căror coarne deveniseră atît de voluminoase și de grele încît capul lor nu le mai putea susține?” Nivelul atins de cursa mon-dială a armamentelor și perspectiva con-tinuării competiției în prelungirea ten-dintelor de pînă acum ar putea genera întrebarea — formulată de Madaule —

Faptul, incontestabil, că echipele antidrog și-au perfecționat mijloa-cele nu înseamnă, neapărat, că de partea „cealaltă” asistăm la o de-fensivă organizată în același ritm. Este adevărat că presa occidentală informează, cu o frecvență recon-fortantă, că pe un meridian sau altul s-au mai desființat niste filie-re, s-au mai capturat cîteva trans-porturi de stupefiante, s-au mai de-montat o serie de laboratoare clan-destine.

Curba ascendentă a victoriilor forțelor de ordine în acest sector al „violentei albe”, adesea mai sin-geros și mai tensionat decît banale-le confruntări cu gangsterismul clas-ic, se evidențiază, cu lux de amă-nunte, în primele pagini ale ziarelor și cifrele constituie și aici proba cea mai succintă: în Europa occidentală au fost scoase din cir-cuitul comerțului clandestin 20 de kilograme de heroină în 1972, 27 de kilograme un an mai tîrziu, 536 de kilograme în 1978, în sfîrșit 668 de kilograme anul trecut. Bilanțul ar fi, la prima vedere, limpede. În pas cu noile mijloace de detecție ale echipelor antidrog traficantii își contabilizează pierderi tot mai us-turătoare.

Există însă și în acest caz o față nevăzută a lucrurilor sau, mai exact, una mai puțin știută. Într-un documentar consacrat pulsului ac-tual al pieței drogurilor revista „L'Express” nota că în 1978 în „Triunghiul de Aur” oriental (spre deosebire de cel asiatic) s-au pro-dus 700 de tone de opium, pentru ca în 1979 să se recolteze 1 600 tone. Suficient pentru a se injecta în masa clientului nu mai puțin de

60 000 de kilograme de heroină pură, de „cea mai perfectă calitate”...

Fie și numai acest amănunt priv-înd proliferarea galopantă a pro-ducției de materie primă, și avem o imagine mai comolețată asupra realului raport de forțe în comer-tul cu stupefiante. Revista amintită mai nota, în legătură cu scorul în-registat de consumul de droguri în Europa occidentală, aprecierea lui John Warner, șeful serviciilor ame-ricane antidrog din această zonă: „Vă aflați în fața unei crize teri-bile. Dumneavoastră (vest-europe-nii) veți trăi ceea ce am cunoscut

De la o filieră la alta...

noi în Statele Unite în anii '60 cînd am înregistrat cea mai dură cotă a consumului de droguri. Ceea ce rămîne dramatic este că exemplul nostru nu v-a servit la nimic”...

Deocamdată lecția „neînvătată” se traduce în cifre de o tragică rotun-jime: anul trecut în țările vest-europene s-au înregistrat 1 000 de decese în urma consumului excesiv de stupefiante. În prezent 250 000 de persoane au devenit clienți permanenți ai ofertei de heroină. Alte sute de mii au apucat-o pe același drum, degustînd, deocamdată, va-riante mai... ușoare, dar care im-

progresului nu sînt, nicidecum, rezultatul unor dificultăți implacabile, al unor ca-lamități „obiective”.

Bombardierele, submarinele, rachetele și bombele s-au echivalat în școli, în abe-tedare, în ore de studiu. Absenta unui sin-gur tanc din arsenalele militare ar în-semna prezența a zeci de săli de clasă. Alte asemenea absente ar însemna, în a-ceeși proporție, știință, cultură, drept la viață.

„Ce lume lășăm copiilor noștri?”...

B. RADU ■

PACE

E frig, azi, pe planeta care arde,
în clocotul turbării care frige,
În riurile vaietelor oarbe,
În caierul nădejzii care stringe.

Ne-am numărat destul,
de secolii, morții
Și pe durere ne-am clădit
speranțe,
Ne-am spus oricînd voința-ne
supremă,
Făr' s-așteptăm din alte părți
instanțe

Se string la sfat guverne,
parlamente,
Discută, pun probleme. Vor
a face
În lumea cu rachete și cu bombe,
E cu trotili înscris cuvîntul PACE.

Nu ne-nțîlim să dăm iscălituri,
Nu ne animăm de adunări
formale,
Cînd pacea Terrei
este-amenințată,
Să-i pregătim lucid, cu toții, cale.

Căci pacea nu-i problemă
de culise
Și nici numai a unor, chemați,
Ea-i glas-ntreg al rațiunii lumii
Din Alpi și Anzi, din Elbruz,
din Carpați

Avem, simțim înalte certitudini
Ce ni le dau puterea, trînicia
Unui popor ce își înalță în lume
Puternică, în pace, ROMÂNIA.

VASILE MIHAI ■

„Natura — conchide la rîndul său de pe o poziție ferm optimistă Barry Commoner — ne dă în acest sens o lecție fundamen-tală: nimic nu poate supraviețui pe pla-netă decît ca parte dispusă să coopereze, dintr-un ansamblu global. Viața însăși a învățat această lecție pe Pămîntul primor-dial”.

Lecția naturii și învățămintele istoriei sînt cit se poate de limpezi: eliberarea omenirii de împovăritărea cursă a înar-mărilor, risipirea coșmarului propriei sale distrugerii sînt pe deplin posibile și exis-tențial necesare iar trecerea la dezarma-re nu poate fi decît rodul conlucrării re-ale și al acțiunilor comune ale tuturor statelor globului.

CORNELIU VLAD ■

Lumea se amuză

După „Schweizer Illustrierte” — Elveția)

Olimpiada bate la ușă

„Centura de aur“ a mai limpezit apele, dar întrebarea e cât sînt ele de limpezi?

— Ziceți, tovarășe Dumitru Ciobotaru, că turneul dotat cu „Centura de aur“ a avut darul să limpezească apele din boxul românesc, sport aflat, ca multe alte discipline, pe ultima linie dreaptă dinaintea Olimpiadei de la Moscova. Credem că, măcar în ceea ce privește garnitura ce va fi aliniată pe ringul olimpic, aveți dreptate, în sensul că lotul e de-acum definitiv. Greșim?

— Așa-i. Au fost stabiliți cei 14 pugiliști pentru Moscova, 11 titulari și 3 rezerve. În ordinea categoriilor, aceștia sînt Dumitru Șchiopu, Radu Daniel, Dumitru Voinescu, Titi Cercel, Tiberiu Cucu sau Florian Livadaru, Simion Cuțov sau Carol Hajnal, Ion Budușan, Vasile Girgavu sau Maricel Sirbu, Valentin Silaghi, Georgică Donici și Teodor Pirjol. Cu excepția lui Cuțov, dacă va boxa, toți ceilalți urmează să debuteze într-o competiție de asemenea anvergură.

— Așadar, o echipă tină. Cît de tină?

— Simplu de scotit, o formație plasată între vîrsta lui Radu Daniel, 19 ani, și cea a veteranului, între ghilimele fie spus, Simion Cuțov, 27.

— Ne-ați putea preciza, în calitate de secretar al Federației Române de Box, cum anume, concret, a contribuit „Centura de aur“ la definiția lotului?

— Desigur. Competiție puternică, ea a triat valorile, arătîndu-ne clar pe cine putem conta și pe cine nu. Cu alte cuvinte, după „Centura“ s-a renunțat la Sali Adem și Ion Cernat, fiind solicitați la lot Dumitru Șchiopu, Dumitru Voinescu, Simion Cuțov și Vasile Girgavu.

— Cum s-a luat această decizie, cine a luat-o?

— Prin votul a 20 de antrenori, unii dintre ei cu vechi state de serviciu în boxul românesc. Ii am în vedere, între alții, pe Constantin Nour, Ion Stoianovici, Constantin Dumitrescu, Teodor Niculescu, Ion Chiriac, Vasile Mariuțan și așa mai departe. S-a procedat, ca să zic așa, cît mai democratic cu putință, intrarea în lot fiind dictată de numărul de sufragii primite de fiecare pugilist în parte. S-a discutat bărbătește, pe față, n-au lipsit, firește, nici punctele de vedere opuse, am convingerea însă că cei 14 la care am ajuns sînt, cu adevărat, cei mai buni.

— Da, așa se pare. Nu putem fi însă de acord cu afirmația de mai devreme, „Centura“ de anul acesta fiind, după opinia multor specialiști, sub nivelul obișnuit!

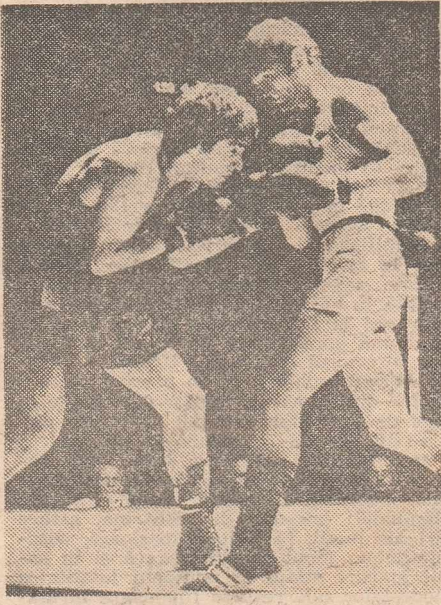
— Oare?! Au urcat în ring, pe lingă românii, 98 de boxeri din 15 țări, o serie de foști și actuali campioni olimpici. Vă referiți, bănuiesc, la lipsa pugilistilor sovietici, a celor polonezi, la absența de ultim moment a lui Stevenson.

— Exact, și la asta.

— Există cite o explicație la fiecare. Sovieticii și polonezii n-au venit temîndu-se, probabil, de tăria competiției, care ar fi putut pune sub semnul întrebării participarea unuia sau altuia dintre sportivi la Olimpiadă. Eu, cred că mă înțelegeți, o supoziție. În ceea ce-l privește pe Stevenson, multă vreme invincibil, se pare că lucrurile s-au mai schimbat. După datele pe care le detinem, campionul cubanez e în scădere de formă, el a pierdut o serie de meciuri în vremea din urmă, gripa invocată putînd fi o încercare de a-l menaja pe Stevenson înaintea Moscovei. Din punct de vedere al boxului românesc, repet, „Centura“ a fost o repetiție generală cît se poate de binevenită.

— Așadar, s-a renunțat la Adem și Cernat. Pe ce considerent?

— Credeți că ei ar fi trebuit păstrați în lot?!

„Centura de aur“ a fost ultima sîtă înaintea Olimpiadei, ea cernind valorile. Pe Vasile Girgavu (stînga, aplecat) l-a readus în lot, între el și Maricel Sirbu urînd să fie ales titularul categoriei mijlocie mică.

Fotografie de LIVIU MÎNECAN

— Nu credem nimic, doar întrebăm. De ce?

— Pentru că n-au convins. În locul lui Cernat, de pildă, a fost preferat Pirjol, un greu care, chiar dacă n-a boxat în finală, din cauza unei fisuri, s-a arătat și se arată în mare progres. S-a afirmat în Franța, a confirmat la „Centura“, am hotărît să-i acordăm toată încrederea și sperăm că n-am greșit.

— Cuțov, ce-i cu Simion?

— Am mai spus-o și cu alte ocazii. La calitățile lui, depinde numai de el să urce pe podiumul olimpic. Dacă se va pregăti cu seriozitate, Simion nu va putea scăpa o medalie. Oricum, reintegrarea în lot l-a ambiționat, să vedem cît îl va ține. Cuțov poate, nu începe nici o discuție, maniera în care l-a întrecut pe Hajnal, acesta din urmă aureolat de 5 victorii spectaculoase obținute în Tailanda, fiind suficient de edificatoare.

— E adevărat că antrenorul lui Simion e chiar fratele său mai mare, Calistrat?

— E un fel de-a zice. Pentru a-l mobiliza pe Simion, l-am rugat pe Calistrat să-l ajute la antrenamente, secundîndu-l pe Titi Dumitrescu.

— Radu Daniel?

— Din păcate, sub ceea ce așteptăm și așteptăm de la el. Una, două, se aruncă la bătaie, uitînd de stil, tocmai el, care-l făcuse pentru tehnică, pentru răbdare, pentru violență! I s-a tot explicat asta, dar nu s-a arătat prea receptiv la sfaturile antrenorilor. Dacă va înțelege să se bată mai puțin și să boxeze mai mult, Radu se va întoarce de la Moscova cu o medalie. Îi stă, pe deplin, în puteri.

— Dacă Simion se va pregăti, dacă Radu... dacă, dacă și iar dacă, tovarășe Ciobotaru?! Nu-i cam tîrziu să ne tot îndoiți?! „Centura“, cum bine ziceați, a mai limpezit apele în boxul nostru, dar întrebarea e cît sînt ele, aceste ape, de limpezi? Cu alte cuvinte, pe ce putem conta?

— După calculele tehnicienilor, la care mă alătur, 7 din cei 11 băieți ce vor urca în ring au șanse la medalii. Va trebui să aducem, mă refer la medalii, cel puțin 3, acesta fiind obiectivul la care federația s-a angajat. Dacă vor fi mai multe, cu atît mai bine.

— Firește, dar care-ar fi cei 3? Cuțov, Radu Daniel și...

— Georgică Donici, chiar înaintea celorlalți!

— Georgică Donici, ce spuneți?

— Da, ce-i de mirare în asta?! După europenele din 1979, de la Köln, cînd a luat bronz, Donici n-a mai pierdut un meci, cîștigînd în dubla întîlnire cu R.D.G., la Turneul T.S.K.A., în Franța și la „Centura“. Băiat serios, muncitor, Donici e, după mine, favoritul nostru numărul 1 la Moscova.

— Sînteti de acord că lotul, așa cum ni l-ați prezentat, pare mai fragil decît cel deplasat la Montreal, în 1976?

— Și da, și nu. Ca nume, da, ca valori, nu. Deși mai tînar, lotul pentru Moscova mi se pare mai omogen. Ca echipă vorbesc.

— Să sperăm că va fi suficient acest argument, vom vedea. În altă ordine de idei, ce se întîmplă cu Ion Budușan? În ciuda citorva acte de indisciplină, el a rămas, din cîte am înțeles, pe lista selecționabililor, fără contracandidat! Vă ascultăm.

— Budușan a greșit și, fiind oprit de la deplasarea din Franța, a plătit pentru asta. Dar n-are rost, am decis în colectiv, să-i luăm capul pentru un moment de rătăcire. I-am mai dat o șansă.

— O clipă, nu s-ar zice că a fost un singur moment, lui Budușan, o știți la fel de bine ca noi, îi cam place paharul!?

— Cred că s-a lecutit! Sancțiunea primită l-a durut și vreau să subliniez că, ulterior, el s-a schimbat, comportîndu-se corect. Eu, federația, n-am acceptat niciodată jumătățile de măsură și am procedat cu exigență de cite ori abaterile unor sportivi au impus o astfel de atitudine. Ba chiar am fost adesea acuzat că sînt prea dur, cînd i-am scos din lot, de exemplu, pe Șchiopu, pe Livadaru și pe Girgavu! Numai că, așa se zice, după faptă și răsplată, adică nu ține se reține toată retribuția pentru că ai lipsit o zi de la muncă, așa-i?! Ți se reține o zi. Dacă va mai călca alături, o singură dată, Budușan va fi definitiv scos din lot, el sau oricare dintre colegii lui.

— În rezumăt, tovarășe Dumitru Ciobotaru, stăm bine, stăm rău?

— După „Centura“, aș socoti că mulțumitor. Pînă la Olimpiadă, vom aduce corectările necesare.

— Cine „vom aduce“? Și ce corectări?

— Federația, cei 5 antrenori, Ion Popa, coordonator, Dumitru Ion, Șerbu Neacșu, Octavian Tabără și Dumitru Gheorghiu. Pe baza unor fișe individuale se lucrează cu fiecare boxer în parte pentru cizelare, insistîndu-se asupra punctelor vulnerabile. Lui Radu Daniel, de pildă, încercăm să-i ridicăm uperculul de stînga, el avînd tendința de a lovi prea jos, la limita centurii, ceea ce l-a dus în neplăcută postură de a fi, în repetate rînduri, avertizat, la un pas de descalificare. La lot, va asigur, se munceste cu rîvnă și responsabilitate deși, n-am să vă ascund, rămîne încă loc pentru mai bine.

— Va reuși boxul românesc să-și onoreze angajamentul luat, va reuși el să cucerească la Moscova cele 3 medalii promise?

— Existînd toate premisele în acest sens, nu pot răspunde decît afirmativ.

I. OVIDIU

Scurt, foarte scurt

Tocmai cînd Ioan Söter încerca să ne convingă, vezi „Sportul“ de sîmbătă, că Adrian Proteasa luptă, să devină recordman mondial, iată că, la Constanța, Sorin Matei a sărit 2,20 m, egalînd cea mai bună performanță a elevului lui Söter. Să sperăm că din rivalitatea celor 2 va ieși, cu adevărat, un record mondial! • Victorie lejeră la rugby, 23-6 cu U.R.S.S., numai că după o repriză, prima, în care băieții noștri au fost depășiți de adversari la toate capitolele! • În „Cursa Păcii“, în ciuda pronosticurilor optimiste din ziarul

de specialitate, cicliștii noștri se comportă slab. Mircea Romașcanu se află abia pe locul 21 • La Regata Tata, în Ungaria, canotorii români și-au dominat partenerii, obținînd victoria în 6 probe • După 12 runde, în turneul maestrilor de la Zamardi, şahistul Emi Ungureanu îl secundează îndeaproape pe lider, cehoslovacul Tanț • Finală la Perugia, Chris Evert — Virginia Ruzici 5-7, 6-2, 6-2, româncea dînd o replică dîrză multiplei campioane de la Wimbledon și Forest Hills. Pentru că tot vorbim despre tenis, să răspundem celor care ne-au întrebă telefonic ce căuta Țiriac pe banca lui Guillermo Villas, în meciul acestuia contra lui Borg, întîlnire adjudecată de argentinian. Maestrul e-

merit al sportului Ion Țiriac se ocupă de pregătirea lui Guillermo Villas • Adrian Cucu, Karoly Veres, Alexandru Ghinea și Ilie Naghi, alcătuiind împreună o echipă de 4 vîsle, au ocupat locul 3 în finalele de seniori ale naționalelor de canotaj, după Dinamo și Steaua. Ei sînt, încă, juniori • Reprezentativa noastră de baschet feminin a pierdut, lamentabil, ultimul tren care o mai putea duce la Olimpiadă. În baschetul românesc, masculin și feminin, s-a ratat în ultima vreme tot ce se putea rata, fără excepție! Din acest punct de vedere, federația de specialitate pare să aibă geniu. Vom afla, cît de curînd, cum a izbutit ea să atingă o astfel de perfecțiune.

Apus de stea

S-a mirat destul de mult cînd a auzit vreau să scriu despre el. Mi-am dat seama mediat de el: Titus Ozon are un trecut feloc fașuos. Știe „mea“ început să uite, mai cu seamă performanțele sale anterioare au fost m curînd contraperfo

mante, în nici un caz pe măsura renumelui de care s-a bucurat cînd era jucător. A jucat pînă aproape de vîrsta de 37 de ani, dar s retras nu pentru că ar fi dorit-o el, pentru că au dorit-o alții. Viata lui fost cea de fotbalist, după care a mur și a început a doua viață, cu totul alt în care doar amintirile îl mai leagă de prima. A fost însă unul dintre cei mai mari jucători de fotbal ai țării, un geniu al mingii rotunde din galeria lui Bodola, Baratkî, Pelschowschi, Dobri Venea din Obor, unde l-a văzut I Fane Cîrjan jucînd și învingătoare libere de la Gussy Baratkî. A încercat la Unirea Tricolor, însă a venit răzbuțul și a reapărut pe terenul de fotbal cîțiva ani mai tîrziu, la Unirea și apoi la Dinamo, debutînd curînd și în echipa națională. Aici a jucat numai 22 meciuri „pline“, cum le spune, într vreme în care nu se disputau decît vreo 3 jocuri pe an, fiind de fapt tîr de cam un deceniu de neînlocuit de prima reprezentativă a țării. „Și echipă bună aveam, spune astăzi Ozon dacă am fi ieșit cu ea mai mult, lume nu cred că ne-ar fi putut ba prea mulți!“ În 1957, trecuse deja Progresul, Titus Ozon e suspendat și viața din activitatea sportivă. Moti nu prea clare, fapt pentru care după perioadă revine în fotbal. După un și ceva trece la Rapid, unde va juca din 1959 pînă în 1964. La 34 de ani jucat pentru ultima oară în echipa națională, dar a fost un fiasco total. O la Madrid, un meci pe care l-a vădit ca un cosmar, multă vreme.

Arma sa principală a fost întotdeauna tehnica și fantezia, inventivitate Mingea îl asculta perfect, fiindcă știu și-l făcuse jîindu-și degetele goale prin praful Oborului, după mingea de cîrpă, dar asta încă n-ar fi însemnat nimic, fiindcă tehnica pură face prea mulți bani dacă n-ai fantazie, imaginație, spirit combaliv, „știi ta“ jocului. „M-am privit o dată la jurnal de film, povesteste Ozon, m mi-a venit să cred că eu eram ace — mă descurcasem între trei adversari — o grozăvie, cum de-mi reușise a ceva?! Niciodată nu știam dinainte voi face cu mingea“. Ozon a făcut după el o scoală: Ion Ion (zis „Oznel“), Ailenei, Marcel Răducanu și în mulți alții, care l-au privit cînd erau doar tînci, încercînd apoi să-l imite. Dar a fost înimitabil. Poate doar Dobrin, de care se deosebeste însă fundamental, l-a egalat sau l-a depășit Dobrin nu are, e adevărat, explozia neastîmpărul permanent al lui Ozon, dar tehnician de asemenea des joacă parcă mai colectiv, știind că menii altul să-și pună coechipierii valoarea. „Cu Dobrin, zice Ozon, v loarea oricărei echipe crește cu 50 sută!“

Dar de ce n-a reușit ca antrenor? A fost la Progresul, apoi la Jiul, care a venit pe un merituos loc 4 campionat. Secund al lui Angelo Niculescu la echipa națională, pleacă în Libia pentru doi ani, de unde se întoarce la Jiul. Apoi: F. C. Brăila, Padurii Tg. Jiu, Azotul Slobozia, Știința Sibiu și cine știe dacă nu am mai uit vreuna, fiindcă au fost destule, n una cu cine știe ce rezultate. Sigur, știe că nu oricare mare jucător devine automat un mare antrenor, însă explicația mi se pare insuficientă. Poate că mai curînd, Titus Ozon nu si-a găsit încă echipa și colectivul pe care și-l dorește, un „grup de prieteni, așa cum am fost noi ca jucători“, sau poate răsfoiește prea des albumul său amintiri, căutînd parcă în el licoare tinerești și curajul de a privi mai departe. La 53 de ani, acum antrenor unei grupe de copii la Progresul, crede încă în steaua lui, crede că va veni ziua în care vom mai auzi de Titus Ozon!

DUMITRU GRAUR

Flacăra Redacția: București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, Interioare: Secția social-politică (N. Gr. Mărășanu, Mihai Stănescu, Nelu Ionescu) — 1 623; Secția știință-învățămînt (Ovidiu Ioanîtoaia, Liviu Timbus, Emanuel Valeriu, Lionel Nițescu) — 1 606; Secția reportaj, scrisori, probleme cetățenești (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru, Marga Nedelea, Mihai Pellin) — 1 618, 1 787, 1 617; Secția cultură-cenaclu (George Arion, Adrian Dohotaru) — 1 619; Secția fotoreportaj — 1 595; Secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Ion Predoșanu) — 1 782; Administrație: 17 78 82 și 17 60 10 — interior 1 783; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN — 17 60 10 interior 1 611); redactor șef adjunct (Nicolae ARSENI — 17 60 10 interior 1 786); redactor șef — 17 60 10 interior 1 822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii“. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import presă, P.O. BOX-136-137, telex: 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU

Lăudărosul